

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra rozvojových a environmentálních studií

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Časoprostorová analýza oblastí se zvýšenou percepcí strachu ve vybrané
obci**

Vedoucí práce: doc. Mgr. Jiří Pánek, Ph.D.

Olomouc 2022

Bc. Jan KOUKAL

Abstrakt:

Cílem této diplomové práce je zkoumání vzájemného vztahu mezi strachem z kriminality a kriminalitou samotnou na příkladu statutárního města Olomouc. K tomuto jsou využita data z mapové aplikace Policie ČR a výsledky výzkumu PocityMapy.cz. Dále je na stejném území časově a prostorově analyzován strach ze zločinu, na základě čehož jsou stanoveny oblasti, ve kterých lidé pociťují větší míru strachu. Díky poznatkům z teoretické části jsou poté určeny ty lokality, v nichž by příčinou vzniku strachu ze zločinu mohlo být fyzické prostředí. Závěrem práce jsou poté navrženy úpravy tohoto prostředí pro co nejefektivnější prevenci strachu ze zločinu.

Klíčová slova: strach ze zločinu, kriminalita, pocitové mapy, Moranovo I

Abstract:

The aim of this thesis is to investigate the mutual relationship between fear of crime and crime itself using the example of the statutory city of Olomouc. For this, data from the map application of the Police of the Czech Republic and the results of research PocityMapy.cz are used. Furthermore, the fear of crime is analyzed temporally and spatially in the same territory, based on which the areas in which people feel a greater degree of fear are determined. Thanks to the findings from the theoretical part, the localities in which the fear of crime could be caused by the physical environment are then determined. At the conclusion of the work, adjustments to this environment are proposed for the most effective prevention of fear of crime.

Keywords: fear of crime, criminality, emotional maps, Moran's I

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně pod odborným vedením doc. Mgr. Jiřího Pánka, Ph.D. a veškeré použité zdroje a literaturu jsem uvedl v seznamu citovaných zdrojů.

V Olomouci dne 09. 12. 2022

.....

Bc. Jan Koukal

Poděkování

Děkuji doc. Mgr. Jiřímu Pánkovi, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce, vstřícný přístup a cenné rady. Dále děkuji své rodině a přátelům za jejich trpělivost, pomoc a podporu.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Jan KOUKAL**
Osobní číslo: **R200085**
Studijní program: **N0588A330002 Mezinárodní rozvojová a environmentální studia**
Studijní obor: **Mezinárodní rozvojová a environmentální studia**
Téma práce: **Časoprostorová analýza oblastí se zvýšenou percepcí strachu ve vybrané obci**
Zadávající katedra: **Katedra rozvojových a environmentálních studií**

Zásady pro vypracování

Cílem diplomové práce je využít prostorovou analýzu pro stanovení oblastí se sníženým pocitem bezpečí na území vybrané obce a prozkoumat jejich vývoj v čase. S využitím syntézy dat o registrované kriminalitě a dat zahrnujících vnímání strachu z kriminality budou formou mapových výstupů představeny problematické oblasti. Ty budou následně podrobeny detailnějšímu zkoumání a v případech, kde by mohlo být příčinou zvýšeného strachu nevyhovující fyzické prostředí, budou závěrem navrženy potenciální úpravy.

Rozsah pracovní zprávy: **20 – 25 tisíc slov**
Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

ACOSTA, Sergio F. a Jorge E. CAMARGO, 2019. City safety perception model based on visual content of street images. *2018 IEEE International Smart Cities Conference, ISC2 2018* [online]. B.m.: IEEE, 18–8. Dostupné z: doi:10.1109/ISC2.2018.8656949. ANSELIN, Luc, Jacqueline COHEN, David COOK, Wilpen GORR a George TITA, 2000. Spatial Analyses of Crime. *Criminal Justice*. 4, 213–262. IVAN, Igor, Lucie ORLÍKOVÁ, Jiří PÁNEK a Lucie MACKOVÁ, 2020. *Metodika identifikace a hodnocení bezpečnostně rizikových lokalit ve městě*. 2020. PÁNEK, Jiří, Vít PÁSZTO a Lukáš MAREK, 2017. Mapping emotions: Spatial distribution of safety perception in the city of Olomouc. *Lecture Notes in Geoinformation and Cartography* [online]. 211–224. ISSN 18632351. Dostupné z: doi:10.1007/978-3-319-45123-7_16. SCHROEDER, Herbert W. a L. M. ANDERSON, 1984. Perception of Personal Safety in Urban Recreation Sites. *Journal of Leisure Research* [online]. 16(2), 178–194. ISSN 0022-2216. Dostupné z: doi:10.1080/00222216.1984.11969584. ŠIMÁČEK, Petr, David FIEDOR a Lucia BRISUDOVÁ, 2020. To fear or not to fear? Exploring the temporality of topophobia in urban environments. *Moravian Geographical Reports* [online]. 28(4), 308–321. Dostupné z: doi:10.2478/mgr-2020-0023. ZHANG, Fan, Zhuangyuan FAN, Yuhao KANG, Yujie HU a Carlo RATTI, 2021. Perception bias&#x201d: Deciphering a mismatch between urban crime and perception of safety. *Landscape and Urban Planning* [online]. B.m.: Elsevier B.V., 207(December 2020), 104003. ISSN 01692046. Dostupné z: doi:10.1016/j.landurbplan.2020.104003.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Jiří Pánek, Ph.D.**
Katedra rozvojových a environmentálních studií

Datum zadání diplomové práce: 22. ledna 2021
Termín odevzdání diplomové práce: 25. dubna 2022

L.S.

---

doc. RNDr. Martin Kubala, Ph.D.
děkan

---

doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 22. ledna 2021

Obsah:

Seznam obrázků:.....	9
Seznam tabulek:.....	11
Seznam grafů:.....	12
Seznam použitých zkratk:	13
Úvod	14
1 Cíle.....	15
2 Metody.....	16
3 Charakteristika města Olomouc	17
4 Behaviorální geografie a mentální mapy.....	18
5 Kriminalita a související faktory.....	20
5.1 Registrovaná kriminalita v ČR	20
5.2 Latentní kriminalita	21
5.3 Kriminalita v Olomouci.....	21
6 Strach ze zločinu.....	23
6.1 Vliv na kvalitu života	23
6.2 Faktory ovlivňující strach ze zločinu.....	25
6.2.1 Kriminalita.....	25
6.2.2 Pohlaví.....	26
6.2.3 Věk.....	26
6.2.4 Etnicita.....	26
6.2.5 Další faktory.....	27
6.2.6 Fyzické prostředí.....	29
Výzkumná část	34
7 Zpracování a analýza dat.....	35
7.1 Příprava dat.....	36
7.2 Analýza dat.....	38
7.2.1 Možnosti vizualizace dat	38
7.2.2 Oblasti s alespoň 3% zastoupením	39
7.2.3 Strach ze zločinu.....	52
7.2.4 Kriminalita	63
7.2.5 Shrnutí.....	73
7.3 Vzájemné srovnání	75
7.3.1 Korelační analýza	75

7.3.2	<i>Moranovo I</i>	76
7.4	Lokalizace rizikových oblastí a navrhovaná opatření.....	86
Závěr	.....	104
Seznam literatury:	.....	106
Přílohy	.....	116

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Schéma metod využitých v práci	16
Obrázek 2: 85 Voroného polygonů pokrývajících území města Olomouce	35
Obrázek 3: Polygony s přiřazenými čísly v intravilánu Olomouce	38
Obrázek 4: Polygon číslo 35	39
Obrázek 5: Polygon č. 23	40
Obrázek 6: Polygon č. 28	41
Obrázek 7: Polygon č. 21	42
Obrázek 8: Polygon č. 22	43
Obrázek 9: Polygon č. 24	44
Obrázek 10: Polygon č. 18	45
Obrázek 11: Polygon č. 17	46
Obrázek 12: Polygon č. 19	47
Obrázek 13: Polygon č. 26	48
Obrázek 14: Polygon č. 36	49
Obrázek 15: Polygon č. 37	50
Obrázek 16: Polygon č. 40	51
Obrázek 17: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2016	52
Obrázek 18: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2016 – detail	53
Obrázek 19: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2017	54
Obrázek 20: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2017 – detail	55
Obrázek 21: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2018	56
Obrázek 22: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2018 – detail	56
Obrázek 23: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2019	57
Obrázek 24: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2019 – detail	58
Obrázek 25: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2020	59
Obrázek 26: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2020 – detail	60
Obrázek 27: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2021	61
Obrázek 28: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2021 – detail	61
Obrázek 29: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2016	64
Obrázek 30: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2016 – detail	65
Obrázek 31: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2017	66
Obrázek 32: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2017 – detail	66
Obrázek 33: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2018	67
Obrázek 34: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2018 – detail	68
Obrázek 35: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2019	69
Obrázek 36: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2019 – detail	70
Obrázek 37: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2020	71
Obrázek 38: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2020 – detail	71

Obrázek 39: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2021	72
Obrázek 40: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2021 – detail	73
Obrázek 41: Rizikové oblasti z hlediska strachu.....	74
Obrázek 42: Rizikové oblasti z hlediska kriminality	75
Obrázek 43: Vizualizace spojení jednotlivých oblastí se všemi oblastmi sousedními dle věžového kontaktu	77
Obrázek 44: Relativní zastoupení „High-high“ a „High-low“ hexagonů v jednotlivých oblastech	82
Obrázek 45: Podchod a podloubí v prostorách domu Masarykova 55	86
Obrázek 46: Přízemí domu Masarykova 56 a podchod jím procházející.....	87
Obrázek 47: Prostor před vstupem do supermarketu na ulici Kosmonautů	87
Obrázek 48: Poničené vybavení přednádražního prostoru	88
Obrázek 49: Méně využívané prostory před jižní budovou hlavního nádraží	88
Obrázek 50: Prostory hlavního nádraží a nástupišť	88
Obrázek 51: Prostory jižního tunelu pod hlavním nádražím	89
Obrázek 52: Prostory severního tunelu pod hlavním nádražím	89
Obrázek 53: Projevy vandalismu v ulici Komenského	90
Obrázek 54: Projevy vandalismu na ulicích Jiřího z Poděbrad a nábř. Přemyslovců.....	90
Obrázek 55: Bivaky lidí bez domova a projevy vandalismu v prostorách parku Pod Dómem	91
Obrázek 56: Degradované domy v ulici Akademické.....	92
Obrázek 57: Prostory Biskupského náměstí a tramvajové zastávky na ulici 1. máje.....	92
Obrázek 58: Poškozené a znečištěné vybavení parku Bezručovy sady.....	93
Obrázek 59: Husté a nepřehledné křoviny pod hradbami v Bezručových sadech.....	93
Obrázek 60: Prostory Jakubského výpadu	93
Obrázek 61: Michalský výpad	94
Obrázek 62: Katovská branka	95
Obrázek 63: Prostory spodní části ulice Univerzitní	95
Obrázek 64: Prostory ulice Kačení.....	95
Obrázek 65: Lomená galerie	96
Obrázek 66: Prostory ulice 1. máje naproti budovy Hanáckých kasáren	96
Obrázek 67: Zarostlé a neudržované těsné okolí Hanáckých kasáren.....	97
Obrázek 68: Znamky vandalismu ve Smetanových sadech	97
Obrázek 69: Podniky prodávající alkohol v prostorách ulice Uhelná	98
Obrázek 70: Ulice Uhelná a Mlýnská	98
Obrázek 71: Kontrast starých a nových budov v prostorách ulice Lafayetteova	99
Obrázek 72: Ulice Křivá	99
Obrázek 73: Dětské hřiště a legální plocha pro graffiti ve Smetanových sadech.....	100
Obrázek 74: Krytý prostor u vstupu a zázemí supermarketu na tř. Svobody	101
Obrázek 75: Úzké prostory ulic Divadelní a Švédská.....	102
Obrázek 76: Opuštěná budova bývalé Městské tržnice.....	103

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Obsah záznamů strachu v jednotlivých datasetech	36
Tabulka 2: Výčet oblastí s největším relativním zastoupením strachu ze zločinu s relativním zastoupením pro období 2016–2021	62
Tabulka 3: Území města v jednotlivých letech s vyznačenými polygony dle lokálního Moranova I	80
Tabulka 4: Vizualizace hexagonů v rizikových oblastech	85

Seznam grafů:

Graf 1: Registrovaná a objasněná kriminalita v ČR (Moravčík 2022).....	20
Graf 2: Podíl strachu ze zločinu v oblastech v jednotlivých letech.....	62
Graf 3: Moranovo I pro strach ze zločinu v intervalu 2016–2021	78

Seznam použitých zkratk:

CPTED – Crime prevention through environmental design

GIS – Geografický informační systém

IP – Internet protocol

MHD – Městská hromadná doprava

PHM – Pohonné hmoty

QGIS – Quantum GIS

QMS – QuickMapServices

Úvod

V důsledku urbanizace dnes žije více než 57 % lidské populace v sídlech městského typu (The World Bank Group 2022). S nárůstem hustoty obyvatel v městských sídlech se jim otevírají nové možnosti, ale vyvstávají také nová rizika. Jedním z mnoha problémů, kterým musí čelit, je i zvýšená míra kriminality. S tou se v určitém rozsahu setkává každý obyvatel, je součástí každodenních životů a s vyšší intenzitou se zvyšuje i její dopad na životy obyvatel.

Jedním z možných dopadů je tvorba strachu ze zločinu. Tento koncept se v akademické sféře zkoumá už od počátků 20. století. Odkazuje na obavy, že se člověk nebo jemu blízcí stanou obětí trestné činnosti a na osobní úrovni tak může vést k omezování aktivit, návyků a obecně snížení kvality života. Na širší úrovni může vést spolu s trestnou činností samotnou ke změnám v užívání prostoru nebo změnám v cenách nemovitostí.

Pro přehlednost se diplomová práce dělí na teoretickou a praktickou část. Obě tyto části na sebe navazují a vzájemně se doplňují. V teoretické části je představena zkoumaná obec a poté je bližšímu zkoumání podrobena kriminalita – jsou představeny základní pojmy a jednotlivé typy. Následně pak také data trestné činnosti pro Olomouc a celou ČR.

V další kapitole je představen strach ze zločinu jako fenomén, jehož četnost v mnoha studiích naznačuje, o jak významnou část života v dnešní společnosti se jedná. Je zde představen vliv strachu na kvalitu života a poté rozebírány jednotlivé faktory vedoucí ke vzniku či podporující strach ze zločinu. Kromě kriminality jde mimo jiné o věk a pohlaví jedince nebo jeho socioekonomický status. Výrazný vliv může mít také fyzické prostředí, se kterým si daný jedinec strach spojuje.

V praktické části jsou zkoumaná data získána z projektu PocityMapy.cz, která mapují záznamy strachu ze zločinu. Jsou doplněna o data o kriminalitě poskytovaná Policií ČR. Na základě teoretické části se předpokládá nejasný, ale významný vliv mezi strachem ze zločinu a kriminalitou.

Praktická část dále představuje informace o strachu a zločinnosti na území města v jednotlivých letech. Na základě výsledků korelačních analýz jsou následně stanoveny kritické oblasti a v rámci nich shluky záznamů strachu ze zločinu. Ty jsou závěrem práce prozkoumány *in situ*, na základě čehož jsou stanoveny ty prvky fyzického prostředí, které mohou v jednotlivých lokalitách podněcovat strach ze zločinu. Součástí jsou také navrhovaná řešení těchto problémů.

1 Cíle

Existuje v prostředí českého města místní vztah mezi strachem ze zločinu a kriminalitou? Čím se liší městské oblasti s větší mírou strachu od ostatních? Má na strach ze zločinu vliv fyzické prostředí a dá se s jeho pomocí ovlivnit? Cílem této diplomové práce je odpovědět na tyto otázky a podat tyto informace srozumitelnou cestou tématu neznalému čtenáři.

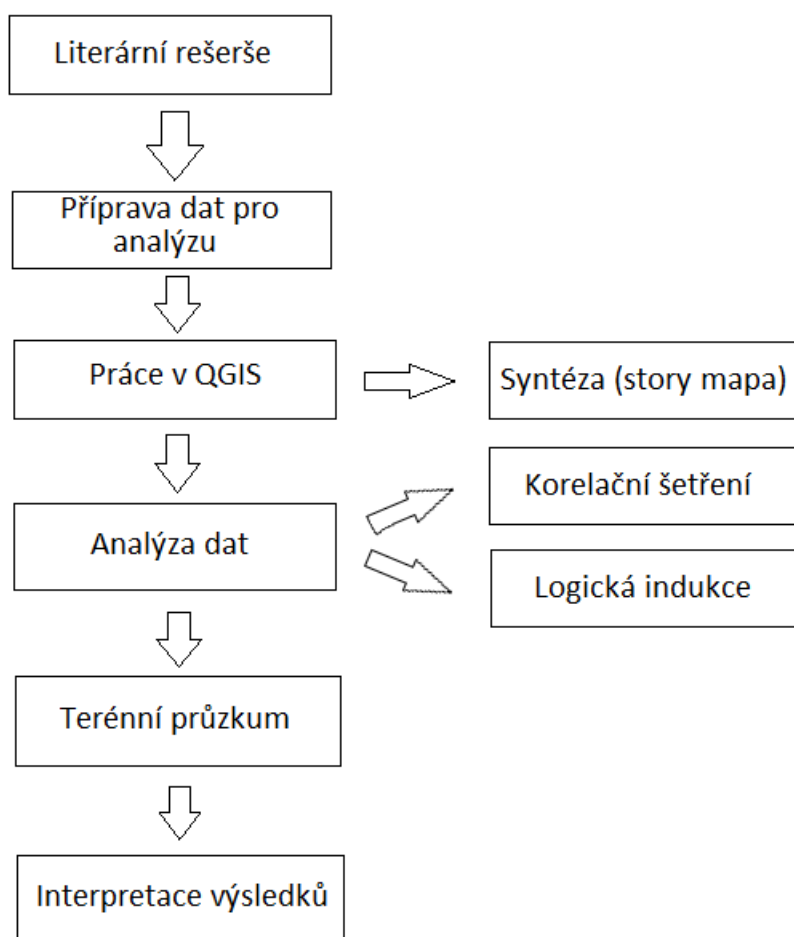
První část práce přibližuje problematiku strachu ze zločinu a kriminality v městském prostředí, což je klíčové pro pochopení následujících kapitol. Mimo jiné jsou zde představeny dosud známé faktory ovlivňující genezi strachu ze zločinu, mezi nimiž je často zmiňováno i fyzické prostředí.

Cílem druhé části je identifikace míst na území města s nadprůměrnými hodnotami strachu ze zločinu a/nebo kriminality a provedení korelačních analýz pro zjištění jejich vztahu. Mapy a následné analýzy jsou vytvořeny za použití geografického informačního systému QGIS a programu GeoDa. Za pomoci mapových výstupů a místního průzkumu jsou poté stanovena místa s vysokým výskytem strachu ze zločinu, analyzován případný problém s jejich fyzickým prostředím a navržena možná zlepšení.

2 Metody

Prvním krokem v práci bylo provedení literární rešerše pomocí internetových databází, případně vyhledávačů. Za pomoci anglických klíčových slov byly nalezeny potenciálně vhodné práce, které byly následně na základě abstraktů vyselektovány. Vhodné byly následně přečteny s mimořádnou pozorností zaměřenou na sekce související s obsahem této práce a na citace v nich obsažené. Citované práce byly následně s využitím internetu vyhledány a celý proces se třikrát opakoval.

Druhým krokem bylo třídění mapových datasetů, z nichž byly v dalším kroku vytvořeny mapové podklady, které byly následně analyzovány. Mapové podklady byly syntézou spojeny do interaktivní mapy s příběhem, která slouží k prezentaci výsledků diplomové práce. Ta v sobě obecně kombinuje prvky kvantitativního (srovnávání strachu a kriminality) a kvalitativního (indukce a navrhovaná řešení) výzkumu.

Obrázek 1: Schéma metod využitých v práci

3 Charakteristika města Olomouc

Olomouc je krajské historické město ležící v srdci Moravy, na východě České republiky. V minulosti si díky svému charakteru vojenské pevnosti udržela kompaktní strukturu. To se změnilo ke konci devatenáctého století se ztrátou statutu státní pevnosti, která odstartovala expanzi města a přičlenění okolních obcí (Kladivo a Šimáček 2011). Nejen díky tomu se dnes (k 31. 12. 2020) se svými 99 496 obyvateli (Český statistický úřad 2022), doplněnými sezónně o skoro 22 tisíc studentů na druhé nejstarší univerzitě v ČR (Univerzita Palackého v Olomouci 2022), řadí na příčku šestého nejlidnatějšího města v ČR. Její rozlohu můžeme vymezit mezi 200 m n.m. a 300 m n.m. Je rozdělena do 26 městských částí, které se nacházejí v nivě řeky Moravy a jejím soutoku s řekou Bystřicí (Statutární město Olomouc 2022).

Centrum města tvoří historické jádro tvořící po Praze druhou největší památkovou rezervací v ČR (Statutární město Olomouc nedatováno). Centrum pak obklopuje obytná část s mnoha rozlehlými parky (48 ha), pro které je jí někdy přezdíváno město parků (Pánek 2017). Právě ty mohou na jedné straně sloužit jako odpočinková zóna, na kterou mohou být místní náležitě hrdí, avšak na straně druhé se mohou pro svou velikost a geografické rozložení po setmění stát hrozivým, až nebezpečným místem (Pánek 2017).

V širším intravilánu se poté nachází kombinace historických obytných domů, panelových sídlišť z období 1960–1990 s novou výstavbou. Na některých místech zástavba plynule přechází v zástavbu připojených vesnic a nově vybudovaná průmyslová centra, na jiných přecházející v extravilán před okrajovými částmi města (Kladivo a Halás 2012).

4 Behaviorální geografie a mentální mapy

Jednou z geografických disciplín je i behaviorální geografie zabývající se primárně prací s emocemi a chováním v prostoru. Tato disciplína vznikala v 60. letech 20. století (Roubalíková 2009). Jedním z jejích originálních nástrojů jsou mentální mapy, které vznikly v součinnosti s dalšími vědními obory, kterými jsou především sociologie a psychologie. Ty jsou mezi geografy nejčastěji chápány jako grafické vyjádření představ člověka o geografickém prostoru, a slouží tak k individuálnímu zobrazení stejných míst (Bečka 2020). Lze je dělit na dvě skupiny, a to na percepční a preferenční. Percepční mapy pracují více s psychologií jedince a zajímají se o jeho percepci daného prostoru s tím, že jedinec je i tvůrcem mapy. Preferenční mapy naopak pracují spíše se sociologickým profilem daného místa, který se formuje skrz odpovědi více respondentů. Tito respondenti pracují s mapovým podkladem a různými formami existujícím místům přiřazují hodnocení, názory nebo právě preference (Šenkeříková 2018; Bečka 2020).

K preferenčním mapám lze zařadit také mapy pocitové, což jsou nástroje v dnešní době nejčastěji využívané k participativnímu plánování. Jedná se o koncept, při kterém občané přiřazují jednotlivým místům na mapě (prostoru, který znají – nejčastěji město, ve kterém žijí nebo tráví čas) emoce, které s ním mají spojené, respektive jak se na daném místě cítí. Častým záměrem je poté agregovaná data využít pro identifikaci lokalit, ke kterým má většina občanů určitý vztah, a těchto znalostí využít pro další účely rozvoje místa. Forem práce s občany je vícero, občané se mohou jednorázově sejít a pod vedením kartografa na velký arch se znázorněným územím zakreslovat místa rozlišená podle barev a také poznámky. Podobně může probíhat také lepení barevných ústřížků, samolepek, kousků suchého zipu nebo zapichování špendlíků a vlaječek (Pánek a Pászto 2016).

V roce 2005 pak vznikl na finské Aalto University software SoftGIS, kde Soft značí subjektivní data o emocích respondentů, a GIS, jakožto Geografický Informační Systém, představuje objektivní data o poloze a času (Kyttä a Kahila 2011). Fyzické metody participativního plánování se tak podařilo integrovat do nové podoby a vznikla další forma práce s občany-respondenty (Kahila a Kyttä 2008). Na tento popud vznikla v České republice mimo jiné webová aplikace PocitoveMapy.cz, která spolupracuje primárně s místními samosprávami za účelem kvalitnějšího rozvoje veřejného prostoru. Využití tento nástroj zajisté najde také v konceptu Smart Cities, který je velmi aktuální (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR 2022).

Možnými oblastmi zkoumání jsou: hrdost na město, nedostatek zeleně, příjemný pocit, možné úpravy veřejné nebo pěší dopravy, místa vhodná pro sport, místa vhodná pro trávení volného času (pro děti, pro důchodce) či například chybějící služby (Pánek 2017). Nezanedbatelnou část také často tvoří otázky zabývající se strachem nebo pocitem nebezpečí v daném místě (Pánek a Pászto 2016), jež obvykle pramení z jedné ze dvou příčin. První je frekventovaná nebo rychlá automobilová doprava v blízkosti chodníků nebo s nevhodnými přechody. Tou druhou je pocit ohrožení jiným člověkem

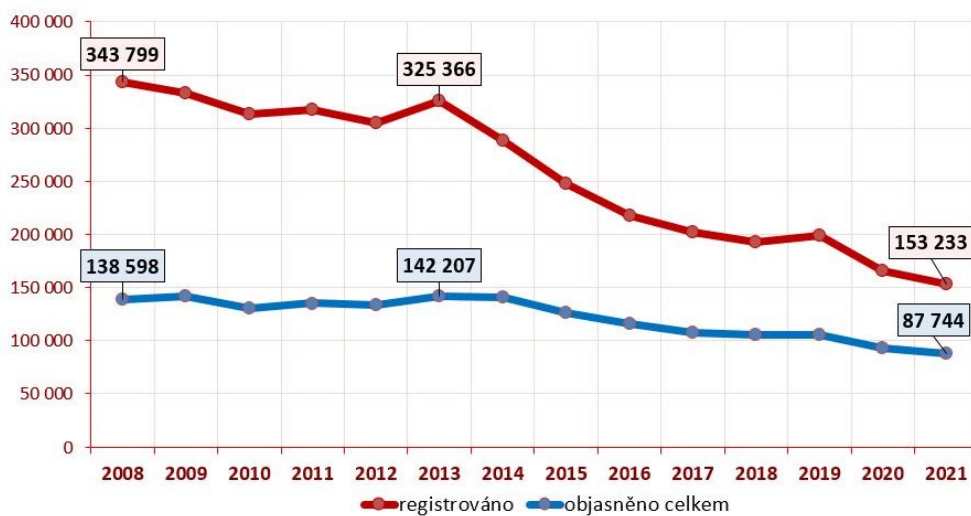
vyvolaný charakterem daného místa nebo zkušenostmi s kriminalitou v daném místě (i přenesenými a domnělými). Ten bude více zkoumáný v kapitole Strach ze zločinu.

5 Kriminalita a související faktory

5.1 Registrovaná kriminalita v ČR

Každá společnost disponuje určitým souborem pravidel, která mají zajistit funkční chod a prosperitu vlastních členů. Důsledkem nedodržení takových pravidel může být trest. V právním státě však pouhá část z těchto odchylek figuruje také v trestním zákoně a je tedy dále sankcionovatelná (Tomášek 2010). Jejich důležitým ukazatelem je registrovaná kriminalita, tedy veškeré kriminální aktivity (definované jako kriminální dle práva daného státu – v případě ČR dle trestního zákoníku 40/2009 Sb.), které byly na určitém území za daný čas zaznamenány orgány k tomu určenými. V případě ČR se registrovaná kriminalita pohybovala v letech 1992–2008 mezi 300–450 tis. případy ročně. Nicméně v posledních 15ti letech má křivka popisující trestnou činnost klesající tendenci, jak lze vidět na grafu č. 1 (Mikysková 2021; Ministerstvo vnitra České republiky 2011).

ČR – registrovaná a objasněná kriminalita 2008 - 2021

Graf 1: Registrovaná a objasněná kriminalita v ČR (Moravčík 2022)

Objasněná kriminalita nebo také „policí evidované trestné činy, u kterých byl pachatel znám, či zjištěn“ (Marešová et al. 2006, s. 18), která měla v roce 2021 hodnotu 87 744 trestných činů (57,3 % registrovaných trestných činů), může mít určitou vypovídací hodnotu o kvalitě práce Policie ČR. Je však potřeba si uvědomit, že jednotlivé druhy kriminality se výrazně liší v procentuální objasněnosti a jejich zastoupení v jednotlivých letech je různé.

Dlouhodobě nejvíce zastoupená (49,6 % v roce 2020) je majetková kriminalita, tvořená primárně krádežemi (prosté, kapesní, vloupáním, auta), jejíž relativní objasněnost dlouhodobě stoupá, ale i tak je s pouhými 27,5 % výrazně pod celkovou objasněností (Trnková 2019; Scheinost et al. 2021).

Spolu s kategoriemi trestných činů násilných, mravnostních, majetkových a ostatních spadají pod kriminalitu obecnou, u které lze pozorovat větší vliv na život i emoční ladění občana (Bejbl 2009; Trnková 2019). Největší vliv se předpokládá u násilné trestné činnosti, jejíž zastoupení v registrované kriminalitě bylo necelých 8 % v roce 2020 (Scheinost et al. 2021) a jejíž objasněnost se pohybuje kolem 70 % (Trnková 2019). Další výrazně vlivnou kategorií trestné činnosti je ta mravnostní, kam patří mimo jiné znásilnění. Její vývoj v posledním desetiletí roste, spolu s klesající objasněností – 66 % (Scheinost et al. 2021; Benešová 2021). Kriminalita jiná, kam spadá trestná činnost hospodářská, zbývající a vojenská, není spolu s trestnou činností jinou a hospodářskou v zájmech této práce a nebude tudíž dále zkoumána.

5.2 Latentní kriminalita

Důležitým faktorem, který částečně znehodnocuje informační kvalitu registrované kriminality, je kriminalita latentní nebo také skrytá (Tajovská 2020). Ta pokrývá veškerý rozdíl mezi kriminalitou registrovanou a skutečnou, která se z nějakého důvodu nepropsala do statistik. Ty jsou dle Holcra (2009) primárně 3:

- příslušné orgány se o trestném činu vůbec nedozvěděly,
- dozvěděly se o něm, ale nepovažovaly ho za trestný,
- dozvěděly se o něm, ale neevidují jej (např. pro nedostatek důkazů, ale také z politických důvodů).

Obecně se předpokládá, že latentní kriminalita dosahuje vyšších čísel než kriminalita registrovaná. U některých kategorií, jako jsou drobné krádeže, až trojnásobně (Mikysková 2021).

5.3 Kriminalita v Olomouci

Město Olomouc se nevyznačuje hodnotami kriminality výrazně odlišnými od celorepublikových průměrů. Spolu s ostatními krajskými městy dosahuje i Olomouc vyšších hodnot než jí přilehlá okolí, ale nedochází zde k extrémní kumulaci trestné činnosti (jedinou výjimkou je Praha). Celá ČR je stejně jako Evropa považována za jedno z nejbezpečnějších míst k životu (Nemeškal a Jíchová 2018). Registrovaná kriminalita stagnuje, respektive zažívá velmi pozvolný pokles, který experti přičítají mimo jiné přesunu trestné činnosti do kyberprostoru, případně růstu latentní kriminality (Fritscherová 2020).

V roce 2021 bylo na území obce zaznamenáno 1 682 trestných činů a 12 613 přestupků. Z trestných činů tvořilo přibližně 9 % násilná kriminalita, celé tři čtvrtiny kriminalita majetková a zbylá procenta kombinace mravnostní a ostatní trestné činnosti (Policie ČR 2022).

Mezi nejvýznamnější faktory podněcující majetkovou kriminalitu patří v Olomouci:

- nákupní centra a přilehlá parkoviště,

- v zimním období dlouhodobě opuštěné zahradní kolonie,
- poměrně vysoká koncentrace lidí bez domova (pachatelé i oběti),
- velký počet heren na území města
- velký počet ubytoven na území města umožňujících koncentraci dlouhodobých příjemců dávek v hmotné nouzi (Fritscherová 2020).

Faktory podněcující jinou než majetkovou kriminalitu, případně více typů kriminality jsou:

- sídlištní zástavba s vysokou hustotou obyvatel a s ní spojená anonymita pachatelů trestné činnosti a také dostupnost předmětů zájmu pachatelů,
- hustá síť autobusové, automobilní a železniční dopravy souvisí se značným pohybem osob,
- geografická poloha a s ní spojené únikové možnosti z území Olomouckého kraje ve spojení s otevřením hranic v Schengenském prostoru a přímým sousedstvím s Polskou republikou,
- sociální struktura obyvatel s nezanedbatelnou částí občanů s velmi nízkými nebo žádnými příjmy,
- pořádání fotbalových a hokejových utkání, z nichž převážná část je vyhodnocena jako riziková a souvisí s protiprávním jednáním násilného a majetkového charakteru (Fritscherová 2020).

Tato sportovní utkání jsou spolu s loupežemi a narůstající kybernetickou kriminalitou vnímána jako největší bezpečnostní rizika pro příští roky (Olomoucký kraj 2021). Pro prevenci je využíván Plán preventivních aktivit města Olomouce, který podporuje preventivní aktivity dotacemi z Ministerstva vnitra a městského rozpočtu. Podporovány jsou nadace, neziskové organizace i jednotlivé projekty, které pracují na poli vzdělávání, poradenství a obecně sociální prevence, ale také např. projekty vzniku kamerových systémů (Fritscherová 2020; Hladík 2014).

6 Strach ze zločinu

Strach ze zločinu lze také označit za úzkost, obavu, vnímané riziko, pocit nebezpečí, znepokojení nebo sníženou úroveň bezpečnosti či strach z kriminality. Je evidentní, že neexistuje jasně vymezený název či definice (a to ani v cizojazyčné literatuře), což vede k problematickým rozdílům mezi jednotlivými výzkumy a měřeními (Etopio a Berthelot 2022; Henson a Reyns 2015). Na strach lze pohlížet jako na koncept označující negativní emoce vyvolané kriminalitou (tím lze uvažovat i jen tu potenciální) (Šimon a Jíchová 2018). V rámci geografie začal vznikat v 60. letech minulého století jako reakce na urbanizaci a s ní spojenou větší hustotu kriminality (Jíchová a Temelová 2011). Ta může krom naší osoby cílit i na někoho z našich blízkých. Strach tudíž závisí z velké míry na vnímání a hodnocení každého z nás a je velmi proměnlivý.

Můžeme rozlišovat dva druhy strachu. Prvním je strach momentální, který jedinec v dané chvíli prožívá ve spojitosti s místem nebo situací, která mu přijde riziková. Tento přechodný stav obvykle rychle odezní. Pokud k této situaci dochází často, momentální strach podněcuje druhý druh strachu, jímž je strach jakožto vlastnost. Ten vyjadřuje jakousi míru, dle které se jedinec v dané situaci bojí viktimizace (stanutí se obětí trestného činu) a běžně tak pociťuje tento strach častěji. Je důsledkem dlouhodobého vývojového procesu ovlivněného osobními vlastnostmi, zkušenostmi a podmínkami a již zmiňovanému vystavování situacím, které vyhodnocuje jako rizikové (Gabriel a Greve 2003; Stárková 2012; Henson a Reyns 2015).

Představa stereotypního zločinu, který navozuje strach, je násilí páchané neznámým pachatelem ve venkovním prostředí. Jak bylo představeno v kapitole o kriminalitě, typologie zločinů je značně variabilní. Ty, které mají vliv na strach ze zločinu, by pro oběť zločinu měly zahrnovat hrozbu fyzické újmy, ztrátu na majetku, hanbu nebo ponížení.

6.1 Vliv na kvalitu života

Strach ze zločinu je často spojován s četnými dopady na život a zdraví jedince, a to nezávisle na tom, zda byl či nebyl viktimizován (Henson a Reyns 2015). Existují tři cesty, kterými tak může činit.

Tou první jsou se strachem spojené úzkosti a obavy, u nichž byla prokázána spojitost s horším mentálním a fyzickým zdravím jedince a jeho kvalitou života (Lorenc et al. 2014). Větší míra strachu až dvojnásobně zvyšuje riziko depresí. Mimo to je se strachem spojovaná vyšší míra stresu. Strach společně se stresem je přínosný v nebezpečných situacích, ale pokud k němu dochází často bez vyústění ve fyzickou aktivitu zabraňující nebezpečí, napáchá více škod než užítku. Lidé pociťující velkou míru strachu si tento spojují s horším vnímáním vlastního zdraví, pocitu odcizení a nižší mírou sebeovládání (Adams a Serpe 2000). Další důsledky mohou představovat horší kvalitu spánku, více chronických onemocnění a sníženou fyzickou kondici (Etopio a Berthelot 2022). Výzkumy nerozlišující mezi

strachem ze zločinu a samotným zločinem poukazují navíc také na zvýšené riziko ischemické choroby srdeční, již zmíněnou vyšší míru stresu a vyšší úmrtnost při porodu (Putrik et al. 2019).

Druhým směrem, kterým může vést je k tzv. „avoidance behaviour“ – změně denní rutiny/programu jedince, a to od drobných úkonů jako zamykání dveří až po vyhýbání se určitým lokalitám, lidem nebo situacím, které v něm strach probouzejí nebo ho s nimi má asociovaný. Strach tak může vést ke zkrácení doby strávené fyzickými aktivitami venku (Rees-Punia et al. 2018). V některých případech vede také ke změně způsobu dopravy (kupříkladu k omezení chůze) (Foster et al. 2014; Evenson et al. 2012). Důsledkem může být menší míra sociálních interakcí a fyzických aktivit spojených s exteriérem (Lorenc et al. 2012).

Ačkoli jsou averzivní dopady strachu zcela očividné na základě poskytnutých informací, je na místě zmínit rovněž úhel pohledu nahlížející na strach pozitivně (Cashmore 2014). „Opatrné“ chování lze totiž vnímat jako příhodné, jelikož při něm přirozeně dochází k prevenci této kriminality a ušetření jedince následků. Dělí ho tak na funkční a nefunkční strach (Jackson a Gray 2010 in Ceccato a Nalla 2020; Cashmore 2014).

Třetí způsob, kterým může strach nepřímo působit na kvalitu života, jsou změny na úrovni komunity, které bývají zapříčiněny fluktuací obyvatel, nedůvěrou, absencí sociálních vazeb a nezájmem. To dále vede k zanedbávání veřejného prostoru a podněcování dalšího strachu z něj, nedůvěře v policii, což může strach dále posilovat (Lorenc et al. 2012; 2014). Na úrovni společnosti poté mohou tyto důvody vést například ke vzniku tzv. uzavřených komunit („gated communities“), za jejichž zdmi jsou obyvatelé v bezpečí. Dalším dopadem může být postupné omezování občanských svobod nebo diskriminace skupin odlišné etnicity nebo např. lidí bez domova (Whitzman 2007). Strach z kriminality může výrazně ovlivnit podporu represí kriminality, ale i důvěru v justici (Singer et al. 2019).

Ke všem výše zmíněným vlivům je však potřeba přistupovat individuálně, jak ilustruje příklad z parkovacích garáží z Německa. Část parkovacích míst u vchodů se zde začala vyhrazovat ženám, což některým z nich přináší úlevu, zatímco jiným to připomene, že dané prostory jsou nebezpečné a ony by se měly bát (Gabriel a Greve 2003).

6.2 Faktory ovlivňující strach ze zločinu

Následující podkapitoly shrnují nejvýznamnější prozkoumané faktory, které u lidí ovlivňují míru strachu ze zločinu. Je třeba si uvědomit, že se v převážně většině případů nejedná o osamocené faktory, ale o spojení několika z nich. První a nejlogičtější je samotný zločin, jinými slovy kriminalita.

6.2.1 Kriminalita

1) Viktimizace – osobní nebo zprostředkovaná zkušenost se zločinem

Existující výzkumy dokládají vliv viktimizace jedince na jeho strach ze zločinu, avšak existují i takové, které ho vyvracejí (Roubalová et al. 2019; Shippee 2012; Collins 2016). Předpokládá se, že pro větší část respondentů bude tvrzení platit, očekává se však spíše menší vliv. Pokud daný jedinec byl obětí zločinu, uvádí se, že největší dopad mají ty zločiny, při kterých dojde k osobnímu kontaktu s pachatelem, menší dopad na oběť mají poté neosobní majetkové přečiny a viktimizace, jejímž cílem nebyl jedinec, jen se o ní dozvěděl. Výrazně větší vliv by také měla mít viktimizace nedávná – trestné činy do stáří jednoho roku pravděpodobně ovlivňují strach ze zločinu výrazně více, než ty starší (Fox et al. 2009). U násilných trestných činů je také velký rozdíl v pasivitě obětí. Pasivně reagující oběti, které se nejsou schopny bránit v důsledku viktimizace, pak častěji trpí strachem (Velikovská 2010).

2) Větší míra strachu na místech s větší mírou kriminality

Na území měst se přirozeně vytvářejí místa s vyšší koncentrací kriminality, která jsou typická pod anglickým názvem „crime hotspots“. Vyznačují se prvky, které potenciálním pachatelům nahrávají při trestném jednání (Ceccato a Nalla 2020), což je jedním z důvodů, proč se větší část trestných činů odehrává na menším množství více exponovaných míst (Newton a Ceccato 2015), jejichž prostřednictvím mohou politické síly velmi významně ovlivňovat společenský nepořádek a násilí v městském prostředí (Weisburd et al. 2010). Větší část empirických studií prokázala, že sice existuje statisticky významný vztah mezi kriminalitou a strachem z ní, ale že kriminalita vysvětlovala pouze malé množství variability strachu na území měst (Lorenc et al. 2014). Poukazují však také na fakt, že při vyjadřování kriminality na určitém území není jasné, k jaké újmě v jednotlivých případech došlo, ani o jaké typy kriminality se jednalo. Navrhují tak, aby se srovnávaly spíše jednotlivé typy trestných činů s konkrétně položenou otázkou typu: „Na kterých místech se odehrává nejvíce krádeží?“ (Lorenc et al. 2014), nebo aby bylo místo počtu trestných činů používáno k určení „hotspots“ využíváno jejich újmy, na jejímž základě by docházelo k určování tzv. „harmspots“ (Weinborn et al. 2017).

Jasný posun je vidět u oblastí, v nichž lidé žijí. Rezidenti oblastí s vysokou kriminalitou vyjadřují pocity strachu týkající se bydliště výrazně více než lidé bydlící na místech s nízkým procentuálním zastoupením kriminálních činů (Adams a Serpe 2000). Obecně však i přes dlouhodobě

klesající registrovanou kriminalitu stoupá strach z ní, tudíž se dá předpokládat, že vyjma „hotspots“ neexistuje nijak zvláštní vztah mezi kriminalitou a strachem z ní (Kosová 2016).

6.2.2 Pohlaví

Pravděpodobně nejsilnější prediktor strachu ze zločinu je pohlaví. Již od počátku kriminologických výzkumů je dokazováno, že ženy se za stejných okolností bojí zločinu více než muži, a to i přesto, že jsou muži statisticky významně více viktimizováni (Henson a Reyns 2015; Collins 2016). Předpokládá se, že kromě rozdílu ve fyzické konstituci za to může fakt, že je u nich strach ze zločinu obecně tvořen z výrazné části strachem ze sexuálního napadení (jehož jsou většinou obětí ženy). Jakýkoli kontakt mezi ženskou obětí a mužským pachatelem může, mimo jiné díky již absentujícím morálním hranicím v určitých ohledech, vést k eskalaci v sexuální násilí (Henson a Reyns 2015). Někteří autoři také uvádějí, že trestné zločiny sexuální povahy mají výrazně větší podíl latentní kriminality na celkovém počtu činů, což může ovlivňovat poměr viktimizace mužů a žen (Sacco 1990 in Krausová 2022), případně i vysvětlovat celý rozdíl mezi viktimizací a strachem u obou pohlaví (Choi a Merlo 2021).

U žen se větší míra strachu projevuje mimo jiné zvýšeným „avoidance behaviour“ („vyhýbavé chování“), které se projevuje jejich menší ochotou vycházet za tmy. Na jednu stranu lze na dané chování nahlížet jako na omezení, na druhou stranu se jedná o prevenci. Nevyjde-li žena ven nebo se vyhne více exponovaným místům, sníží tak riziko následné viktimizace (Whitzman 2007; Loukaitou-Sideris a Eck 2007). Ačkoli se ženy obecně bojí více, existují specifické situace, ku příkladu veřejné záchody, kde se bojí více muži (Solymosi et al. 2015).

6.2.3 Věk

Dalším z faktorů ovlivňujících strach ze zločinu je věk jedince. Výzkumy ukazují, že existuje rozdíl mezi strachem ze zločinu u mladých a starých jedinců. Uvádí se, že jedním z faktorů je fyzická indispozice seniorů (Henson a Reyns 2015). Tento paradox je obdobný jako ten u pohlaví, neboť starší jedinci vykazují vyšší míru strachu, ačkoli jsou statisticky nejméně často obětmi viktimizace. Je možné zde uvažovat o souvislosti strachu s fyzickým stavem a socioekonomickou situací jedince (Kappes et al. 2013; Greve et al. 2018).

6.2.4 Etnicita

Převážně ve Spojených státech se také zkoumal vliv etnické příslušnosti na strach z kriminality. Zde se prokázal výrazný rozdíl mezi nebílými obyvateli Spojených států, kteří měli výrazně větší míru strachu než bílí obyvatelé. Při kontrole dalších faktorů se však v novějších výzkumech ukazuje, že spíše než samotné pohlaví, věk nebo etnicita by na strach ze zločinu mohly mít u jedince vliv socioekonomické faktory, kulturní a jazykové rozdíly, které jedince omezují při samotné viktimizaci a zásadně ovlivňují jeho možnosti, jak se vypořádat s jejími následky (Henson a Reyns 2015; Collins 2016).

Whitzman (2007) poukazuje na fakt, že mezi lidmi s nízkými příjmy, rodiči samoživiteli a těmi, kdo žijí v sociálně vyloučených lokalitách (všechny tyto faktory ovlivňují strach z kriminality), tvoří majoritu právě ženy, což by také vysvětlovalo rozdíly mezi strachem u pohlaví.

Velkou roli hraje také s tím spojená integrace či naopak izolace v místě bydliště nebo v sousedství. Lidé s více vazbami mají menší strach, ačkoli mohou být více informováni a vystavováni informacím o zločinu v okolí (Adams a Serpe 2000).

6.2.5 Další faktory

Podobně, ale s opačným efektem, ovlivňují strach ze zločinu média. Jakožto v dnešní době primární zdroj informací o kriminalitě pro většinu populace mají silný vliv na celospolečenský strach ze zločinu. Problémem je, že čím je zločin závažnější a statisticky méně pravděpodobný, tím častěji je médií vysílán. U neinformovaného člověka tak může vést k nárůstu neopodstatněného strachu. Pokud k tomuto dochází častěji, existuje pravděpodobnost, že daný jedinec bude v důsledku větší míry strachu trávit více času v domácím prostředí, ve kterém je větší šance, že dojde k dalšímu prohloubení strachu díky častějšímu sledování médií. Toto umocnění se nazývá zpětná vazba mezi strachem ze zločinu a médií (Cashmore 2014).

Strach nepodněcuje pouze kriminalitu a zprávy o ní, ale i sociální rozdíly mezi jedinci pohybujícími se v dané oblasti. Často bývají ve výzkumech o strachu ze zločinu zmiňovány jiné skupiny obyvatel, které svým odlišným chováním podněcují někdy neopodstatněný strach u ostatních jedinců. Jednou z nich mohou být poflakující se skupiny mladých, vnímání jako potenciální ohrožení. Ač může jít o prokázanou zkušenost, často toto ohrožení vyplývá pouze z odlišného názoru na využívání veřejného prostoru jednotlivými věkovými kategoriemi (Lorenc et al. 2013b). Dalšími rizikově vnímanými osobami mohou být jedinci konzumující alkohol či drogy nebo lidé bez domova (Jíchová 2013). Jejich chování, vnímané jako rizikové, poukazuje na odlišnost od sociálních norem a nabádá k určité opatrnosti nebo právě strachu, obzvláště v případě jejich koncentrace na určitých místech v nočních hodinách (Jíchová a Temelová 2012).

V neposlední řadě bývají ve stejném kontextu zmiňovány také etnické menšiny, v českém zázemí primárně Romové (Stasíková 2011; Jíchová 2013). Bývají spojováni s krádežemi, žebráním, narušováním veřejného pořádku a nezřídka jsou nazýváni nepřizpůsobivými, což se často projevuje na typu a kvalitě jejich bydlení (Daskalopoulou et al. 2022). Dle Jíchové (2009) vychází ve srovnání strachu v pražských oblastech hůře (možná i pro větší počet a nápadnost) než lidé závislí na drogách, alkoholu, lidé bez domova či zloději a party mládeže.

Předpokládá se, že přístupy, které by pracovaly více s širšími sociálními kontexty strachu ze zločinu, mimo jiné se socioekonomicky znevýhodněnými jedinci, jejich začleňováním a respektu k odlišnostem, by mohly adresovat problematiku strachu více než pouhé změny fyzického prostředí, o kterém bude blíže pojednávat následující kapitola (Lorenc et al. 2013b; Nazmfar et al. 2020).

Za zmínku stojí také rozdíl mezi známým prostředím a vnějším světem, neboť statisticky je pro ženy v ohledu násilných a sexuálních trestných činů nebezpečnější prostředí vnitřní, pachatele žena velmi často zná. Tento fakt se ale velmi málo propisuje do strachu jednotlivých žen (Jíchová 2013).

Dalšími, nepřiliš často zmiňovanými faktory spojenými se strachem ze zločinu, mohou být roky školní docházky, strach ze zločinu v sousedství, názory na práci policie (Vilalta 2011) nebo rodinný stav a příjem (Scarborough et al. 2010).

V neposlední řadě je třeba zmínit také osoby s jakýmkoli typem zdravotního omezení. Ty obecně vykazují výrazně vyšší hodnoty strachu ze zločinu oproti zdravým jedincům (Stiles et al. 2003; Krausová 2022).

6.2.6 Fyzické prostředí

Fyzické prostředí ve veřejném prostoru je dalším důležitým prediktorem strachu z kriminality. Větší část výzkumu se pro urbanizaci a palčivější problémy s kriminalitou v urbánních prostorech soustředí právě na ně spíše než na rurální oblasti. Velmi podobně je tomu také u této práce, neboť cílem práce je analýza urbánního a suburbánního prostoru vybrané obce (Halás et al. 2012). Zkoumá se primárně veřejný prostor, přístupný všem bez omezení (Ceccato a Nalla 2020).

V diskurzu existuje množství teorií, za zmínku stojí např. „disorder/incivilities theory“, která zdůrazňuje roli antisociálních, ale dle zákona ne trestných aktivit na strach ze zločinu (Lorenc et al. 2012). Dělí se na fyzické a sociální incivilities. Mezi první zmíněné spadá např. vandalismus, opuštěné nemovitosti a další známky nezájmu o prostředí (graffiti, odpadky). Mezi sociální patří mimo jiné užívání drog a alkoholu ve veřejném prostoru nebo vylidněné ulice. Toto vše může vědomě přitahovat aktéry zločinu, aby si toto místo vybrali (Sakip et al. 2012). Zároveň tyto známky v člověku probouzí zdání, že místní obyvatelé nemají zájem podílet se na společenských normách nebo jsou zde problémy spojené se socioekonomickou situací zde bydlících a že i jeho bezpečnost je tedy více ohrožena (Lorenc et al. 2013b). Toto mínění může být vyváženo faktem, že je zdejším obyvatelem, zná původ těchto problémů a ví, že jejich původci jeho bezpečnost ohrožena není. Vnímání většího nepořádku však obecně vede k vnímání většího strachu (Scarborough et al. 2010).

Další dlouhodobě používanou teorií je CPTED („crime prevention through environmental design“), v Evropě známý pod anglickým názvem „designing out crime“. Pracuje s premisou, že fyzické rysy či prvky prostředí ovlivňují příležitosti a rozhodování potenciálního pachatele a správný design lidmi vytvořeného prostředí tak může odvrátit trestný čin v samotném zárodku a zlepšit tak kvalitu života (Henson a Reyns 2015; Lorenc et al. 2012). Týká se velkého počtu trestných činů, ne však všech, neboť menší část je páchaná iracionálními jedinci (Cozens et al. 2005). Ačkoli tato teorie pracuje dle názvu primárně s kriminalitou, je prokázáno, že snižuje nejen ji, ale tvoří bezpečnější prostředí a snižuje také strach ze zločinu (Ceccato a Nalla 2020). Vliv prostředí se snaží ovlivňovat čtyřmi cestami: jasným vyznačením vlastnictví prostoru (i u veřejného prostoru), dohledem nad prostorem (krom jiného i koncept „eyes on the streets“ („oči na ulici“) stavící na principu viditelnosti míst z nejbližších rezidenčních oblastí, což vytváří pocit neustálého dohledu), údržbou prostředí a omezování přístupu do něj (Sakip et al. 2012; Cozens a Love 2015). Jednou z aplikací CPTED je kupříkladu zlepšování přehledu o okolním prostoru pomocí zajištění dostatečného nočního osvětlení (Blöbaum a Hunecke 2005).

Je zapotřebí si uvědomit, že oba přístupy se výrazně prolínají a následující výčet je kombinací podstatných částí z většiny (avšak nejen) obou výše zmíněných.

Nejlépe zmapovaným a doloženým prvkem prostředí ovlivňujícím strach je jednoznačně nepořádek. Ten může variovat od pohozených odpadků a přetékajících košů přes rozbitá okna a graffiti

až po vybydlené domy (nejen) v brownfieldech. Jejich efekt na strach je neoddiskutovatelný, jediné, co se mění, je míra strachu (Loukaitou-Sideris a Eck 2007; Doran a Lees 2005).

Dalším faktorem zapříčiňujícím strach je typ zástavby v okolí. Rollwagen (2016) ukazuje, že větší strach na úrovni sousedství vykazují lidé obývající bytové domy a více zvýšený je u vysoko podlažních domů (nad 5 pater). Strach ale naopak výrazně klesá pro obyvatele bytových domů (oproti volně stojícím domům), pokud už jsou doma za zavřenými dveřmi. Obecně však platí, že prostředí jedinci známé a bližší domovu vykazuje menší úroveň strachu (Lorenc et al. 2013b).

Zvláštním případem jsou poté uzavřené komunity, které vzniknou spojením a ohrazením pozemků u více bytových nebo volně stojících domů. Jelikož se ale nejedná o veřejný prostor, nebudeme se jimi dále zabývat (Vilalta 2011).

Ploty, bezpečnostní brány a rolety ve výlohách mají nejednoznačný vliv, v některých případech strach snižují a někdy zvyšují. Strach nicméně jednoznačně zvyšují excesivní ochranná opatření, a to i u obytných objektů (připomínajících respondentům vězení nebo pevnost).

Velmi významným vlivem vládnou také veřejná osvětlení. Ačkoli jsou výsledky nekonzistentní, velké množství literatury prokázalo přínos veřejného osvětlení u strachu ze zločinu (Lorenc et al. 2013a). Primárně zvyšuje viditelnost, a tím omezuje potenciální místa pro útočníky, dále pak tvoří dojem příjemnějšího a laskavějšího místa, simuluje přítomnost dalších lidí. Velmi důležitá je pro správný efekt dostatečná intenzita světla, některé studie přičítají dopad i barvě světla – studenější bílé osvětlení by mělo být efektivnější (Lorenc et al. 2013b; Ceccato a Nalla 2020). Stolzenberg et. al (2017) prokázala, že vliv má také svit měsíce, nejvíce na zločiny odehrávající se v noci v hůře osvětleném městském prostředí.

S viditelností je spojen i koncept izolovanosti prostředí, a to ať už fyzicky nebo pouze vizuálně. Řadit sem můžeme úzké, slepé a zakroucené uličky a zákoutí, mohutnou vegetaci bránící ve výhledu. Lze hovořit téměř o čemkoli, co může ukrývat potenciálního pachatele a zvyšovat tak riziko útoku (Lorenc et al. 2013b). Velkou roli hraje přítomnost více lidí v okolí, které může být dosaženo v denní dobu samotným využíváním veřejného prostoru a v nočních hodinách pomocí konceptu „mixed land use“, při kterém se navzájem proplétají obytné a jinak využívané části města, přičemž obytné tvoří efekt „eyes on the street“ ačkoli na ulici nikdo fyzicky přítomný není, což je spojováno s nižší mírou strachu u dotazovaných (Cozens 2011).

Často zmiňovaným faktorem ovlivňujícím strach jsou bezpečnostní systémy napojené na kamerový systém. Jejich dopad je velmi diskutabilní, ale novější metaanalýzy ukázaly, že ve výzkumech se projevuje jejich přínos spíše u prevence kriminality. U strachu z ní byl jejich přínos většinou neprůkazný. O něco lépe také vycházejí aktivně monitorované systémy než ty využívající pouhý záznam (Lorenc et al. 2013b; Ceccato a Nalla 2020).

Riziková místa ve městech

Parky

Parky jsou jedním z městských prostředí, pro která je typický velký rozdíl strachu ze zločinu v mezi denními a nočními hodinami. Uvádí se, že přispívají k fyzickému i mentálnímu zdraví jedinců žijících v jejich okolí nebo využívajících je, ale po setmění se mohou stát významným zdrojem strachu (Iqbal a Ceccato 2016).

Pro jejich pozitivní vliv ve dne je zapotřebí, aby stromy, keře i travnaté plochy byly dobře udržované a umožňovaly ideální poměr mezi dobrou viditelností a malou mírou soukromí. Dále aby vybavení (lavice apod.) nebylo znečištěné ani poškozené a bylo přítomné v dostatečném počtu (Schroeder a Anderson 1984; Marquet et al. 2020). Navíc je třeba, aby zde bylo co nejméně odpadků – kromě pravidelného vyvážení je zapotřebí také kontrola odpadků mimo koše, zvláště velký vliv mají odpadky související s morálním úpadkem (např. nádoby od alkoholu, vybavení pro podání drogy nebo prezervativy) nebo přímo osoby provádějící trestnou činnost nebo činnost amorální. Graffiti se řídí stejným pravidlem. I zde je zapotřebí důsledné a rychlé odklizení a případné opravy poškozeného vybavení (McCormick a Holland 2013). Kamerové systémy mají stejně jako v městských oblastech obecně smíšený a nejednoznačný vliv na strach ze zločinu. Určitý smysl však mají jasně nastavená pravidla v parku, která jsou při příchodu jasně čitelná (Iqbal a Ceccato 2016).

Podstatnou změnou projdou (nejen) parky po setmění. Strach ze zločinu bývá v místech s vegetací v noci vyšší. Pachatel má více příležitostí k úkrytu a útěku, na ulicích není obvyklé množství lidí a setkání s některým z nich tak může spíše přinášet strach, nežli úlevu (Šimáček et al. 2020; Boessen et al. 2017). Tento efekt může alespoň částečně potlačit účinné veřejné osvětlení prostoru umožňující lepší viditelnost (Iqbal a Ceccato 2016). Jako nejvhodnější se ukazuje taková intenzita světla a rozmístění lamp, aby bylo možné rozeznat obličej přicházející osoby na 12–21 metrů (McCormick a Holland 2013).

Bary, hospody

Nepříliš prozkoumané místo je okolí nočních klubů a podniků nabízejících alkohol. V těchto místech je prokázána větší kriminalita, což je ve spojení s množstvím intoxikovaných lidí a pozdními nočními hodinami nabízejí příhodné situace pro zvýšenou míru strachu (Willits et al. 2011). Výzkumů na toto téma je však malé množství s nejednoznačnými výsledky (Brands et al. 2015).

Dopravní uzel/hub

Zastávky MHD, vlaková a autobusová nádraží se řadí mezi dopravní uzly („transit environments“). V případě větších, jako jsou nádraží s vnitřními prostory, udávají správný směr přehledné a dobře přístupné pokladny (případně jiná zařízení pro nákup jízdenek), absence tmavých zákoutí a prostory uzpůsobené na příliv velkého množství lidí v krátkém čase, jakmile začne být místo přelidněné, objevují

se příležitosti pro nové typy zločinů a s nimi spojený strach (Newton a Ceccato 2015). Ten je největší právě při čekání, kterému může být částečně předcházeno poskytnutím přesných informací o odjezdech a příjezdech, na jejichž základě se jedinec může rozhodovat. Dále je spojován s přítomností žebráků, lidí bez domova a jiných asociálních skupin (Uzzell a Brown 2007). Stejně jako u jiných městských prostředí je zde samozřejmě problematika nepořádku – graffiti, odpadky i vandalismus pozitivně koreluje se strachem a jejich odstranění má pozitivní vliv na vnímání dané lokality (Palmer et al. 2005). Ideální je postarat se o co nejrychlejší nápravu a pravidelnou přítomnost personálu (bez rozdílu mezi úklidem, údržbou a ostrahou) v případě větších terminálů (Shibata et al. 2014). Specifikem těchto oblastí bývají také komunikace křižující cesty. V jejich případě je kvůli přehlednosti a viditelnosti výrazně preferovanější nadchod před podchodem (Ceccato a Nalla 2020).

Nákupní střediska

Posledním se strachem spojovaným místem jsou nákupní střediska. Ačkoli v nich nedochází ve velké míře k násilné kriminalitě, odehrává se zde velké množství majetkové kriminality a projevů vandalismu, které mají významný vliv na strach návštěvníků. Nejvíce spojovaným problémem jsou krádeže a skupiny poflakující se dospívající mládeže (někdy označované jako gangy (Hedhli et al. 2013; Lupton 1999)). Vytvářejí atmosféru strachu, která z místa „vytlačuje“ ostatní návštěvníky, což danou atmosféru jen posiluje. Stejně ale se slabším účinkem mohou působit žebráci a lidé bez domova, kteří např. sociální zařízení využívají k osobní hygieně a prostory využívají k přespaní (Ceccato et al. 2018). Pomoci mohou častější kontroly a úklid sociálních zařízení a stejně jako u ostatních částí města udržování čistoty a údržba celého areálu (nejen vnitřní, ale i okolní prostory jsou podstatné). Ke zmírnění strachu může také napomoci správně zvolený design místa, kdy není blokovaný výhled, ale zároveň je dostatečně líbivý (Badiora a Odufuwa 2019). Dále také minimální mezery mezi stolkami v oblastech s občerstvením, které zabrání drobným krádežím (Ceccato et al. 2018). Žádoucí je přítomnost lidí, což se láme při stavu, kdy by davy omezovaly osobní prostor (Badiora a Odufuwa 2019).

Shrnutí

Jak lze vidět, v městském prostředí se nachází velké množství fyzických podnětů, které mají více či méně významný vliv na strach ze zločinu (i kriminalitu). Je však nemožné u jednotlivých náprav přesně zhodnotit jejich přínos, nejen kvůli obtížnosti měření strachu (i kriminality), ale také protože je celá problematika úzce provázaná a nedostatečně prozkoumaná (Schneider a Kitchen 2002). Při sběru dat je zapotřebí přesně identifikovat typ strachu (pocitu), který jedinec na místě pociťuje, oddělit od něj vliv vnějších faktorů, jejichž příkladem mohou být média. Dále je potřeba vzít v úvahu individualitu každého respondenta, odstínit strach pociťovaný v domácím prostředí (např. z důvodu domácího násilí), pohlaví a další faktory, které mohou způsobovat významné rozdíly ve vnímání strachu na rozdílných místech. Je také vhodné kontrolovat využívání daných prostorů, protože i sebevětší strach generující místo se neprojeví, pokud ho využívá velmi malé množství potenciálních respondentů. Spousta míst ve městském

prostředí je teoreticky nedostatečně prozkoumaná (a to často právě pro výše zmíněné důvody), takže i při identifikaci problematických míst zde leží problém s nápravou.

V praxi se tak pro nápravu nejvíce využívají dvě zmíněné teorie, které fungují na principu řešení obecnějších, avšak prokázaných problémů, jakými jsou graffiti, odpadky, chátrající prvky prostředí a poté přehlednost okolí zajištěná veřejným osvětlením a viditelností v prostoru.

Výzkumná část

7 Zpracování a analýza dat

Data týkající se strachu z kriminality vychází z výzkumů zaměřených na vnímání prostoru v rámci území města Olomouce a byla získána metodou pocitových map doc. Mgr. Jirím Pánkem, Ph.D., který je laskavě poskytnul pro tuto práci. Datasets obsahovaly odpovědi za roky 2016–2021. Za totéž období byla exportována volně dostupná data ze serveru <https://kriminalita.policie.cz/> pro katastrální území města Olomouce. Ta obsahují základní údaje o přestupcích a vybraných druzích trestných činů, které byly oznámeny nebo odhaleny PČR. Exportované trestné činy neobsahují tyto prací dotčené okruhy kriminality: všechny typy mravnostní kriminality, případy nelegální migrace a pohřešování (Policie ČR 2022). Součástí informací o trestných činech jsou také data s jejich polohou. Ta byla původně z důvodu anonymity umístěna do oblastí pokrývajících obvodní oddělení, ale od roku 2021 jsou jednotlivá města rozdělena na výrazně menší polygony, které dostatečně zachovávají anonymitu, ale umožňují přesnější práci s poskytovanými daty (Pánek 2021). Těchto polygonů je v případě katastrálního území Olomouce 85 (viz obr. 2).

Obrázek 2: 85 Voroného polygonů pokrývajících území města Olomouce

K práci s daty byl využit primárně geografický informační systém QGIS ve verzi 3.16.16-Hannover. Jedná se o open-source (volně přístupný) systém poskytující komplexní škálu nástrojů pro zpracování, analýzu a vizualizaci prostorových dat (QGIS 2022). Do něj byl na počátku vložen mapový podklad „mapy.cz-aerial“ za použití záložky „Web“, kolonky „QuickMapServices“ a příkazu „Search QMS“.

Doplňkově byl využit také MS Excel a open-source program GeoDa umožňující počítat základní statistické ukazatele u prostorových dat a výsledky zobrazovat v mapovém výstupu. Pro výpočet neprostorových korelačních koeficientů byl v prostorách univerzity využit program Stata, což je licencovaný program zakoupený Univerzitou Palackého.

Pro vytvoření příběhové mapy byl využit volně dostupný webový nástroj ArcGIS StoryMaps od společnosti Esri. Vytvořená příběhová mapa je dostupná na webové adrese <https://storymaps.arcgis.com/stories/38aed270c5cd4e6182133973978a8ac6>.

7.1 Příprava dat

Strach

Datasety obsahující záznamy o strachu z kriminality byly získány ve formátu .geojson. Pro usnadnění práce byly pomocí QGIS uloženy ve formátu .shp, ve kterém s nimi bylo následně manipulováno. U všech dat byl poté zkontrolován a sjednocen souřadnicový systém. Získaných datasetů bylo celkem 6 a jejich obsah je k vidění v následující tabulce.

Číslo datasetu	Dotčené roky	Počet bodů	Počet polygonů	Počet linií
1.	2016, 2017, 2020, 2021	1951	0	0
2.	2016, 2017	3774	0	0
3.	2016, 2017	999	0	0
4.	2018	1557	0	0
5.	2019, 2020	954	12	0
6.	nespecifikováno	100	100	35

Tabulka 1: Obsah záznamů strachu v jednotlivých datasetech

Následně byla tato data ručně uspořádána podle jednotlivých let dle záznamů v atributové tabulce. Jelikož předmětem práce nebyla dopravní bezpečnost, byly ručně také vytřízeny ty záznamy, které v poznámce uváděly strach z absence přechodů, dopravy nebo jiných kriminálních činů, které nesouvisejí se strachem z kriminality z pohledu, v jakém ho vnímáme v kontextu této práce. Dále byly z datasetů vyřazeny záznamy označené jako testovací. Zkoumány a potenciálně vyřazeny byly také body ležící přímo na sobě, polygony velké jako čtvrtina města a větší a kontrolovány byly také IP adresy všech záznamů. Více než 5 záznamů sdílejících stejnou IP bylo preventivně vymazáno, neboť bylo při kontrole zjištěno malé množství IP adres s extrémním počtem záznamů povětšinou v blízkosti, což by mohlo významně narušovat vlastní heterogenitu dat.

Poté došlo k vyřazení míst zaznačených mimo katastrální území Olomouce (funkce „clip“). Skutky na území města pro jednotlivé roky byly spočítány a výsledný počet převzatý do polygonů využívaných u dat deliktů. K tomuto bylo přistoupeno kvůli následnému srovnávání strachu ze zločinu a kriminality, neboť z důvodu anonymizace dat nebylo 85 polygonů kriminality možné dále rozdělit. Liniím a polygonům bylo vygenerováno zastoupení ve všech polygonech, do kterých zasahovaly, a toto

zastoupení bylo poté společně s body strachu, jejichž počet byl znám díky funkci „Count points in polygon“, sečteno do každého z 85 výsledných polygonů.

Kriminalita

Data týkající se trestných činů a přestupků byla vyexportována taktéž ve formátu .geojson, tudíž byla stejně jako předchozí část uložena ve formátu .shp a následně s nimi byla zahájena práce. Šlo o 6 datasetů pro jednotlivé roky, jednalo se o bodové záznamy (2016 – 22226 deliktů, 2017 – 19090, 2018 – 19068, 2019 – 17131, 2020 – 13904, 2021 – 14264), umístěné jako centroidy v 85 polygonech. Kolem nich byly poté vytvořeny Voroného diagramy pomocí funkce „Voronoi Polygons“ po vzoru webové aplikace Mapy kriminality (Policie ČR 2022). Do nich byly následně vnořeny atributy jednotlivých bodů pomocí funkce „Join Attributes by Location“.

Kromě klasifikace trestného činu nebo faktu, že šlo o přestupek, byly v datasetu k dispozici také pro tuto práci nepodstatná časová zarámování a informace o vývojovém stádiu deliktu: 1: „zjištěn pravděpodobný pachatel“, 2: „neobjasněno“, 3: „skutek se nestal“, 4: „skutek není trestným činem“. První filtrování těchto dat tak proběhlo přímo v atributové tabulce systému QGIS – došlo k odstranění deliktů ve vývojovém stádiu 3 a 4. Další filtrování proběhlo na základě Certifikované metodiky (Ivan et al. 2020, s. 24), kde je uvedeno následující doporučení pro vybrání typů trestných činů do analýz spojujících trestnou činnost a strach ze zločinu:

„...je za základ považováno těchto pět kategorií/tříd dle klasifikace Policie ČR (A – násilné trestné činy, D – vloupání do objektů, E05 – Krádeže součástí a věcí (nebo PHM) z motorových vozidel včetně vloupání, E07 – Krádeže na osobách a X – extremismus).“

Pro komplikované zapsání informace o klasifikaci deliktu a tím způsobené nemožnosti třídit data přímo v systému QGIS bylo přistoupeno k jejich exportu ve formátu .csv. Takto byla data nahrána do programu MS Excel, ve kterém byl zjednodušen zápis, a proběhlo samotné třídění dat. Došlo k výraznému poklesu záznamů o kriminalitě, průměrně na méně než desetinu původních. Jednotlivé kódy a k nim příslušná klasifikace všech trestných činů a přestupků je k vidění v příloze [č. 1](#). Takto upravená data byla nahrána zpět do systému QGIS a přiřazena zpět k původním oblastem.

7.2 Analýza dat

7.2.1 Možnosti vizualizace dat

V případě samotných dat strachu ze zločinu by ideální možností jejich vizualizace vzhledem k majoritě záznamů v podobě bodů bylo jádrové vyhlazování nebo zobrazení v podobě teplotních map. Vzhledem k povaze dat kriminality k tomu však nebylo možné přistoupit a veškerá data tak budou představena, analyzována a následně srovnávána na úrovni 85 polygonů stanovených Policií ČR na webu <https://kriminalita.policie.cz/>.

Na následujícím obrázku jsou čísla označeny oblasti zasahující do intravilánu obce. Pro následující podkapitolu zde budou vybrány a blíže představeny ty oblasti, které mají v jednotlivých letech alespoň jednou 3% zastoupení na celkovém počtu záznamů strachu ze zločinu. Většina takto strachem zasažených oblastí obsahuje větší míru zastoupení některého z rizikových míst, jako jsou parky nebo tranzitní prostředí většího měřítka.

Obrázek 3: Polygony s přiřazenými čísly v intravilánu Olomouce

7.2.2 Oblasti s alespoň 3% zastoupením

Oblast č. 35 – Hlavní nádraží (24,1 ha)

Obrázek 4: Polygon číslo 35

Absolutně nejvýznamnější oblastí ve všech zkoumaných letech (jak u strachu, tak u zločinu) je oblast číslo 35. Jedná se o severní část hlavního vlakového nádraží společně s celým přednádražním prostorem a se všemi veřejnosti dostupnými budovami souvisejícími s železniční přepravou. Oblast sestává primárně z ulic Jeremenkova, Blanická, Masarykova třída a třída Kosmonautů, jejichž vzájemné křížení tvoří kruhové objezdy a křižovatky ohraničující přednádražní prostory. Na jižní hraně je další pěší komunikace – nádvoří před vstupem do krajského úřadu a výškové budovy RCO. Součástí nádražních budov jsou také podchody vedoucí na jednotlivá nástupiště a již zmíněné nádvoří. Mezi další prvky polygonu patří podzemní parkoviště, jedenáct zastávek hromadné městské dopravy, kongresové centrum s hotelem, poliklinika, supermarket a nejméně dva podniky nočního typu (bar, hospoda, pivnice, atd.). Nejvíce bodů zaznamenávajících strach ze zločinu se nachází v přednádražní a všech prostorách železničního nádraží, méně významně se poté projevuje ulice Kosmonautů, konkrétněji oblast kolem supermarketu, která se vyznačuje větší koncentrací lidí bez domova.

Oblast č. 23 (42,3 ha)

Obrázek 5: Polygon č. 23

Oblast 23 je velmi variabilní z pohledu „land use“. Ze severu ji uzavírá křižovatka ulic Lazecká a Na Střelnici a Mlýnský potok, mezi nimi je obytná čtvrť s bytovými domy primárně menších rozměrů (vilky), což dohromady tvoří část městské čtvrti Lazce, kterou od centra Olomouce odděluje ulice Dobrovského. Pod tou navazují velké bloky starých obytných bytových domů, protkané podniky v přízemí, depem dopravního podniku a parkovacím domem. Jižněji jsou poté na stoupajícím svahu historické domy, Hanácká kasárna, Vlastivědné muzeum s Muzeem umění, kostel Panny Marie Sněžné, barokní budova bývalého jezuitského konviktu, kterou spolu s dalšími domy a komplexy obývají mimo jiné fakulty Univerzity Palackého. V okolí místní tramvajové trati stojí za zmínku také větší množství nočních podniků. Na samém jihu je poté park a v něm jedno z neproblematičtějších míst (co se strachu týče) Bezručových sadů – okolí Jihoslovanského mauzolea a Michalský výpad.

Oblast č. 28 (27,7 ha)

Obrázek 6: Polygon č. 28

Na oblast 23 přímo navazující 28 je obdobně variabilní. Severozápadní část navazuje historickými budovami, nachází se zde Arcibiskupský palác, knihovna a rektorát UP a obecně se vyznačuje užšími ulicemi primárně určenými jako pěší zóna. Tuto oblast poté obepínají navazující Bezručovy sady, do nichž se dá v rámci oblasti dostat pouze přes den otevřeným Jakubským výpadem. Tvar parku kopíruje Mlýnský potok, za kterým se nachází hudební S-klub, dvě střední školy a Dům dětí a mládeže. Za ulicí 17. listopadu se nachází Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého, Státní zastupitelství a komplex vysokoškolských kolejí. Body zaznamenávající strach ze zločinu se v této oblasti kupí zejména v oblasti parku odkud plynule přechází do Jakubského výpadu a velký shluk se nachází také na křižovatce ulic 1. máje a Wurmova.

Oblast č. 21 – Horní náměstí (15,7 ha)

Obrázek 7: Polygon č. 21

Oblast 21 je nejmenší Voroného polygon z celého katastrálního města. Obsahuje budovu radnice spolu s celým Horním náměstím, ulice Opletalovu, Školní, Michalská a 28. října a části ulic Riegrova, Ostružnická, Ztracená a Pavelčáková, všechny tvořeny historickými domy a patřící do městské části Olomouc-střed. Patří sem také část ulice 8. května a Pekařská, na nichž leží Kostel sv. Mořice, nákupní galerie Moritz a Obchodní dům Koruna. Oblast se vyznačuje velkým množstvím hospod a barů otevřených i v nočních hodinách (a obecně nočního života), především díky své centrální poloze a převažující pěší zóně. Mezi místa strachem nejvíce postižená patří v této oblasti Horní náměstí a ulice Riegrova, ve které leží na samém okraji oblasti druhý největší klub v Olomouci, kde se v nočních hodinách srocuje větší množství lidí. Posledním významnějším místem je řídko osvětlená ulice Úzká za nákupní galerií Moritz.

Oblast č. 22 – Dolní náměstí (20,6 ha)

Třídou Svobody přepůlená oblast 21 nabízí na své jihozápadní straně gymnázium, hotel, polikliniku, fakultu Univerzity Palackého a obytné domy. Cíp poté tvoří asi jedna pětina Smetanových sadů,

největšího a nejstaršího parku v Olomouci. Na severovýchodě leží Dolní náměstí s mnoha ulicemi plnými historických domů, v jejichž přízemí se nachází množství stravovacích zařízení, barů a podobných podniků podávajících alkohol i v nočních hodinách. Strachem v této oblasti oplývá zejména okolí největšího nočního klubu na tř. Svobody, dále poté ulice Uhelná, pravděpodobně pro velké množství barů a pasáž k ní vedoucí z ulice Pavelčákova. Významným bodem je ve východním cípu této oblasti také Katovská branka – schodiště spojující Bezručovy sady a ulici Hrnčářskou podobným způsobem jako Jakubský nebo Michalský výpad.

Obrázek 8: Polygon č. 22

Oblast č. 24 – Šantovka (31,7 ha)

Tato oblast spojuje dva Olomoucké parky – jižní část Bezručových sadů a jihovýchod Smetanových sadů. Mezi nimi se nachází pobočka Městské Policie, hotel a primárně dvě velké plochy: stanoviště devíti zastávek pro meziměstskou autobusovou dopravu s parkovacími místy a plocha městské tržnice s dlouhodobě chátrající budovou bývalých jatek a dalšími parkovacími místy. Jižní část tvoří obytná zástavba kombinace bytových domů a vilek a v centrální části leží nákupní centrum Galerie Šantovka. Větší podíl na strachu ze zločinu zde má podle výsledků dotazníků plocha městské tržnice a most spojující křižovatku před pobočkou Městské Policie a budovu T.J. Sokol Olomouc. Nicméně je na místě podotknout, že jsou body rozprostřeny po celé oblasti poměrně rovnoměrně.

Obrázek 9: Polygon č. 24

Oblast č. 18 – Čechovy sady (25,2 ha)

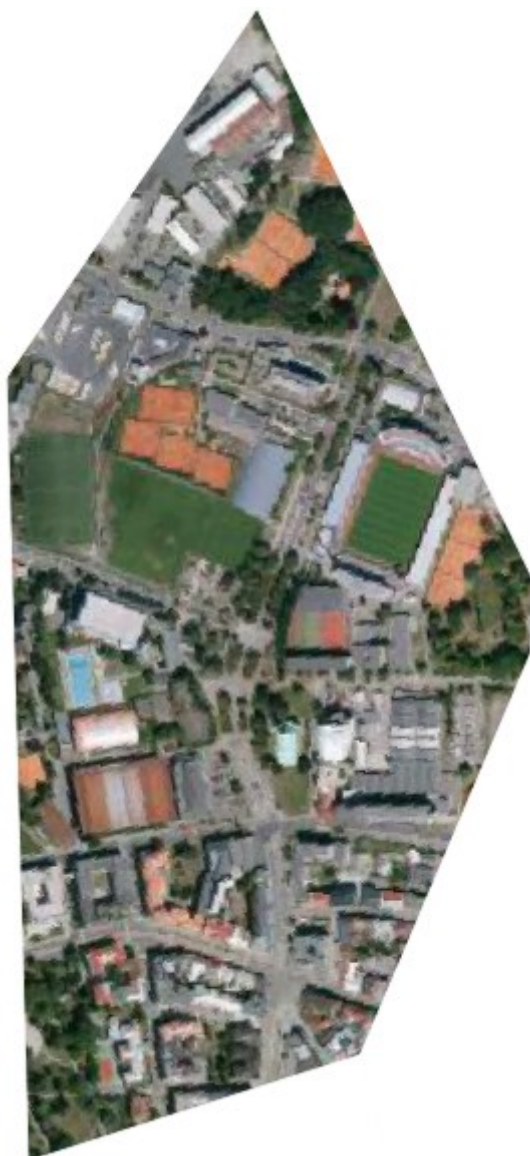
Na předchozí 3 oblasti navazuje oblast 18. Více než polovinu z ní zabírají parky, konkrétně severní část Smetanových sadů a větší část sadů Čechových. Z levé i pravé části je tento obklopen obytnými domy protkanými školami, jeslemi a stavbami sakrální povahy, dále je zde vazební věznice Okresního soudu a menší množství barů a jiných podniků v okolí páteřní komunikace tř. Svobody, jež lemuje východní část oblasti. Na záznamech strachu ze zločinu má obdobný podíl oblast parku a okolí domu tř. Svobody 31, před nímž se zdržují občané bez domova a jež lemují ulice Divadelní a Švédská. V ulici Divadelní leží zázemí supermarketu, které vykazuje se svým okolím velké množství známek nezájmu o prostředí (graffiti, odpadky) a obě dotčené ulice jsou v oblasti průchodů na Horní náměstí poměrně úzké a uzavřené.

Obrázek 10: Polygon č. 18

Oblast č. 17 (44,6 ha)

Obrázek 11: Polygon č. 17

Mezi Čechovými sady a ulicí Dolní Hejčínská se rozkládá oblast č. 17. Kromě obytných domů obsahuje primárně sportovní zařízení: fotbalový a zimní stadion, plavecký stadion, tenisové kurty a sportovní haly. Některá tato zařízení mohou být spojována se strachem primárně pro jednorázově velký počet návštěvníků se zvýšeným vlivem u utkání končících v nočních hodinách a s podáváním alkoholu. Nejvíce bodových záznamů strachu se nacházelo v Čechových sadech, v malém parku na úplném východě oblasti (na křižovatce ulic U Stadionu a Na Střelnici) a na ulici Legionářská, mezi parkovištěm u Husova sboru a ulicí Dolní Hejčínská.

Oblast č. 19 (31,6 ha)

Obrázek 12: Polygon č. 19

Větší část hlavní aleje Smetanových sadů a jejich jižní část otevírá severní část této oblasti. Plynule poté přechází v menší průmyslový areál a zázemí skleníků a dalších pavilonů spadajících do gesce Výstaviště Flóra Olomouc, které má na starosti správu všech olomouckých parků. Pod železniční tratí horizontálně přetínající oblast se poté nachází obytná čtvrť městské části Povel. Záznamy strachu ze zločinu se nacházejí prakticky pouze v severní části, majorita z nich kolem hlavní aleje v samotném parku, menší část poté v prostoru mezi hlavní alejí a ulicí U Botanické zahrady a v samotné ulici.

Oblast č. 26 – Klášterní Hradisko (94,3 ha)

Obrázek 13: Polygon č. 26

Nejsevernější oblastí se zvýšenou mírou strachu ze zločinu je oblast č. 26. Ze západu lemovaná Moravou a z východu železnicí se rozkládá v městské části Klášterní Hradisko. Tento klášter a zároveň nemocnice leží v centru oblasti, nad ním se rozkládá průmyslový areál farmaceutické společnosti, zatímco pod ním se až k ulici Pasteurova nachází zahrádkářská kolonie a obytná oblast tvořená ulicí Černá cesta. Majoritní podíl všech bodů strachu se poté nachází přímo na ní nebo na její pěší spojnici vedoucí ke klášteru.

Oblast č. 36 (42,2 ha)

Obrázek 14: Polygon č. 36

Pravou stranu této oblasti lemuje železnice, neboť severní hranicí sousedí s hlavním nádražím. Obsahuje tak zbylé zastávky městské a meziměstské hromadné dopravy a jeden z přístupů na nádraží po ulici Jeremenkova. Obsahuje také výškovou budovu Regionálního centra Olomouc, na západ, od níž přechází v obytnou zástavbu obsahující mimo jiné obvodní oddělení PČR. Západní a jižní část poté tvoří primárně průmyslové zóny, které protíná komunikace na ulici Tovární. V pěším podchodu spojujícím jižní a severní část se nachází velká část bodů odkazujících na strach ze zločinu v daných místech. Podobně postižen je také pěší ohoz vedoucí po ulici Jeremenkova a poté podél tramvajové trati na severní straně komunikace na Tovární, který spojuje hlavní nádraží a autobusové nádraží na jihovýchodě. Ke strachu v oblasti také částečně přispívá severní část oblasti, resp. nejjihnější budovy a okolí hlavního vlakového nádraží.

Oblast č. 37 – Nový Svět (226,7 ha)

Obrázek 15: Polygon č. 37

Nejjižnější a největší z oblastí, které jsou postiženy strachem ze zločinu je 37, jež obsahuje většinu městské části Nový Svět a menší část Holice. Ta tvoří východní část a zastupují jí primárně prostory průmyslových areálů a prostory UP na ulici Šlechtitelů. Na autobusové zastávce stejného jména se nachází nejvíce záznamů strachu z průmyslovější části, majoritu v oblasti však tvoří záznamy v obytné zástavbě v rámci městské části Nový Svět. Jeho jižní část ležící na západní hranici oblasti byla do roku 2014/2015 obývána velkým počtem Romů, s nimiž bylo ještě v dotazníku z roku 2016 spojeno velké množství záznamů strachu (SocioFactor s.r.o. 2011). Ač tvoří zástavba méně než polovinu celé oblasti, je nutno podotknout, že se jedná o oblast výrazně větší než všechny předešlé a počet jednotlivých záznamů strachu nebyl nijak upravován na základě plochy.

Oblast č. 40 – Autobusové nádraží (78,9 ha)

Obrázek 16: Polygon č. 40

Poslední významnou oblastí je číslo 40, která přes komunikaci na ulici Tovární přímo navazuje na oblast č. 36. Z levé strany je tak ohraničena železnicí, od níž se směrem na východ táhnou průmyslové areály, na severovýchodě ukončené autobusovým nádražím. Na něm a severně od něj přes ulici Tovární, kde ústí podchod umožňující pěší přesun na samotné nádraží, se vyskytovala absolutní většina všech bodů, které uživatelé na území této oblasti zanesli.

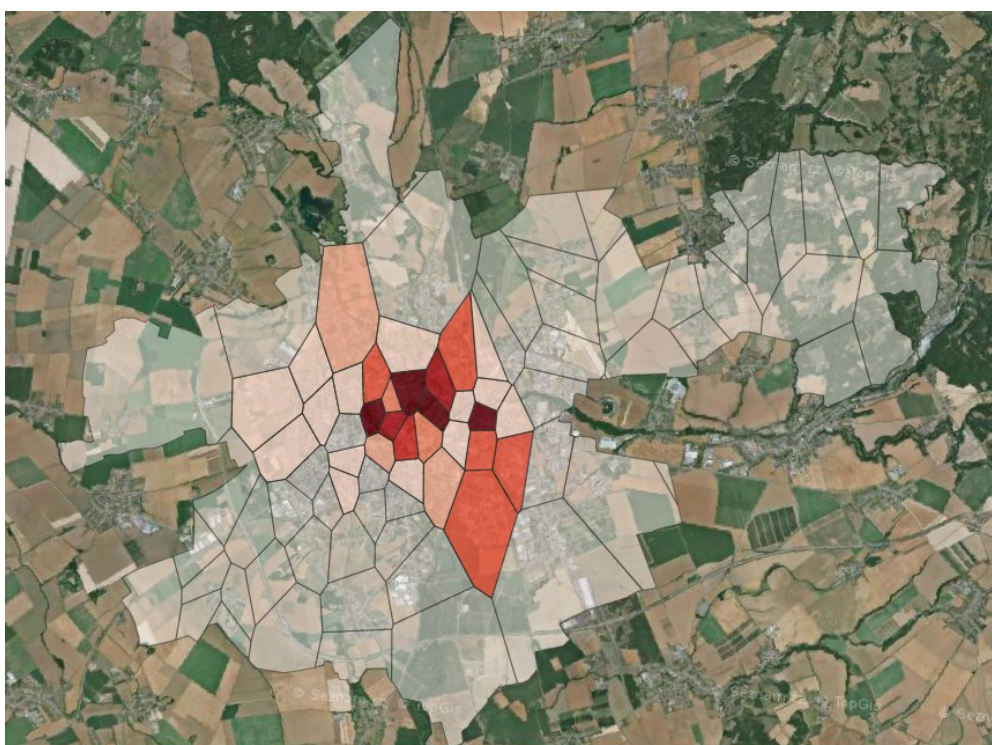

7.2.3 Strach ze zločinu

Ve všech níže popisovaných letech jsou pro přehlednost mapové výstupy zobrazeny na dvou obrázcích. První slouží pro představení rozložení jednotlivých zastoupení na území města a zároveň jako jakýsi „důkaz“ o absenci záznamů v extravilánu a okrajových částech města. Druhý obrázek poté ilustruje relativní zastoupení záznamů v jednotlivých polygonech a je zaměřen na více dotčené oblasti primárně pro lepší čitelnost čísel.

2016

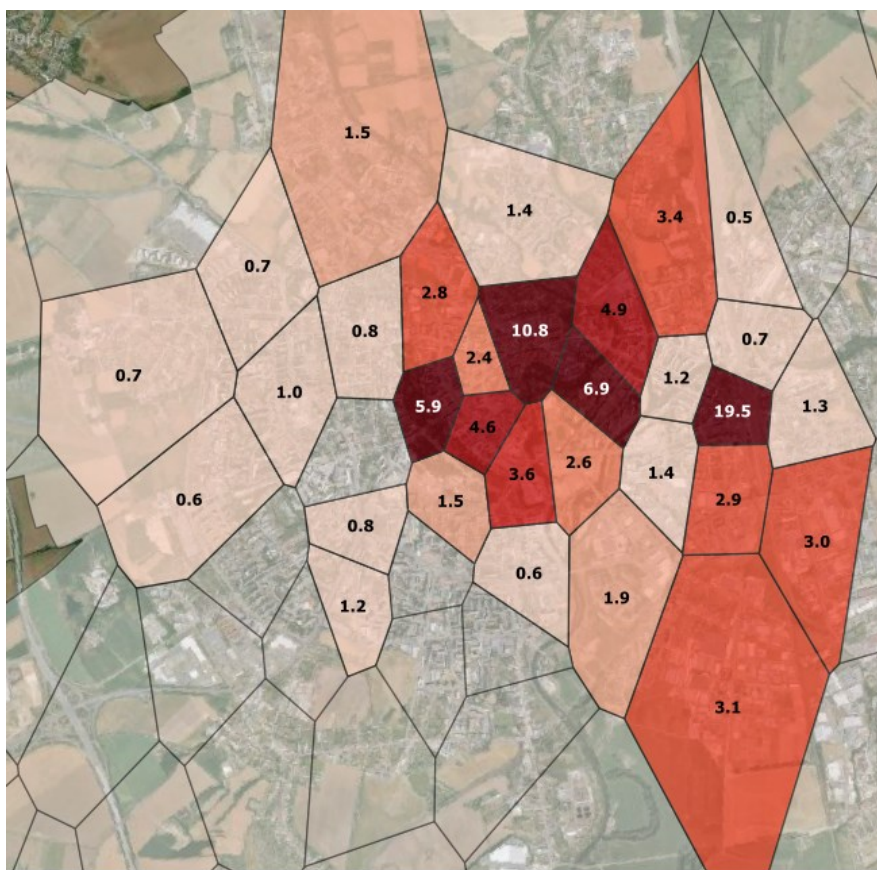
Prvním zaznamenaným je rok 2016. Po vytřizení duplicitních a jinak nevhodných záznamů zbylo v datasetu 3 648 záznamů, rozdělených do 60 oblastí. Z těchto bylo následně vybráno 31 oblastí (viz obr. 17), v nichž bylo relativní zastoupení záznamů strachu alespoň 0,5 % a více.

Obrázek 17: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2016

Detail těchto oblastí s vyjádřením relativního zastoupením je k vidění na obrázku č. 18. Jak je vidět, strach ze zločinu se dle respondentů kumuloval primárně v intravilánu obce – ve vybraných 31 oblastech se nachází přes 93 % všech záznamů. Nejvýraznější zastoupení je (jak bylo v předchozí kapitole uvedeno) v oblasti č. 35 – hlavní nádraží. Nachází se zde necelá pětina všech záznamů a spolu s oblastmi 18, 23 a 28 tvoří necelou polovinu všech záznamů v tomto roce. Méně, ale stále výrazně zastoupené byly také oblasti 22, 24, 26, 27, 37 a 40.

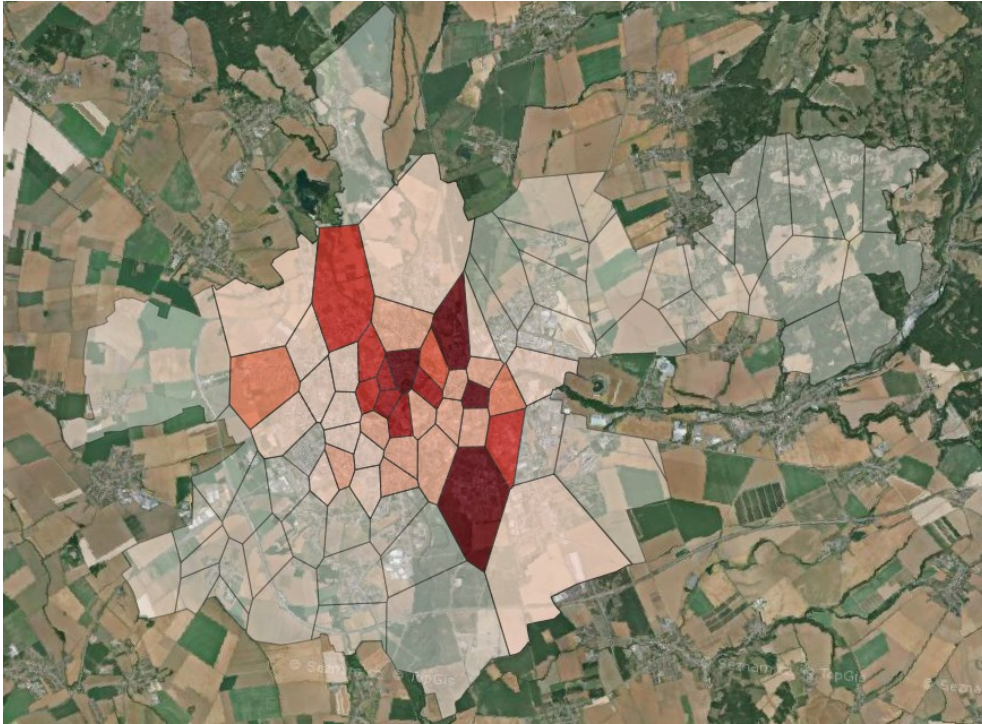

Obrázek 18: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2016 – detail

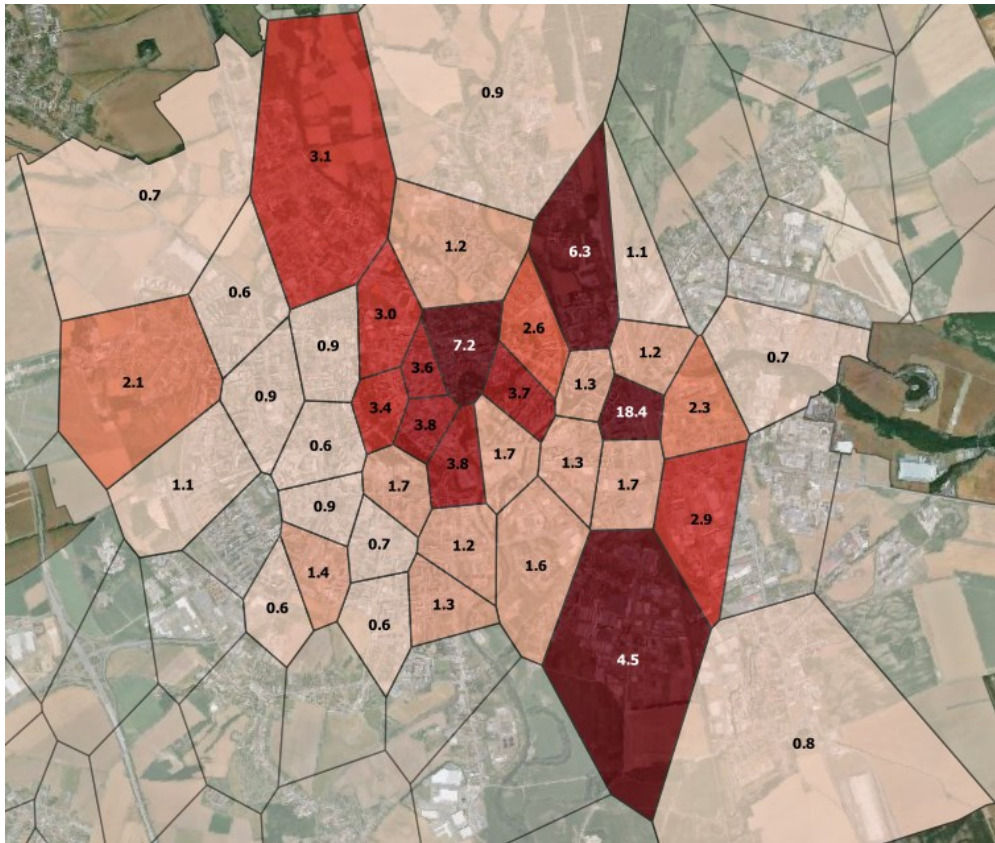
2017

V roce 2017 se na katastrálním území města po protřídění dat nacházelo 1 280 záznamů strachu ze zločinu, a to v 57 oblastech. Ač jde o méně než v předchozím roce, pro „rozptýlenost dat“ svědčí 40 oblastí (Obr. 19), v nichž se nacházelo alespoň 0,5% zastoupení a společně tvořily přes 96 % záznamů.

Obrázek 19: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2017

Jak lze vidět na obrázku č. 20, oblast hlavního nádraží (35) si udržuje pozici nejvíce obávaného polygonu ve městě. Za ní následující oblasti 23, 26 a 37 jsou více vzdáleny centru, než v roce 2016 a spolu s oblastí 35 již netvoří téměř polovinu, ale stěží třetinu všech záznamů v daném roce. Doplní je poté polygony 17, 18, 21, 22, 24 a 28. Překvapením může být oblast č. 10, na jejímž podílu strachu má i přes její rozlehlost zásluhu především Mrštíkovo náměstí a neosvětlená cesta spojující náměstí s cyklostezkou u Mlýnského potoka. Mrštíkovo náměstí se nachází u hranice s oblastmi 16 a 17.

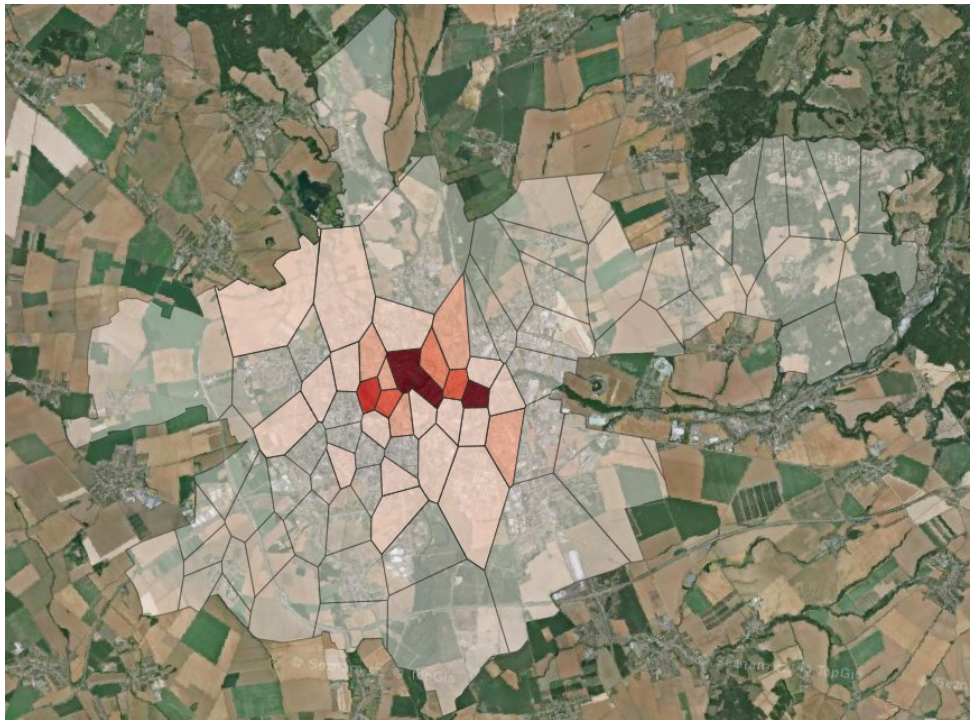

Obrázek 20: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2017 – detail

2018

Rok 2018 je po protřídění datasetů tvořen 1 557 body ve 49 oblastech. Z nich obsahuje nad 0,5 % záznamů pouze 29 oblastí (dohromady zastupujících přes 95 % všech záznamů) a kromě tří nejvíce obávaných polygonů se zde nachází nejmenší počet více obávaných. To může být způsobeno absolutně největším relativním zastoupením v oblasti č. 35 – hlavní nádraží. Na obrázcích č. 21 a 22 lze vidět, že pod tuto malou oblast spadá téměř třetina všech záznamů a spolu s oblastmi 18, 23 a 28 tvoří nadpoloviční většinu všech záznamů. Významnější jsou zde poté již jen polygony 22, 27 a 30.

Obrázek 21: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2018

Obrázek 22: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2018 – detail

2019

Následující rok se ve 48 oblastech na území města rozkládalo 1 826 bodů odpovídajících záznamům strachu ze zločinu. Oblastí, ve kterých bylo jejich zastoupení alespoň 0,5 %, bylo 29 a záznamy v nich tvořily přes 94 % všech záznamů. Hlavní oblast je zde kontrastně k předchozímu roku zastoupena nejméně ze všech měřených let. To může být způsobeno mimo jiné nejvyšší mírou strachu z pozorovaných let v sousedící oblasti č. 36, do které se často propisuje část záznamů strachu spojených s hlavním železničním nádražím.

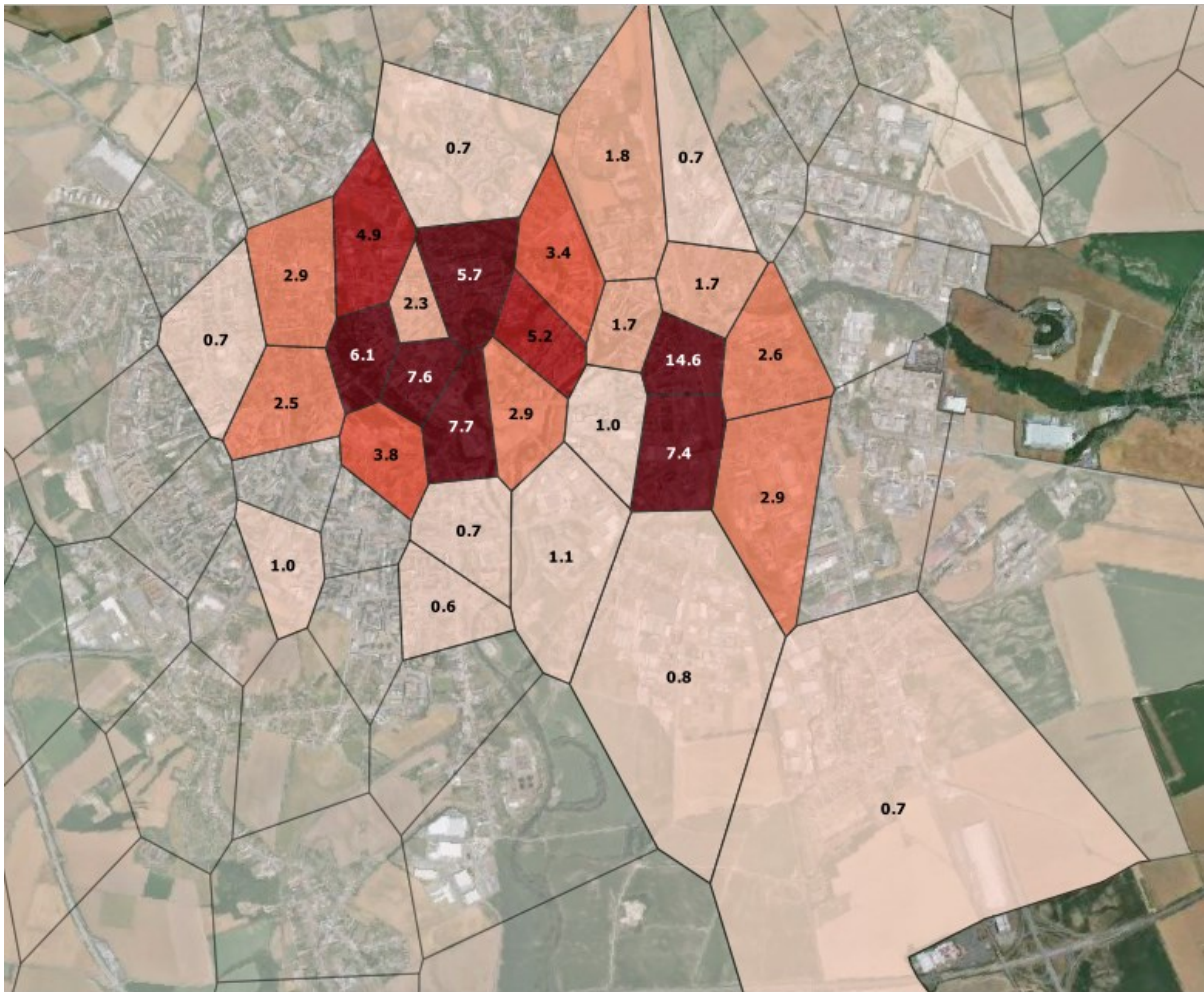
Výrazný posun se v tomto, ale primárně dalších letech dal očekávat díky rozsáhlé rekonstrukci jednoho z nejvíce strachem oplývajících míst v Olomouci – Jihoslovanskému mauzoleu v Bezručových sadech, v jižní části oblasti č. 23. Kolaudace druhé etapy proběhla po třech letech v srpnu roku 2019 a kromě osazení kamerovým systémem vyřešila také hromadění osob bez domova a prostory vykazující „incivilities“ (Konečný 2019). K určitému snížení sice v tomto roce došlo, ale v následujících letech 2020 a 2021 odpovídají hodnoty strachu v této oblasti letem 2016–2018.

Kromě oblastí 23, 35 a 36 byly výrazně strachem zasaženy také sousedící oblasti 18, 22 a 24, které spolu s polygony 17 a 28 tvořily plných 60 % všech záznamů strachu. Patrný je také určitý posun méně významných lokalit na jihovýchod katastrálního území města (Obr. č. 23 a 24).

Obrázek 23: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2019

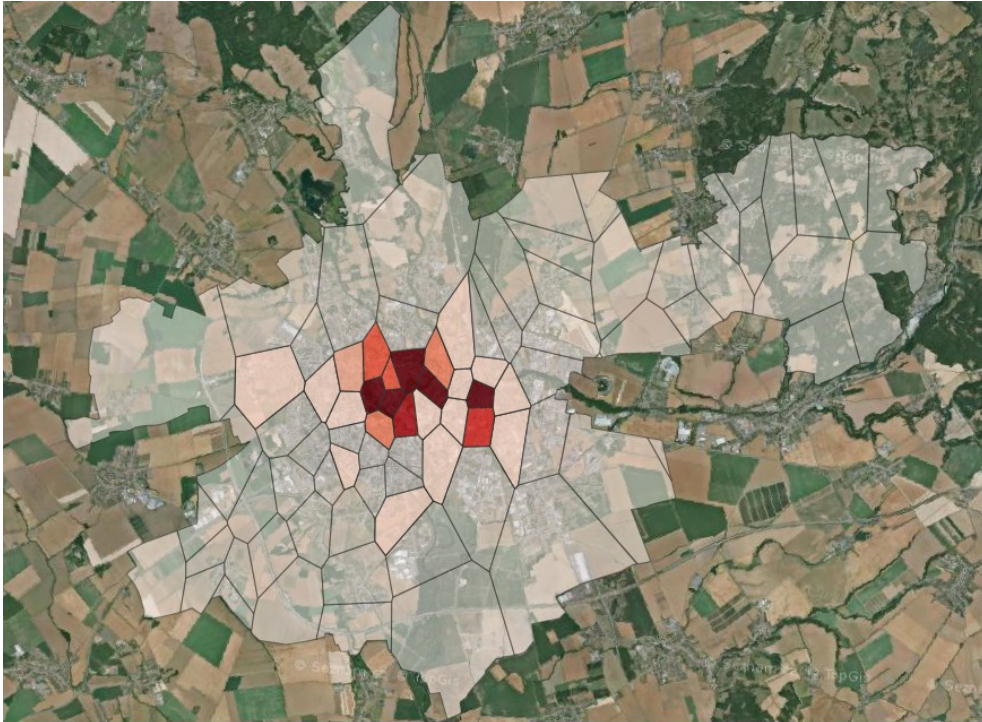

Obrázek 24: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2019 – detail

2020

V roce 2020 se po vyřízení v datasetech nacházelo 863 záznamů ve 48 oblastech. Pouze 25 z nich obsahovalo více než pět záznamů odpovídajících 0,5 % (a tvořily dohromady více než 96 % celku).

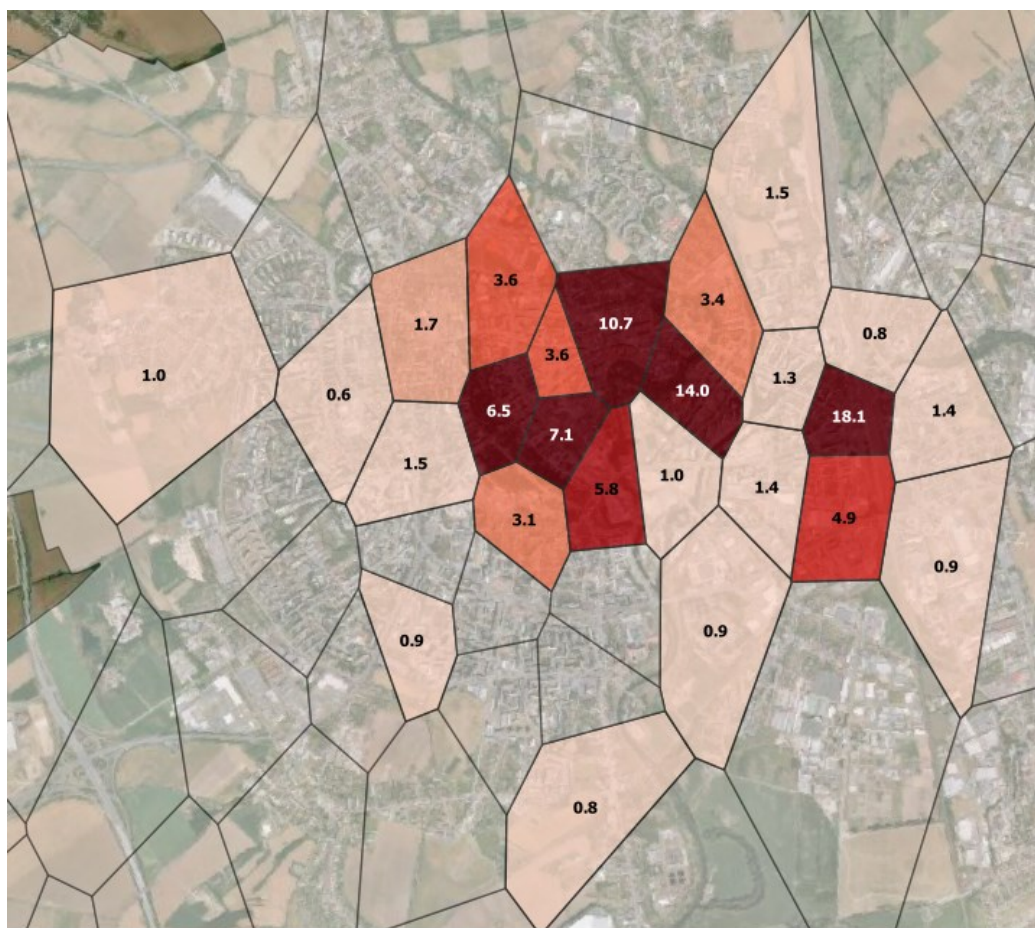

Obrázek 25: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2020

Nejzasaženější oblastí je stejně jako vždy hlavní nádraží (č. 35), ale jak je vidět na obrázku č. 26, je v tomto roce těsně následována oblastí č. 28, v níž se nachází dvě ohniska strachu. Prvním je křižovatka ulic Wurmova a 1. Máje. V ulici Wurmova sídlí Charita Olomouc a strach respondentů je spojován s velkou koncentrací lidí bez domova v těchto místech. Druhým místem jsou Bezručovy sady, konkrétně oblast kolem Jakubského výpadu, také často spojovaná s velkým množstvím lidí bez domova, často opilých, kteří v okolí často přebývají a využívají místních laviček pro přespávání.

Další oblasti více postižené strachem jsou již tradičně 17, 18, 21, 22, 23, 24, 26 a 40.

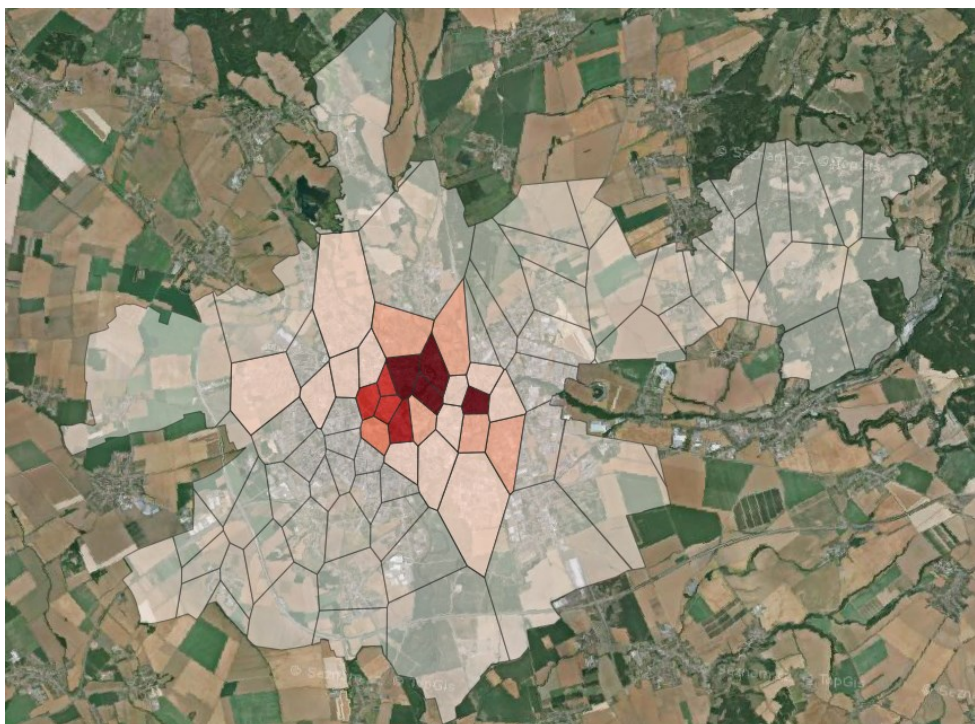

Obrázek 26: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2020 – detail

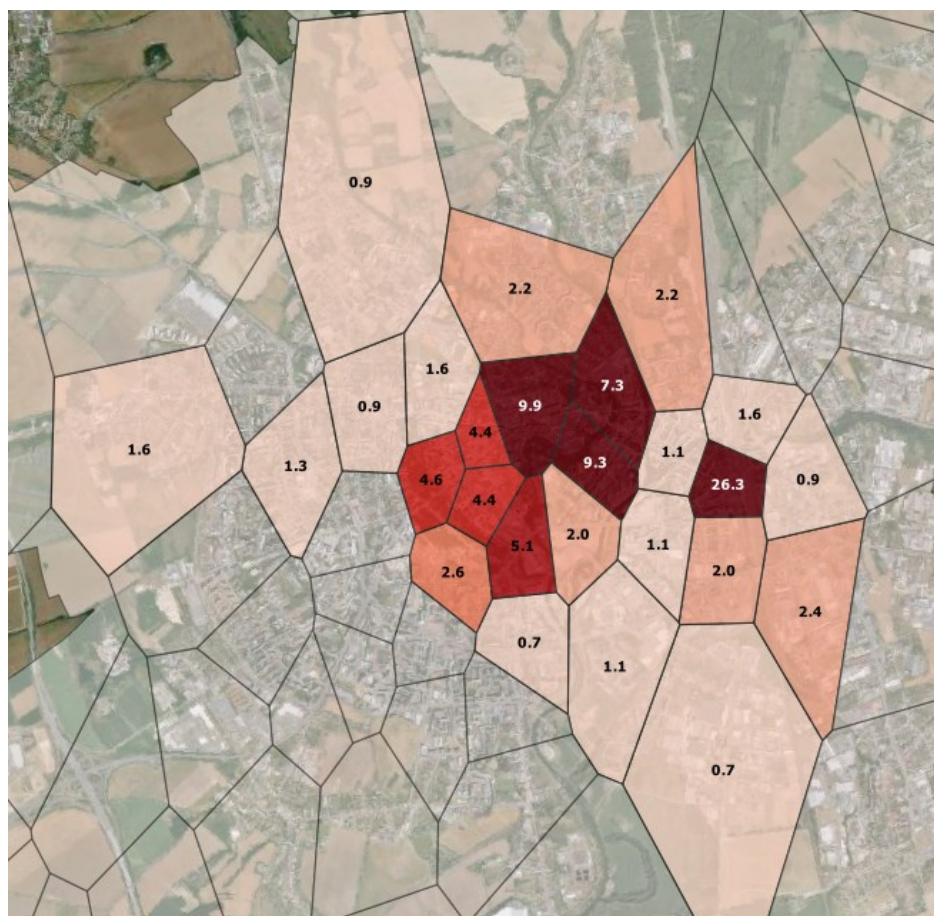
2021

Posledním ze zkoumaných let byl rok 2021 v němž byl k dispozici po protřídění dosud nejmenší počet záznamů strachu – 453. Ty se pak rozkládaly na pouhých 33 oblastech, s 26 obsahujících alespoň tři záznamy (0,5 % z celku). Čtvrtinu záznamů obsahující oblast č. 35 doplňují také silné zastoupené oblasti 23, 27 a 28 a společně tvoří více než polovinu všech záznamů strachu. Významně jsou také zastoupeny již tradičně polygony 18, 21, 22 a 24. Stejně jako v předchozích letech jsou významné oblasti v okolí centra města, v rámci parků nebo pěších zón s větším množstvím barů a dalších podniků spojených s alkoholem a otevírací dobou mimo jiné v nočních hodinách. S přibývajícím vzdáleností od centra (s výjimkou hlavního nádraží) pak klesá výrazně zastoupení záznamů strachu ze zločinu (Obr. č. 27 a 28).

Obrázek 27: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2021

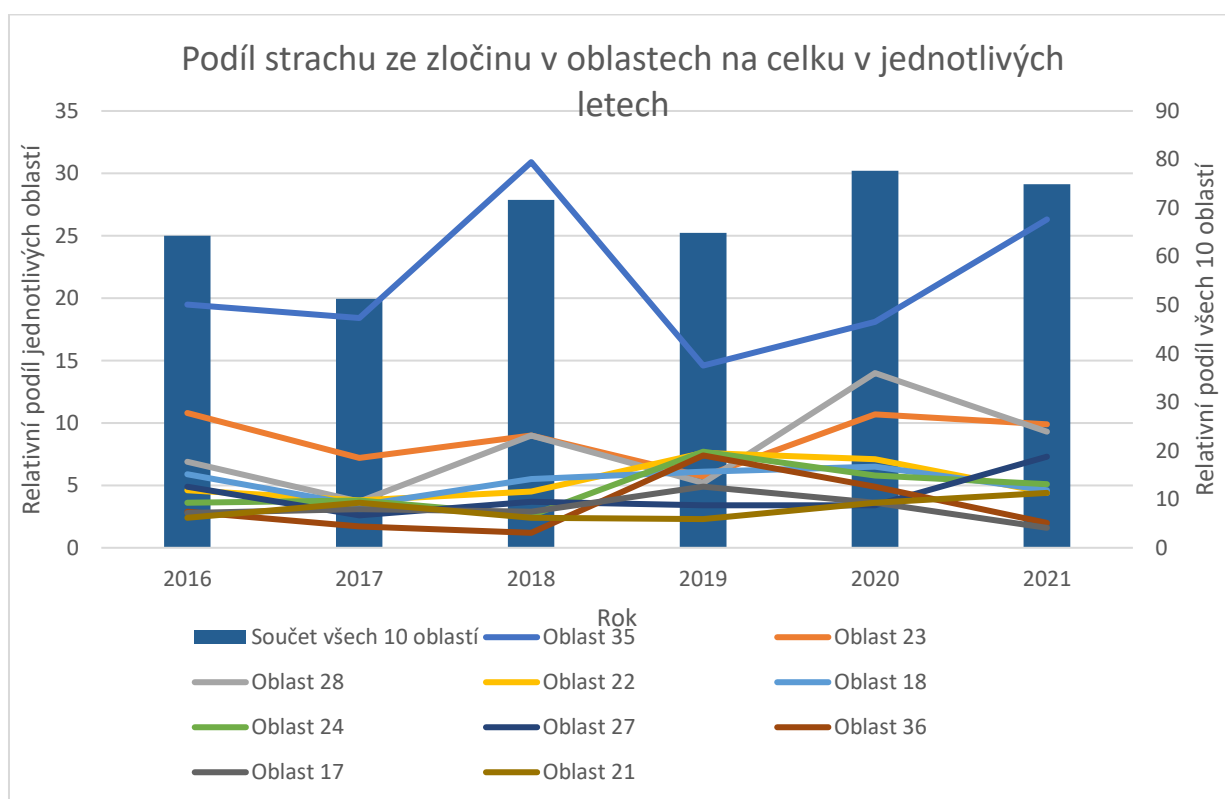

Obrázek 28: Relativní zastoupení strachu ze zločinu na území města Olomouce v roce 2021 – detail

Následující tabulka a graf sledují vývoj strachu ze zločinu v průběhu jednotlivých let. Vybráno bylo deset oblastí, jejichž průměr relativních hodnot byl pro dané roky největší. Součet v jednotlivých letech tak udává pokrytí strachu ze zločinu na celém území těmito deseti oblastmi a v grafu je zobrazen na vedlejší ose x. Na hlavní ose x je poté vyobrazen relativní podíl jednotlivých oblastí na strachu v daném roce, který je znázorněn na ose y. Jednotkou všech uvedených hodnot jsou procenta.

Oblast	2016	2017	2018	2019	2020	2021
35	19,5	18,4	30,9	14,6	18,1	26,3
23	10,8	7,2	9	5,7	10,7	9,9
28	6,9	3,7	9	5,2	14	9,3
22	4,6	3,8	4,5	7,6	7,1	4,4
18	5,9	3,4	5,5	6,1	6,5	4,6
24	3,6	3,8	2,6	7,7	5,8	5,1
27	4,9	2,6	3,7	3,4	3,4	7,3
36	2,9	1,7	1,2	7,4	4,9	2
17	2,8	3,1	2,9	4,9	3,6	1,6
21	2,4	3,6	2,4	2,3	3,6	4,4
Součet	64,3	51,3	71,7	64,9	77,7	74,9

Tabulka 2: Výtčet oblastí s největším relativním zastoupením strachu ze zločinu s relativním zastoupením pro období 2016–2021

Graf 2: Podíl strachu ze zločinu v oblastech v jednotlivých letech

Jak si lze povšimnout, některé oblasti v průběhu let značně variují. Nejvýznamnější oblast č. 35 zaznamenala značný nárůst v roce 2018 následovaný strmým pádem rok poté. Opačný trend zažívala v daných letech oblast č. 36. Tento jev se dá alespoň částečně vysvětlit jejich blízkostí a faktem, že i tato oblast obsahuje část nejproblematičtějšího prostoru – hlavního nádraží. Záznamy strachu spadající do této lokality se mohly při umístění na jižní část budov přesunout do oblasti 36.

Spolu s oblastí č. 36 zažívala drobný sestup a následný vzestup v letech 2018 a 2019 oblast č. 24. Opačně se v tomto období projevovaly oblasti 23 a 28. Zbylé oblasti v průběhu jednotlivých let nevykazovaly žádný výrazný pohyb. Relativní podíl všech oblastí v průběhu let evidentně fluktoval, hodnoty odečitatelné z grafu však nelze považovat za přesný ukazatel, neboť oblasti byly do tabulky a grafu vybírány na základě průměrného relativního podílu ve všech letech.

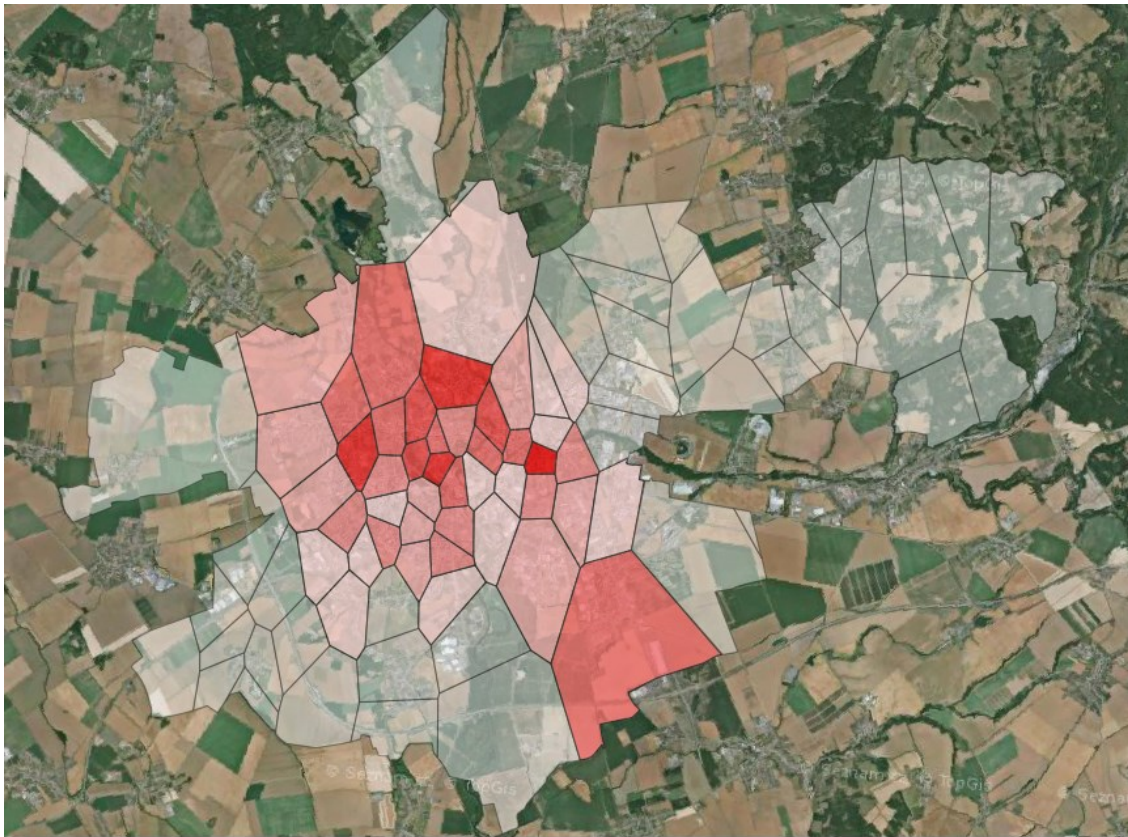
7.2.4 Kriminalita

Obdobným způsobem byly zpracovány záznamy kriminality. Jak již bylo řečeno, z dat zveřejněných PČR na mapa.kriminality.cz byly vybrány pouze násilné trestné činy, vloupání do objektů, krádeže součástek a věcí z motorových vozidel včetně vloupání, krádeže na osobách a extremismus.

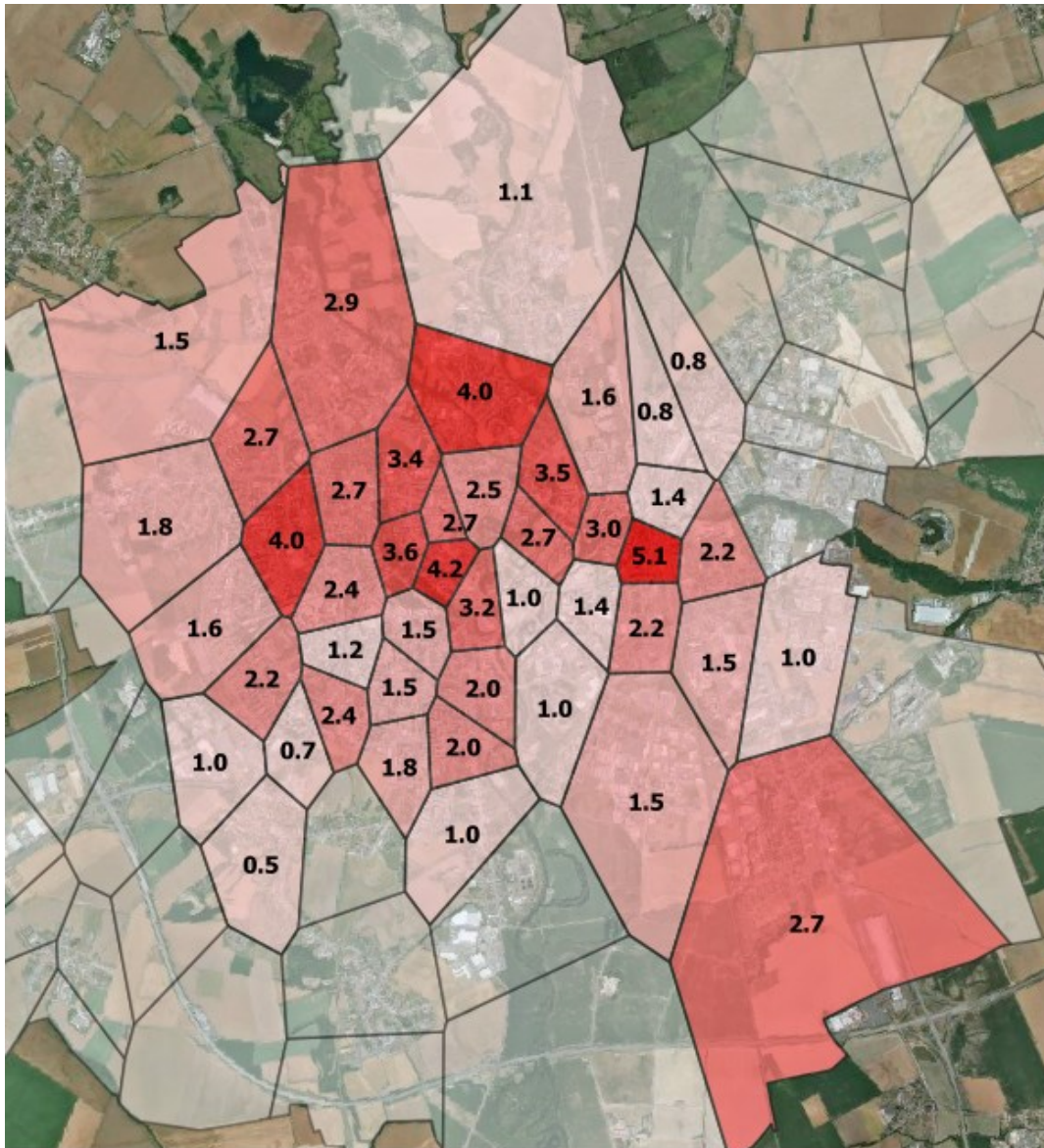
2016

V roce 2016 bylo na katastrálním území města Olomouce zaznamenáno 1 769 trestných činů, jež mohly mít dle PČR a odborníků na prevenci kriminality vliv na strach ze zločinu ve svém okolí. Tyto činy se odehrály v 68 Voroného polygonech z celkových 85 a pouhých 45 polygonů obsahovalo více než 0,5 % těchto trestných činů. Obrázky č. 29 a 30 naznačují, že kriminalita nedosahuje ani zdaleka takové kumulace v jednotlivých oblastech jako strach ze zločinu. Logicky poté obývá větší oblast a objevuje se i v méně osídlených oblastech dále od centra. Stejně jako u kriminality je zde však jedna konkrétní oblast č. 35 (hlavní nádraží), která ve všech dotčených letech i přes svou velikost obsahuje vždy nejvíce trestných činů ze všech oblastí. Dalšími (avšak bez výrazného rozdílu od ostatních) více postiženými oblastmi jsou 3, 16 a 22. Zde je vidět, že ač jde stejně jako u strachu ze zločinu o oblasti v intravilánu, dvě z těchto primárně obytných oblastí ležících ve čtvrtích Lazce a Nová Ulice nebyly pro nedostatek záznamů strachu ze zločinu ani blíže představeny.

Obrázek 29: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2016

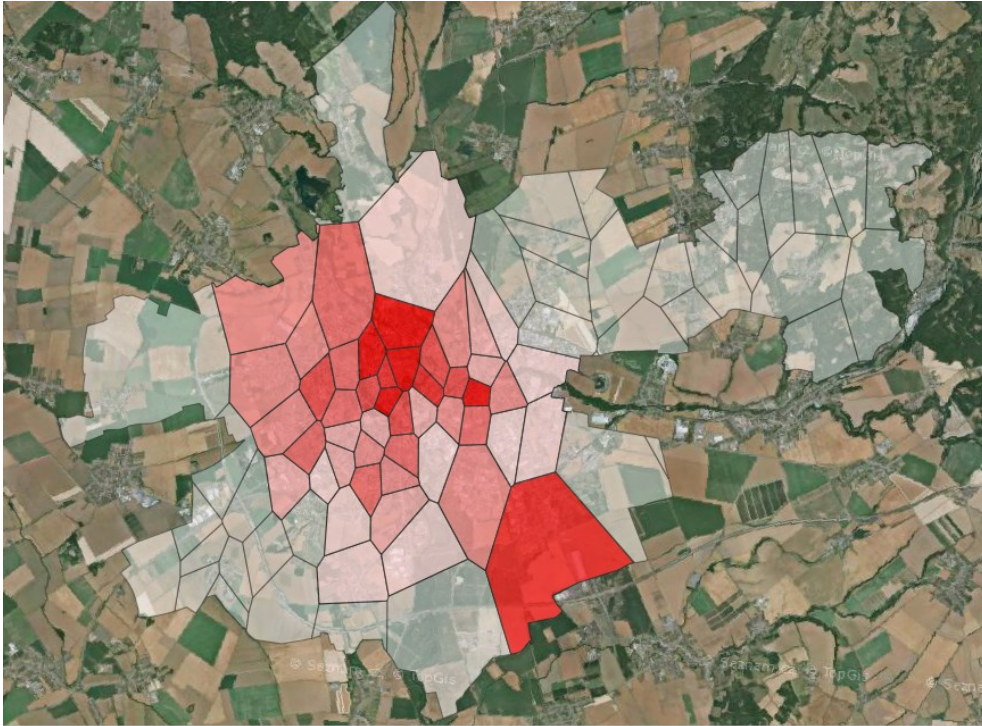

Obrázek 30: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2016 – detail

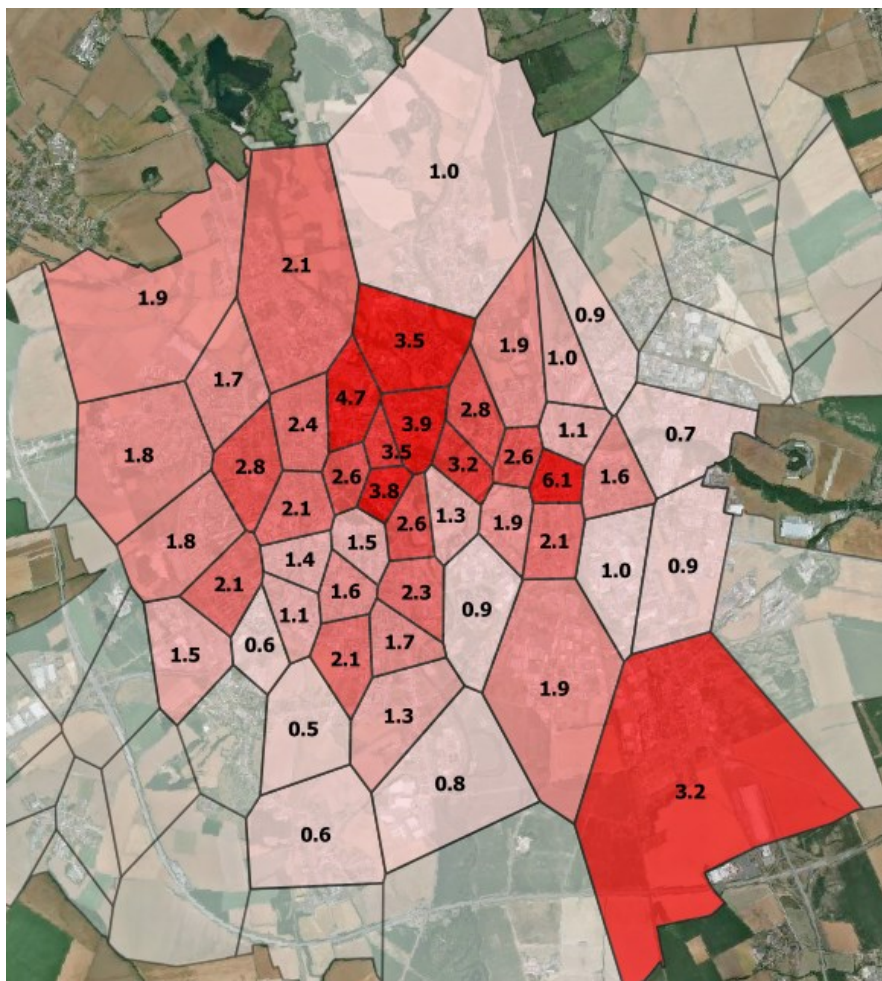
2017

Obdobných trestných činů bylo v následujícím roce již jen 1 354. Tento pokles se však nijak výrazně neprojevil na rozložení dotčené trestné činnosti na území města. Přítomny byly v 71 oblastech a přes 95 % všech trestných činů se odehrálo ve 48 územích (s více než 0,5 % celku v každém). Po oblasti č. 35 následovaly oblasti 17, 23, 22, 21 a 16. Významně se projevila také oblast č. 45 na jihovýchodě, která obsahuje kombinaci obytných a průmyslových zón, jež však tvoří pouhou čtvrtinu oblasti. Zbylé části jsou zemědělsky využívané.

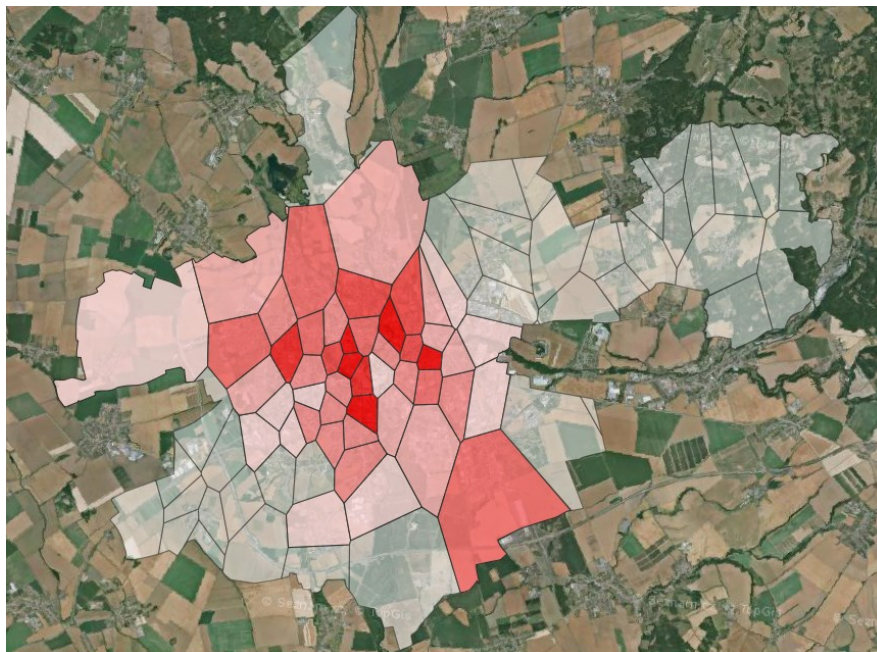
Obrázek 31: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2017

Obrázek 32: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2017 – detail

2018

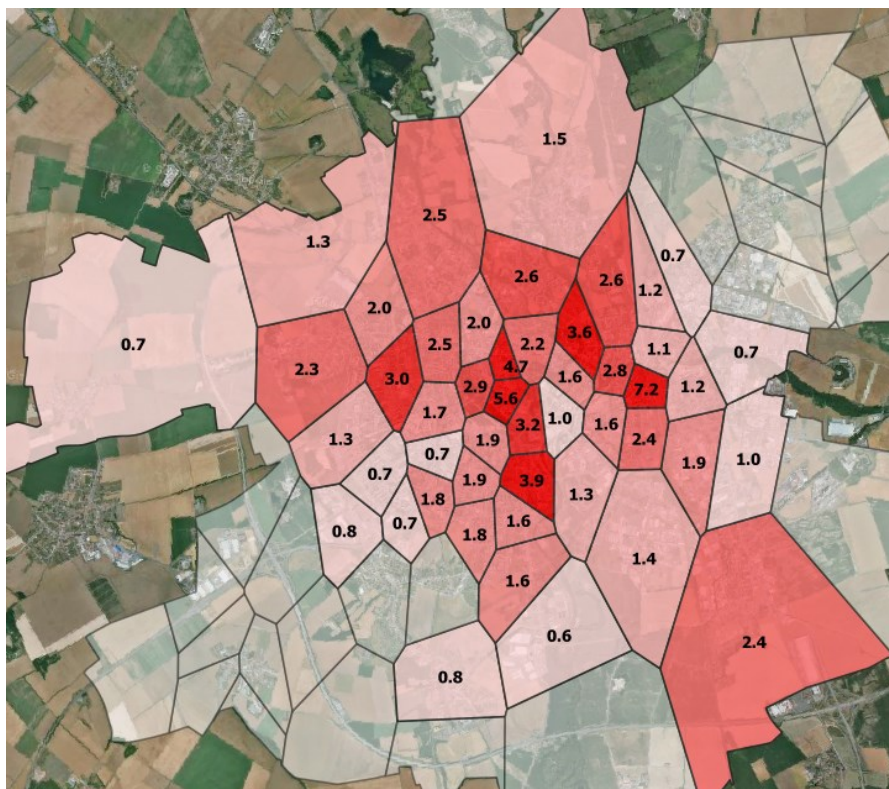
Rok 2018 pozoroval další pokles v registrované trestné činnosti vztahující se ke strachu ze zločinu – 1 019 záznamů na území města. Rozkládají se podobně jako v předchozích letech v 67 polygonech, z nichž stejně jako v roce 2017 pouze 48 obsahuje 0,5 % či více z trestné činnosti. (Obr. č. 33)

Obrázek 33: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2018

Jak je vidět na obr. 34, v průběhu jednotlivých let se mění poloha méně zastoupených oblastí, malé rozdíly v desítkách registrovaných trestných činů za rok „dají zbělet“ některým oblastem, zatímco jiné „barvu ztratí“. Na rozložení podílů v intravilánu se však mnoho nemění, oblasti v centru města obsahují i díky hustotě zástavby a velkému množství pohybujících se lidí největší relativní zastoupení trestné činnosti.

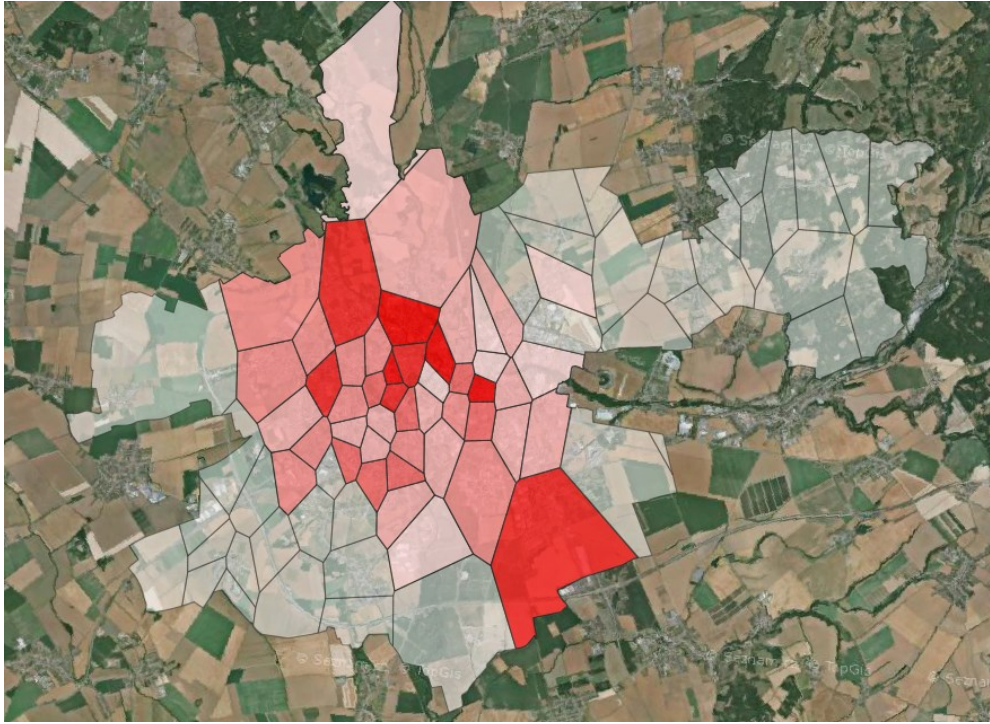

Obrázek 34: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2018 – detail

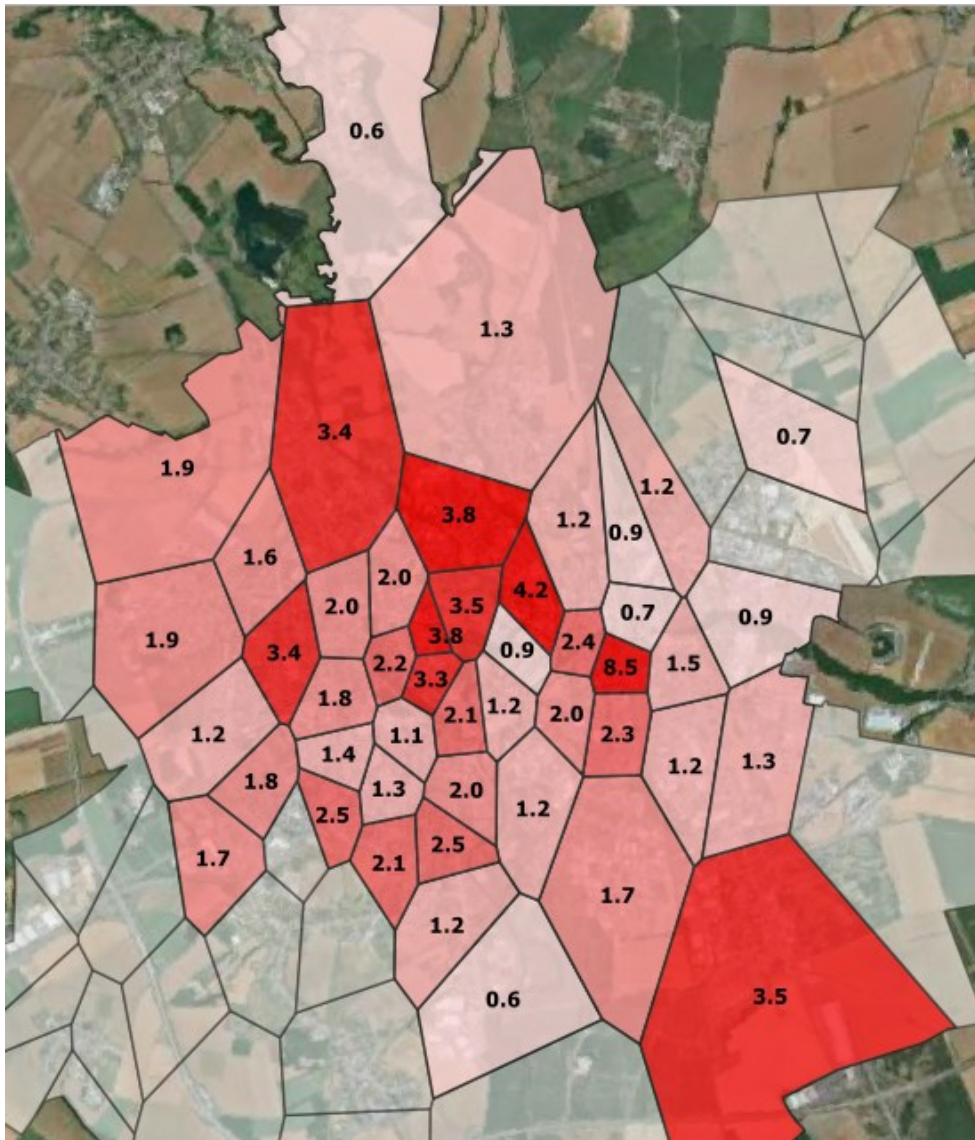
2019

Rok 2019 je spojený s drobným nárůstem trestné činnosti. 1 211 skutků se odehrálo v 70 oblastech, z nichž 47 obsahovalo alespoň 0,5 % zastoupení. Z obrázku č. 35 a 36 je vidět, že ohnisko se přesunulo severněji, namísto vyšších hodnot v oblastech 18, 19 a 24 se objevují vyšší hodnoty v polygonech 10, 16 a 27. Stejně jako v roce 2017 se také výrazněji projevila oblast č. 45 na jihovýchodě.

Obrázek 35: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2019

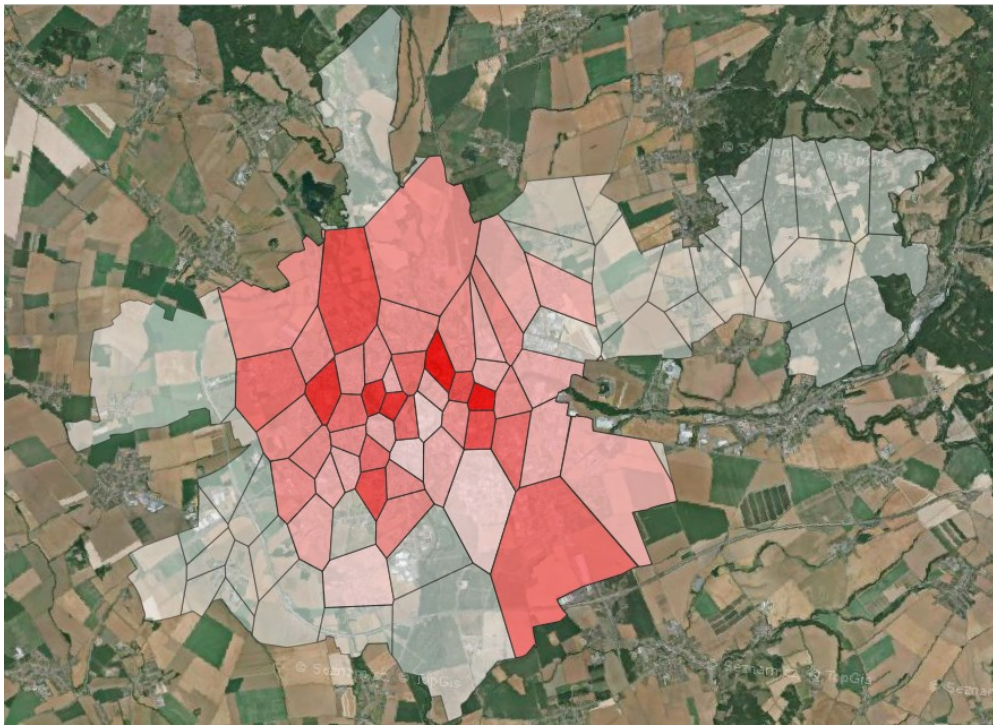

Obrázek 36: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2019 – detail

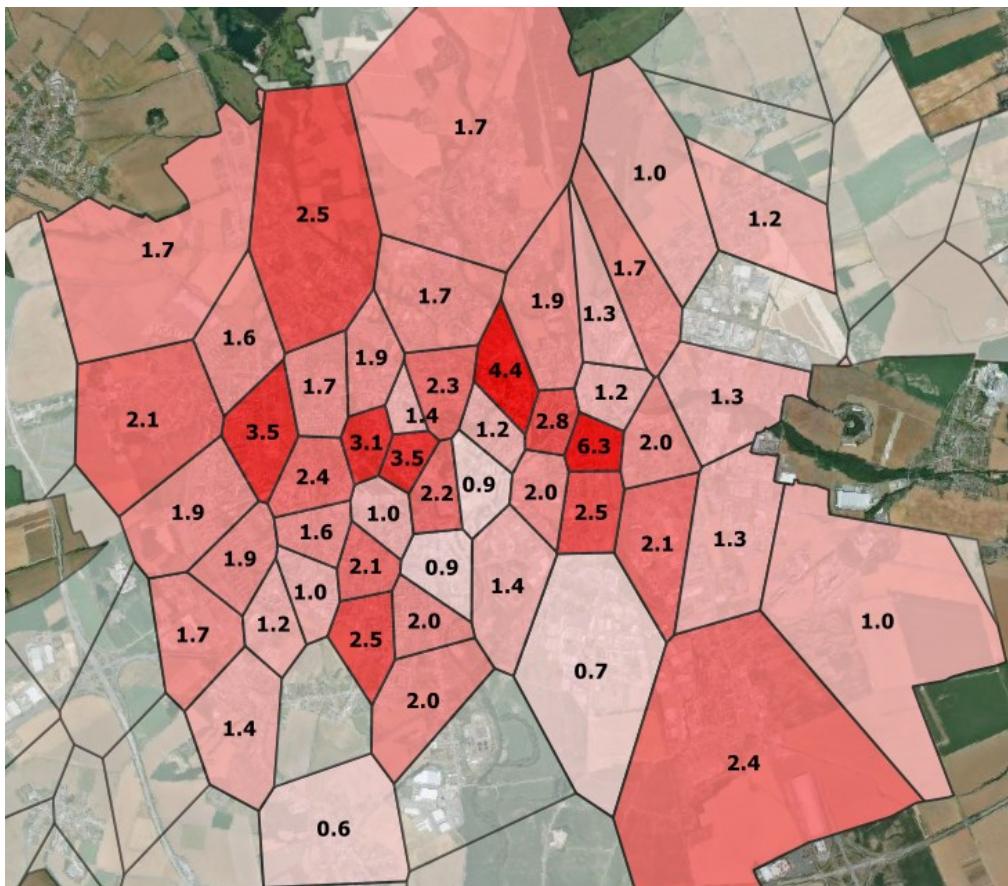
2020

Rok 2020 (a později i rok 2021) byl z pohledu registrované trestně činnosti obecně poměrně specifický. Došlo k poklesu veškeré registrované kriminality, který se nejčastěji vysvětluje přesunem lidí (a trestné činnosti) do online prostoru (Benešová 2021). Skutků souvisejících se strachem ze zločinu tak v tomto roce evidujeme pouze 863 a to v 68 oblastech. 50 z nich, které jsou vidět na obr. 37, poté obsahuje více než 0,5 % celku. Kromě určitého rozmělnění (jak je vidět na obr. 38) z oblastí v centru do širšího intravilánu se rozložení trestné činnosti oproti předchozím rokům nezměnilo.

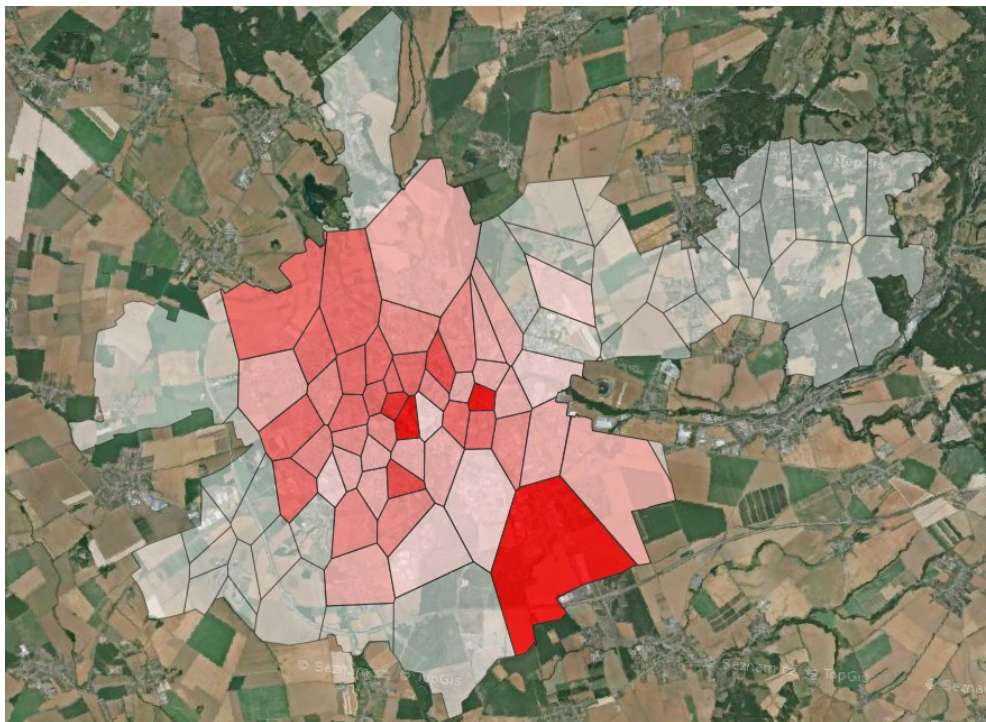
Obrázek 37: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2020

Obrázek 38: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2020 – detail

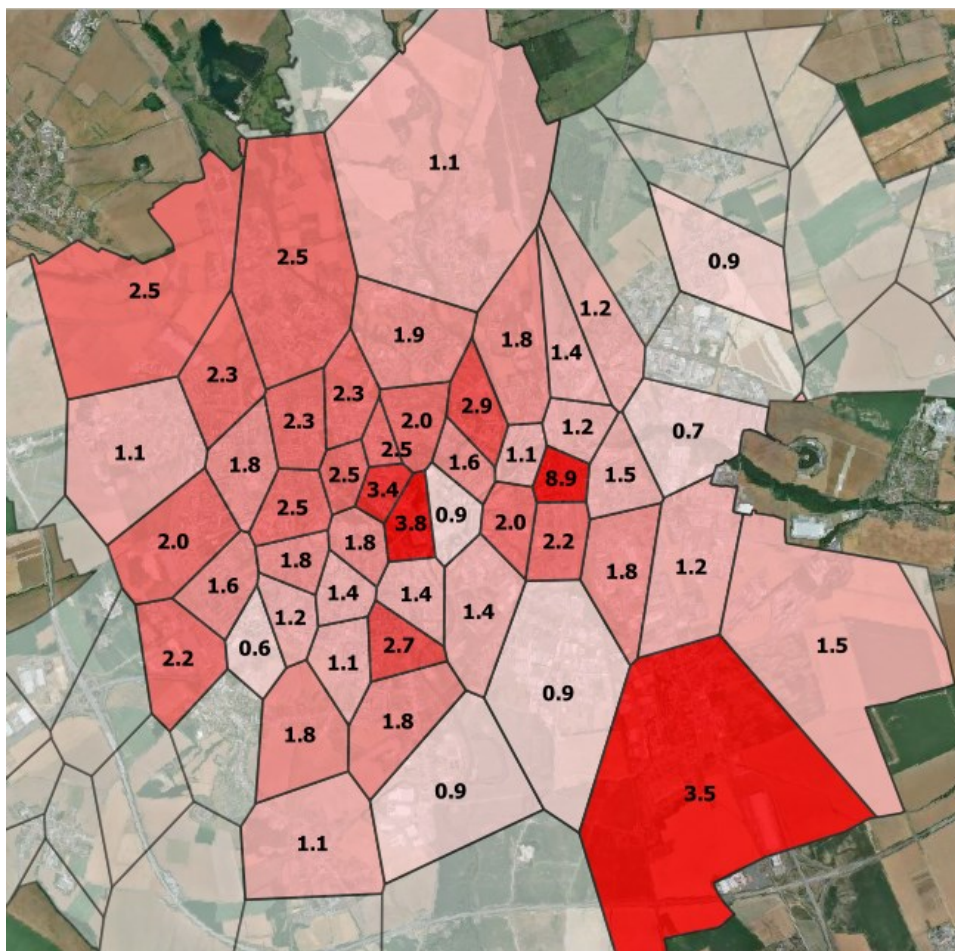
2021

Poslední rok obsahuje stejně jako v případě strachu ze zločinu nejméně záznamů ze všech. V tomto případě jde o 733 skutků, jež jsou totožně jako u roku předchozího rozděleny do 68 oblastí, z nichž pouze 50 obsahuje více než 0,5 % celku.

Obrázek 39: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2021

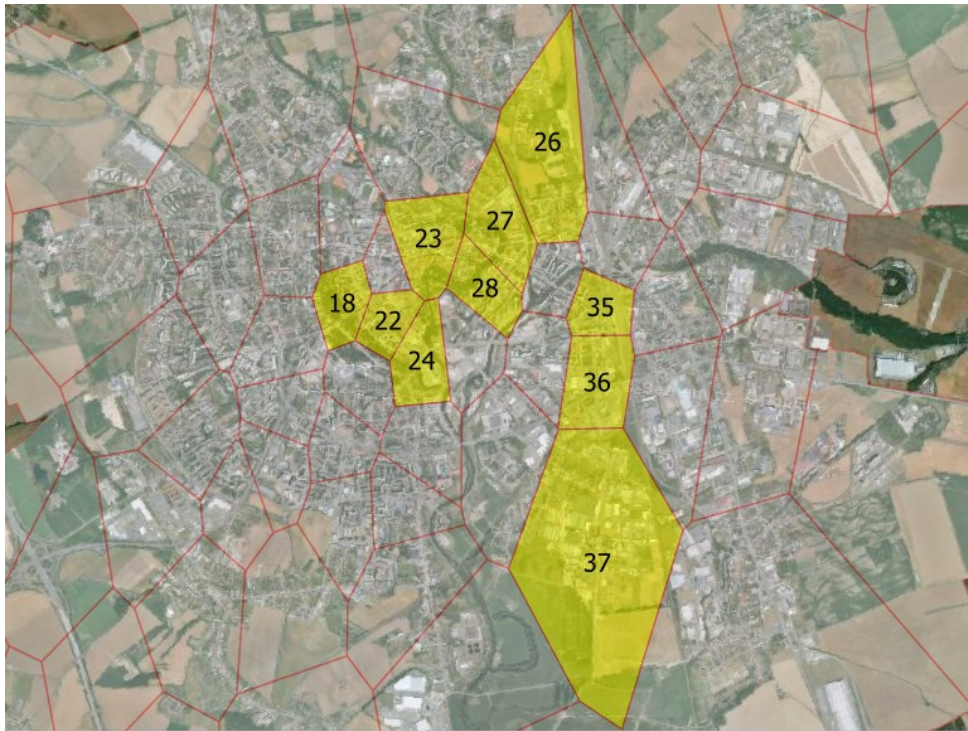
Obrázek 40: Relativní zastoupení kriminality na území města Olomouce v roce 2021 – detail

7.2.5 Shrnutí

Na všech obrázcích z předcházející podkapitoly (Obr. č. 17–40) lze vidět, že strach ze zločinu i kriminalita jsou ze statistického pohledu výsadou centra města a na něj navazujícího intravilánu. V katastrálním území města tak existují nepostižené oblasti. Hovoříme zde o východní části městské části Chválkovice a na ni navazující Týneček. Dále pak východně ležící Droždín, Svatý Kopeček, Radíkov a Lošov. Na jihu města poté jižní část Nemilan a Nedvězí. Městské části Slavonín a Nové Sady vykazují kriminální činnost, ale již ne strach ze zločinu. Na západě se poté jedná primárně o území od městské části Neředín po Topolany, které na severu doplňuje oblast obsahující městskou část Chomoutov.

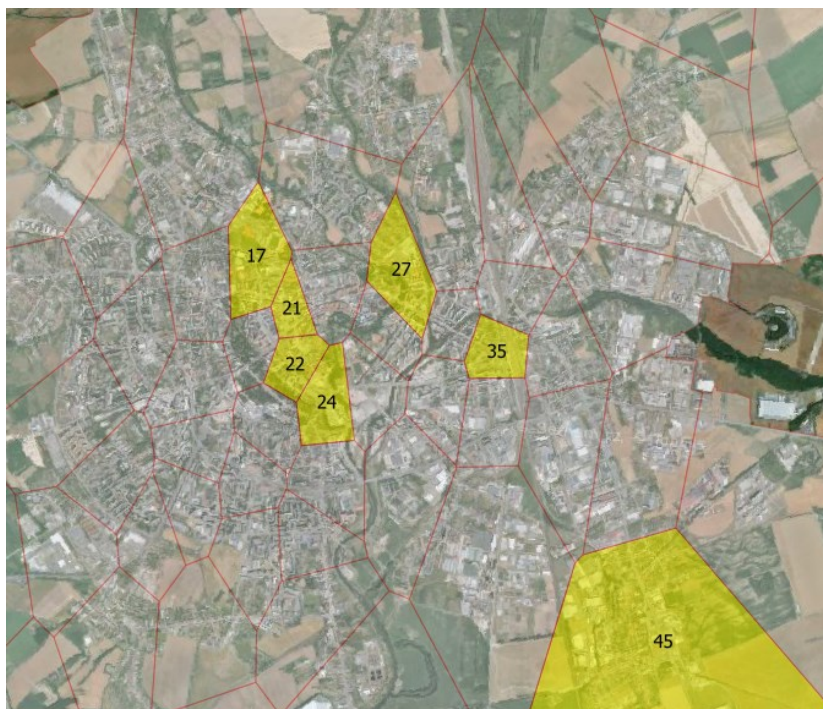
Opakem oblastí nepostižených jsou naše zájmové oblasti. Jak je vidět na obrázcích č. 41 a 42, i zde jsou patrné oblasti s extrémními hodnotami, a to jak pro strach ze zločinu, tak pro kriminalitu, která se strachem souvisí. Mezi ohniska strachu ze zločinu napříč roky patří tradičně oblast č. 35 – hlavní nádraží, dále se sem řadí oblasti č. 18, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 36 a 37.

Obrázek 41: Rizikové oblasti z hlediska strachu

Strach pramenící z polygonu č. 35 je s největší pravděpodobností spojený s hlavním nádražím, jakožto největším dopravním uzlem ve městě. Původ strachu u ostatních ohnisek již není tak jasný. Oblasti 18, 22, 23, 24, 27 a 28 spojuje obsah alespoň části jednoho ze tří hlavních městských parků. Dále je pro ně společná také blízkost k centru města, obytné zóny a velké množství lidí pravidelně využívajících množství dostupných pěších tras. Tato vlastnost je společná také pro oblast č. 36, která hostí část klíčové pěší trasy spojující hlavní nádraží a autobusové nádraží. Oblasti 26 a 37 poté spojuje především v obyvatelstvu Olomouce zakořeněný strach spojený s romskou populací v okolí ulic Přichystalova na Novém Světě a Černá cesta na Lazcích. Ač je v první zmiňované romská komunita již od roku 2014 nahrazena bydlením pro seniory a oblast je ceněna pro svůj klid (Kolesárová 2015), záznamy strachu ze zločinu se zde objevovaly ve větší míře i v roce 2017.

Obrázek 42: Rizikové oblasti z hlediska kriminality

U kriminality není k nalezení míst, která bychom mohli nazvat ohnisky. Vyjma oblastí obsahující hlavní nádraží (č. 35) by se sem pravděpodobně daly zařadit polygony č. 17, 21, 22, 24, 27 a 45. S výjimkou oblasti 45 se jedná opět o polygony v centru města, dá se očekávat určitá spojitost s „land-use“. Dle Dutkowske (Sypion-Dutkowska a Leitner 2017) patří mezi místa přitahující zločin: noční kluby, prodejny alkoholu, stavby kulturního charakteru a obecní bydlení, kteréžto jediné není z vyjmenovaných hustě zastoupené právě v centru města.

Je na místě zde připomenout, že všechna využívaná data pro kriminalitu odpovídají pouze kriminalitě registrované. Můžeme tak pouze předpokládat, že kriminalita latentní nemá na celkové výrazný podíl nebo že rozložení kriminality celkové odpovídá námi zkoumané kriminalitě registrované.

7.3 Vzájemné srovnání

Při zpracování dat byly použity dvě základní analýzy. První z nich je korelační analýza.

7.3.1 Korelační analýza

Jde o statistickou analýzu, která má prokázat nebo vyvrátit vzájemný vztah mezi dvěma proměnnými. Pro ověření předpokladu souvislosti byl nejprve použit Spearmanův koeficient na úrovni jednotlivých let a poté celku. Důvodem pro využití tohoto neparametrického korelačního koeficientu je fakt, že rozdělení strachu ze zločinu ani rozdělení trestné činnosti nespádají do definice normálního rozdělení. Data vykazují vysokou míru špičatosti a kladné zešikmení s výraznějšími odchylkami od normálnosti u dat pro strach ze zločinu. K výpočtu korelačního koeficientu, který nabývá hodnot intervalu $<-1;1>$, byl využit statistický program Stata.

Na základě rešeršní práce bylo předpokládáno, že zaznamenaná trestná činnost by měla mít určitý vliv na strach ze zločinu. Pro anonymizaci záznamů kriminality do 85 Voroného polygonů na území města Olomouce je znemožněno významnější srovnání ve výrazně větším měřítku, zároveň však oproti dříve sdíleným datům na úrovni obvodních oddělení alespoň určitou míru statistického srovnání umožňuje.

Data trestné činnosti nebyla jediná omezující. K v literatuře doporučenému srovnání jednotlivých typů trestné činnosti a strachu z těchto typů nebylo možné přistoupit pro obecný charakter získaných dat – specifikace strachu byla k dispozici pouze v některých letech a byla dobrovolná.

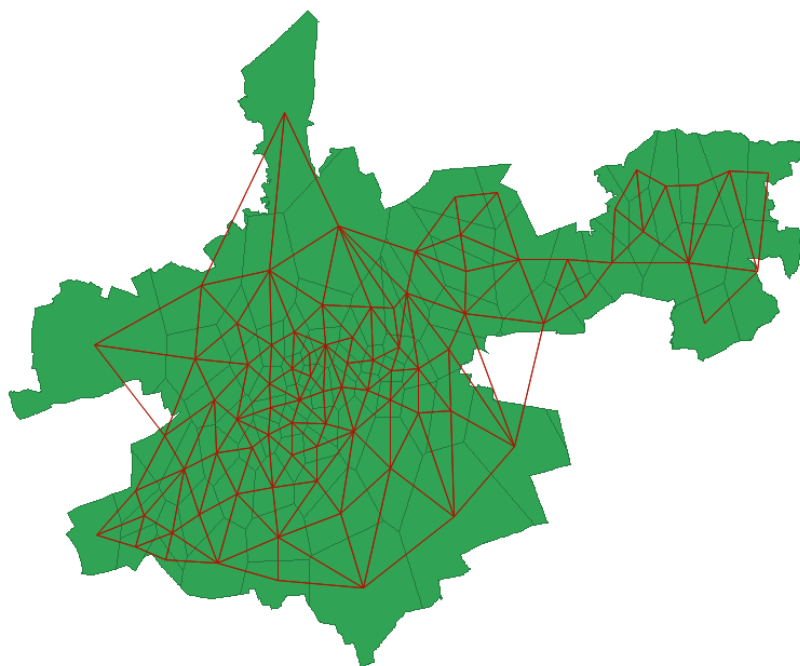
Výsledky ukazují velkou míru statisticky významné korelace mezi strachem ze zločinu a kriminalitou pro jednotlivé oblasti. Data z roku 2016 korelovaly s hodnotou $r_s=0,89$, což tento rok řadí spolu s roky 2017 ($r_s=0,86$), 2018 ($r_s=0,89$) a 2019 ($r_s=0,82$) do kategorie velmi silné korelace (nad 0,8). V roce 2020 sledujeme lehký pokles ($r_s=0,72$) následovaný poklesem v roce 2021 ($r_s=0,64$), což oba tyto roky řadí do kategorie silné korelace (0,6–0,79). Všechny výše zmíněné hodnoty jsou statisticky významné, stejně jako hodnota korelace pro celé zkoumané období (2016–2021), kterou je 0,83. Pro velké množství polygonů v extravilánu, které stabilně neobsahovaly žádnou hodnotu strachu ze zločinu a často také kriminalitu byla provedena také korelace pouze mezi nenulovými záznamy kriminality a strachu ze zločinu (pokles záznamů z 510 na pouhých 282), která s hodnotou 0,67 stále spadá do kategorie silné korelace a můžeme tak tedy na základě výsledků potvrdit existenci vztahu mezi strachem ze zločinu a kriminalitou odehrávající se ve stejném prostoru. Je však třeba brát v potaz značnou velikost zkoumaných lokalit.

7.3.2 Moranovo I

Druhou z prováděných korelačních analýz byla prostorová autokorelace, která obohacuje korelační analýzu o prostorový aspekt. Předpokládá vliv okolních/sousedících oblastí na danou proměnnou na základě Toblerova prvního zákona geografie:

„Všechno souvisí se vším, ale blízké věci spolu souvisejí více než věci vzdálené.“ (Tobler 1970, s.236)

Vycházíme tedy z předpokladu, že výskyt kriminality může ovlivňovat strach v okolních polygonech a naopak. Při tomto způsobu analýzy je však klíčové, jak identifikujeme oblasti sousedící. Může jít o ty sdílející jednu či více stran se zkoumanou oblastí nebo vzdálené do určité vzdálenosti od jejich středu (/centroidu), méně častěji i stran. Pro naše potřeby bude nejvhodnější zvolit jako sousedící polygony ty, jež sdílejí alespoň jednu stranu s polygonem zkoumaným, a to především pro značnou velikost zkoumaných polygonů. Díky nepravidelnosti Voroného polygonů na území celého města nedošlo k tvorbě kontaktních míst mezi oblastmi, které by byly tvořeny pouze rohem, proto můžeme při nezměněném výsledku použít jak kontakt typu věž, tak dámy imitující možný pohyb šachových figur (Gimond 2022).

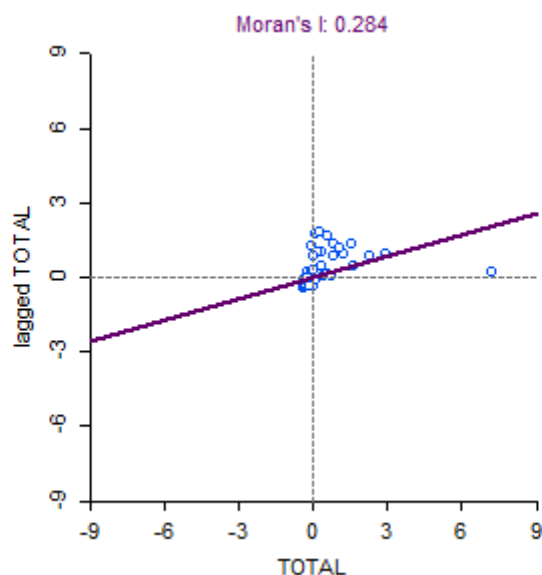

Obrázek 43: Vizualizace spojení jednotlivých oblastí se všemi oblastmi sousedními dle věžového kontaktu

Výsledkem prostorové autokorelace pomocí Moranova I jsou dva výsledky. Tím prvním je hodnota Moranova I kritéria, které se pohybuje v intervalu $[-1; 1]$ a pokud je

- větší než 0 – jde tedy o kladnou prostorovou autokorelaci, ve městě dochází ke koncentraci hexagonů s nadprůměrným či naopak podprůměrným počtem událostí (trestných činů, míst vyvolávající strach),
- rovno 0, jedná se o tzv. prostorovou nezávislost a v datech není patrný žádný prostorový vzor,
- menší než 0, jedná se o tzv. zápornou prostorovou autokorelaci, a tedy naopak nedochází ke koncentracím hexagonů s podobně intenzivními výskyty událostí, ale střídají se hexagony s vysokou a nízkou intenzitou.

Na základě očividné koncentrace strachem nejvíce postižených oblastí v centru města se dá předpokládat, že hodnota Moranova I kritéria bude pozitivní. To se potvrdilo ve všech zkoumaných letech i pro celé zkoumané období. V jednotlivých letech vyšla tato hodnota (chronologicky): 0,27; 0,23; 0,14; 0,46; 0,33 a 0,21. Pro celé období poté 0,28, je tedy řeč o slabé, ale existující pozitivní prostorové autokorelaci (k vidění na následujícím grafu)

Graf 3: Moranovo I pro strach ze zločinu v intervalu 2016–2021

Druhým výsledkem výpočtu prostorové autokorelace je shluková mapa, která umožňuje přesně identifikovat konkrétní lokality, kde dochází ke shlukování polygonů s nadprůměrným nebo podprůměrným počtem strachu ze zločinu, případně kriminality. Jednotlivé polygony jsou rozřazeny do pěti kategorií:

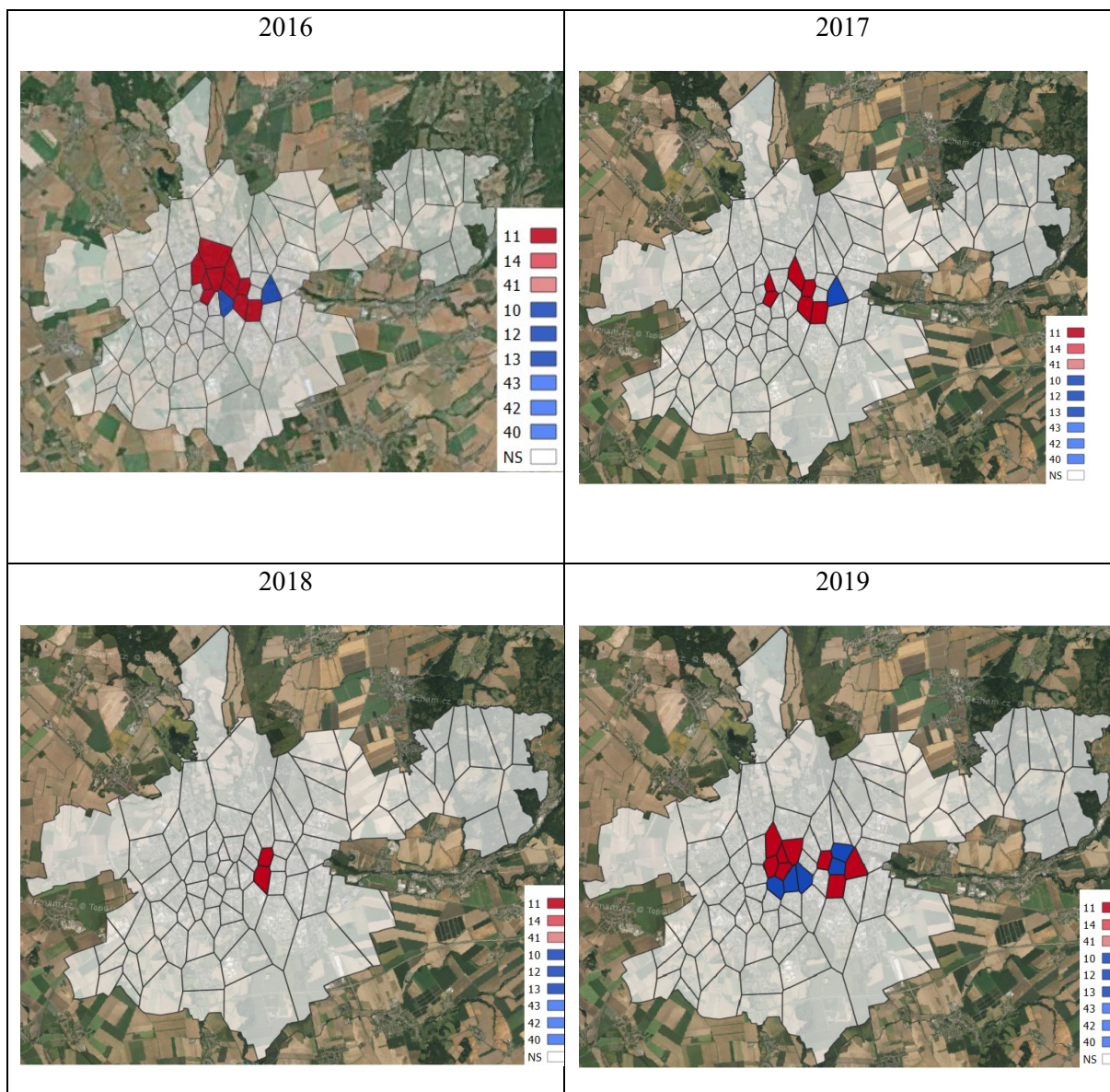
- 0) Nevýznamné – počet záznamů v dané oblasti není statisticky významně rozdílný oproti celkovému průměru všech oblastí
- 1) High-high – oblast obsahuje nadprůměrný počet událostí a zároveň je obklopena nadprůměrným počtem událostí vzhledem k celkovému průměru počtu událostí ve všech oblastech. Pro interpretaci nejdůležitější, neboť ukazuje lokality, kde se koncentruje strach nebo kriminalita
- 2) Low-low – přesným opakem je tato kategorie, do níž spadají polygony, které mají stejně jako s nimi sousedící oblasti podprůměrný počet záznamů oproti celkovému průměrnému počtu záznamů ve všech oblastech
- 3) Low-high – podprůměrný počet záznamů v oblasti je doprovázen nadprůměrným počtem v oblastech okolních, a to vzhledem k celkovému průměru všech záznamů
- 4) High-low – oblast obsahuje nadprůměrný počet událostí vzhledem k celkovému průměru všech oblastí a průměr ji obklopujících oblastí je naopak podprůměrný oproti celkovému průměru všech oblastí

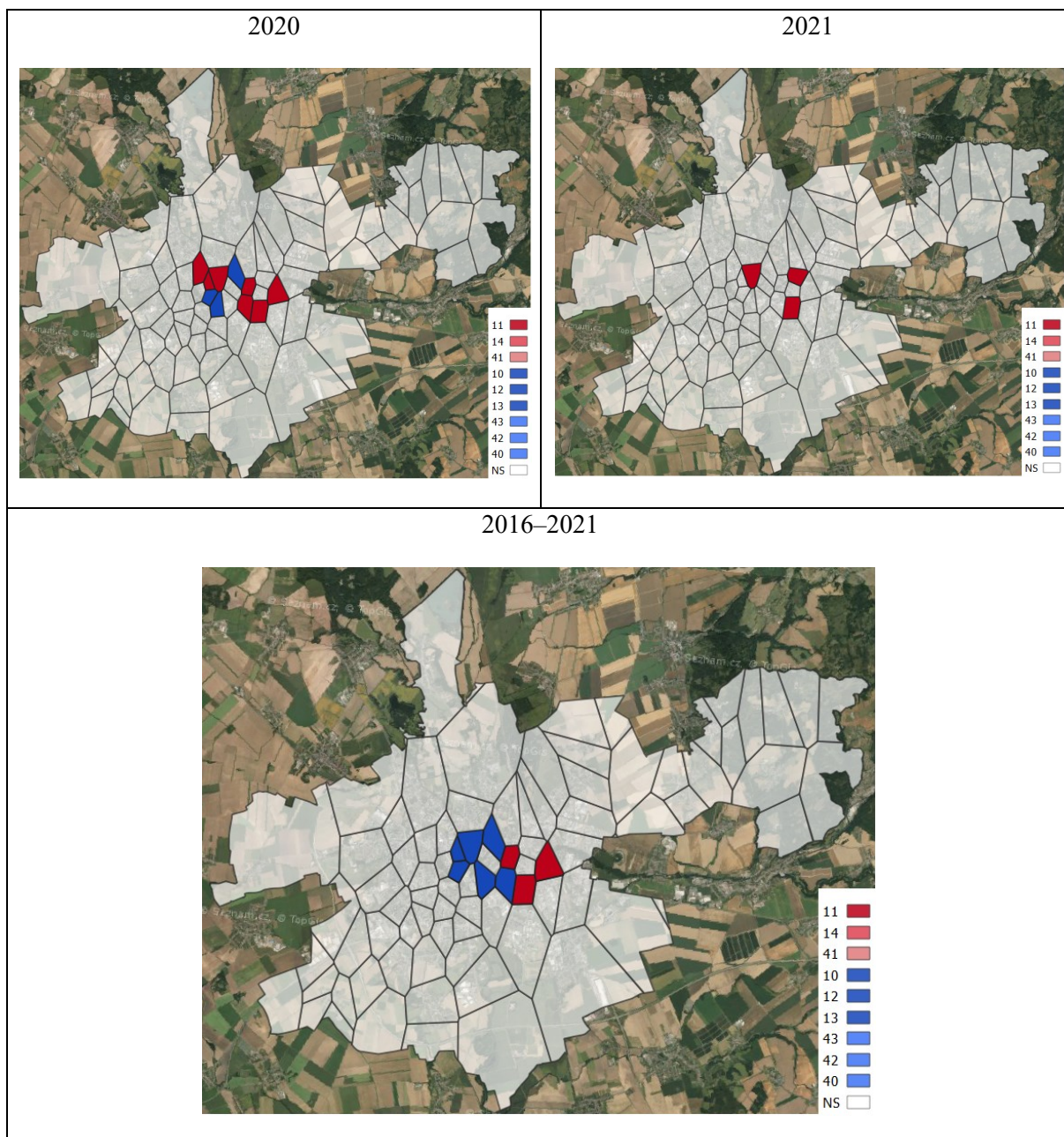
Pro takto rozříděné oblasti došlo následně na základě Metodiky (Ivan, 2020) ke sjednocení map se strachem ze zločinu a map s trestnou činností. Vznikla tak pro každý rok přehledná mapa, v níž vedené polygony obsahují vždy kombinaci číslic 0–4 pro strach a 0–4 pro kriminalitu dohromady tvořící 25 možných kombinací. Na základě těchto kombinací byly jednotlivým oblastem přiřazeny barvy.

Jelikož se práce soustředí primárně na strach ze zločinu, nebyl sledován přesný postup využitý v metodice, ale kriminalita v jednotlivých letech pouze doplňovala informace o strachu ze zločinu, nepodmiňovala jejich zobrazení.

Jednotlivé polygony na území města tak byly barevně odlišeny obdobně jako u zpracování strachu ze zločinu a kriminality v předchozí kapitole. V odstínech červené byly vyvedeny všechny oblasti, které měly v dané oblasti vysoký strach i kriminalitu. Nejsytější poté byly oblasti, ve kterých i jejich okolí dosahovalo nadprůměrných hodnot. Do modra se poté barvily oblasti, ve kterých se objevoval statisticky významně nadprůměrný strach ze zločinu, se kterým ale nekorespondovala kriminalita. Stejně jako u červené i zde byly tmavší odstíny vyhrazené pro oblasti, jejichž sousedé dosahovaly taktéž nadprůměrných hodnot strachu ze zločinu. Oblasti, v nichž je statisticky významně podprůměrná hodnota strachu ze zločinu, případně statisticky nevýznamná budou bez barevného označení.

Tabulka 3: Území města v jednotlivých letech s vyznačenými polygony dle lokálního Moranova I

Všechny zkoumané roky provází společný rys – ke kulminaci oblastí, v nichž dochází ke vzniku clusterů strachu, dochází vždy v centru města, nezávisle na množství statisticky významně postižených oblastí, které v průběhu let výrazně variuje. Určitou anomálii tvořila oblast č. 35 – hlavní nádraží, v níž statisticky významně nebyl nadprůměrná počet záznamů strachu ze zločinu v žádném ze zkoumaných období. Oblast byla pro svůj výrazně vysoký podíl na všech záznamech považována při výpočtu za odlehlou hodnotu a byla proto vyřazena. Ačkoli však sama nebyla započítána, ovlivňovala její vysoká hodnota její sousedy, u nichž výrazně navyšovala průměr jejich sousedících oblastí.

Oblasti vzdálenější od centra – širší intravilán a extravilán naopak nevykazují žádné známky tvorby clusterů a hodnoty strachu ze zločinu jsou zde rozloženy nahodile. Ač je podobný závěr patrný i z pouhého pohledu na relativní zastoupení záznamů na celém katastrálním území (viz obr. 17–28), jsou

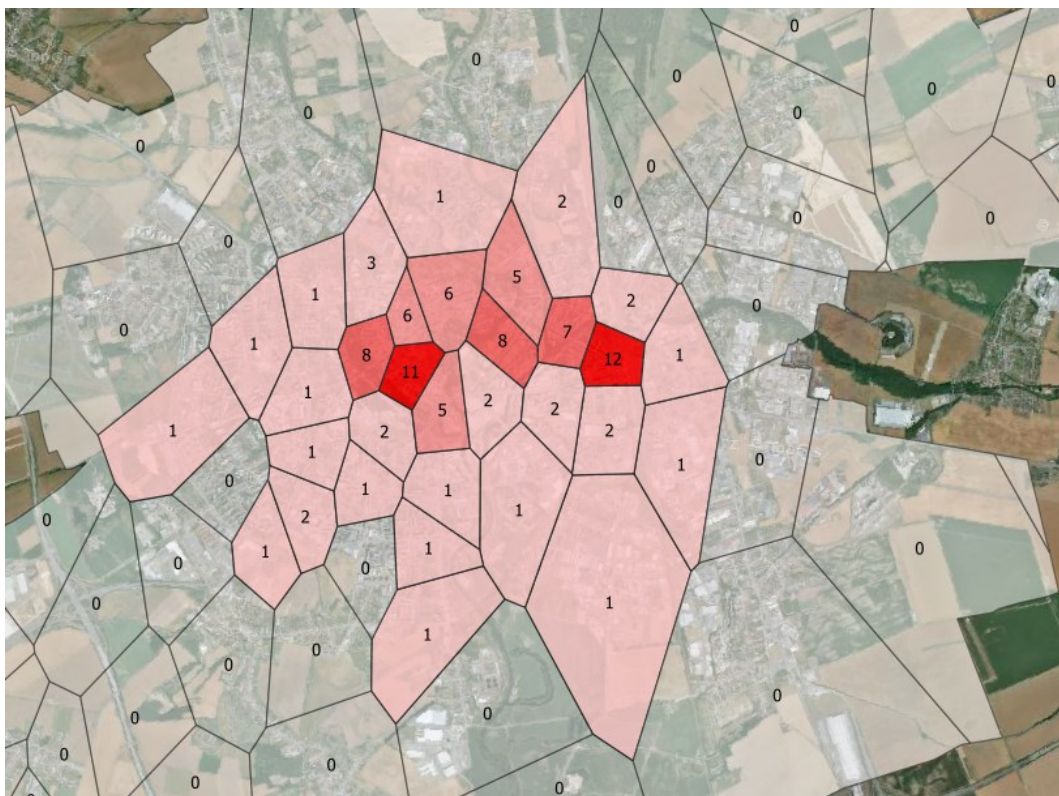
výsledky lokálního Moranova I s velkou pravděpodobností ovlivněny extrémně malým množstvím záznamů v polygonech v okrajových částech vzhledem k průměru tvořenému shluky záznamů v kritických oblastech v centru města.

Ukázalo se tak, že Moranovo I není nejvhodnějším nástrojem pro daný typ analýzy – relativně velké Voroného polygony určené pro anonymizaci dat kriminality spolu extrémními rozdíly počtu záznamů strachu ze zločinu i kriminality mezi centrem a okrajovými částmi katastrálního území města znemožňují kvalitně provedenou analýzu se statisticky významnými výstupy.

Zastoupení hexagonů v oblastech

V dalším kroku je tak využito Moranovo I vypočítané pro výrazně menší plochy hexagonů o straně 40 m laskavě poskytnuto autorkou článku (Linhartová 2022). Zmíněný článek využívá neanonymizovaná data trestné činnosti poskytnutá Policejním prezidiem České republiky za období leden 2015 až září 2018 a vlastní dotazník týkající se strachu ze zločinu, ve kterém bylo pro katastrální území města Olomouce zaznačeno 1589 bodů. Pro oba datasey byly na úrovni hexagonů vypočítány hodnoty lokálního Moranova I a poté zkombinovány do jednoho mapového výstupu, který ukazuje, kde je strach nezávislý na trestné činnosti, kde je trestná činnost nezávislá na strachu a kde dochází ke koncentraci obou.

Převzaté hexagony byly nejprve ve správném zobrazení vizualizovány do mapy v QGIS. Pro jejich začlenění do již existujících polygonů byly nejprve vytvořeny jim odpovídající centroidy, do nichž byly přeneseny informace z daného hexagonu. Centroidy, které odpovídaly hexagonům nesoucím označení „High-high“ a „High-low“ v kategorii strachu ze zločinu byly poté spočítány v jednotlivých polygonech. Pro stabilní velikost hexagonů a rozdílnou velikost Voroného polygonů bylo poté přistoupeno ke vztažení počtu centroidů na velikost jednotlivých polygonů. Jejich relativní zastoupení ve Voroného polygonech na území města je k vidění na obrázku 44.

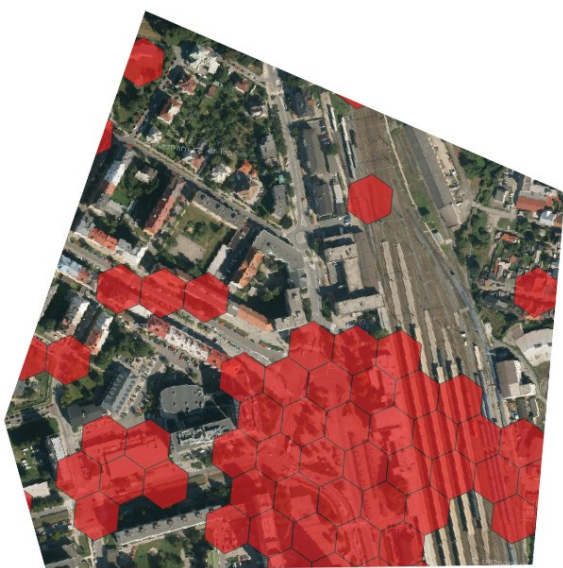
Obrázek 44: Relativní zastoupení „High-high“ a „High-low“ hexagonů v jednotlivých oblastech

Výsledky z obr. 44 svým rozložením odpovídají zobrazení strachu ze zločinu v předchozí kapitole. Hexagony jsou nejvíce zastoupené v oblastech 35 a 22, následované oblastmi 28, 18, 30, 21, 23, 27 a 24. S výjimkou oblastí 30 a 21 byly všechny zmíněné identifikovány již mezi ohnisky strachu ze zločinu. Méně zastoupené oblasti pokrývají obdobné území jako u relativního zastoupení záznamů strachu ze zločinu (viz obr. 17–28).

Detailní vizualizace hexagonů v rizikových oblastech

Před závěrečnou částí práce věnující se vhodným opatřením na místech koncentrujících strach ze zločinu je vhodné tato místa identifikovat, pro což jsou výrazně vhodnější hexagony o rozloze přes 1600 m², nežli polygony s velikostí přesahující 20 ha. Pro rizikové oblasti tak byly vizualizovány hexagony („High-high“ a „High-low“) v nich obsažené. K vidění jsou v tabulce níže.

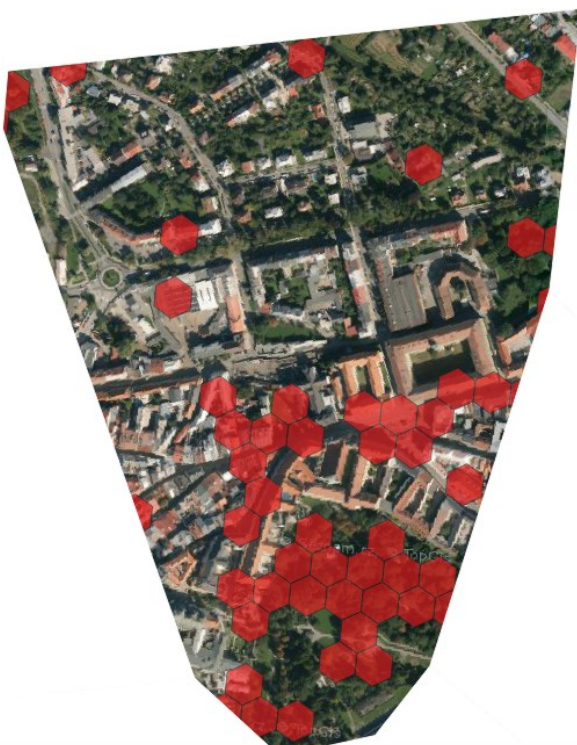
Oblast č. 35

Oblast č. 22

Oblast č. 23

Oblast č. 28

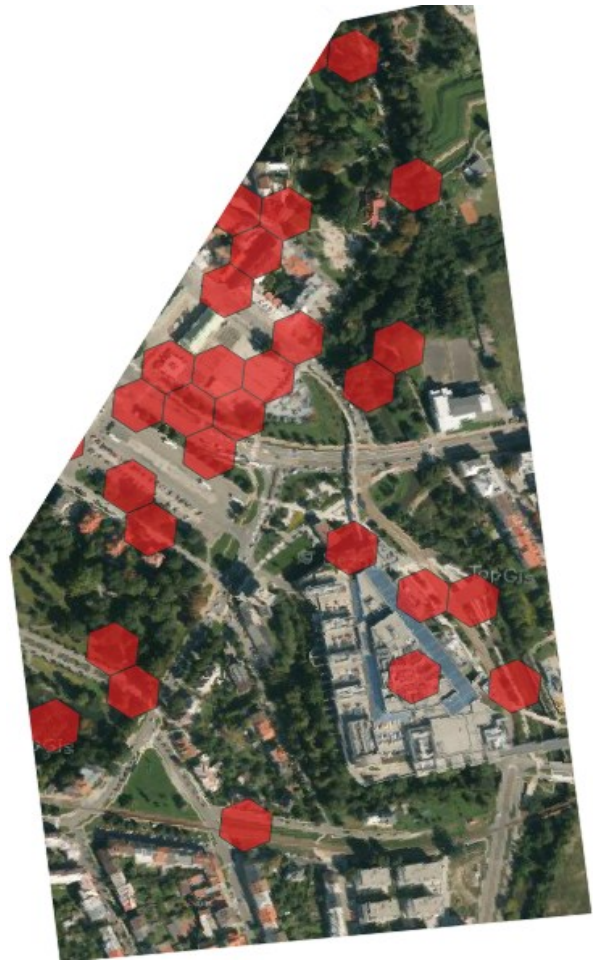

Oblast č. 18

Oblast č. 24

Oblast č. 27

Tabulka 4: Vizualizace hexagonů v rizikových oblastech

7.4 Lokalizace rizikových oblastí a navrhovaná opatření

Oblast č. 35

Nejproblematictější oblast na území města sestává z největšího dopravního uzlu – hlavního nádraží a jeho okolí. Hexagony, které pokrývají přes 34 % celé oblasti, se koncentrují primárně na nástupištích, v budově hlavního nádraží a v přednádražním prostoru, dále v okolí supermarketu Albert na ulici tř. Kosmonautů a na ulici Masarykova.

V prostorách ulice Masarykovy mohou být pocity strachu vyvolávány především podloubím v prostorách domu Masarykova 55 a průchodem téhož domu spolu s průchodem v protilehlém domě s číslem popisným 56. Jak ukazuje obr. 45, podloubí a průchod v domě č. 55 jsou z hlediska údržby v dobrém stavu a ač mohou přístřeším a blízkostí k hlavnímu nádraží lákat k pobývání osob bez domova, jejich čistota a obsazenost všech komerčních prostor tomuto nenahrává. Chybějící osvětlení částečně zastupují právě výlohy komerčních prostor.

Obrázek 45: Podchod a podloubí v prostorách domu Masarykova 55

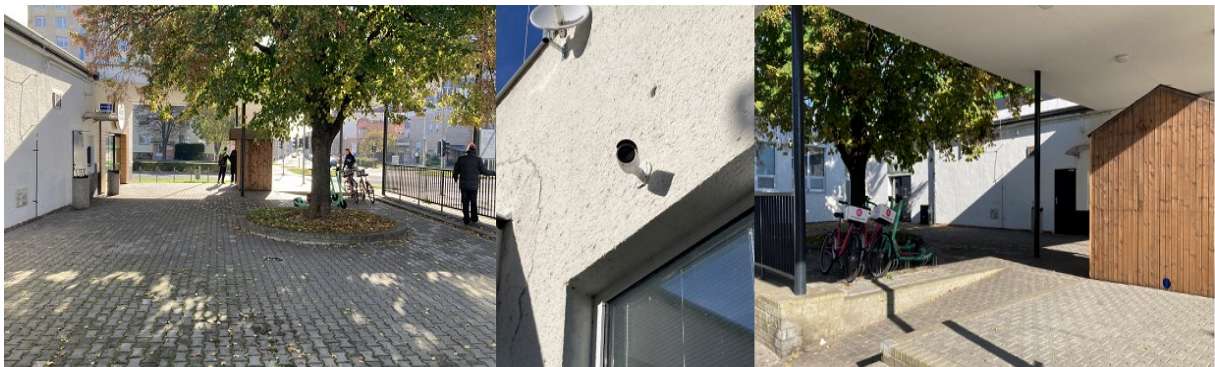
Opačný efekt lze vnímat v případě průchodu jakož i celého přízemí v domě č. 56 přes ulici. Jak je vidět na obr. 46, komerční prostory a okolí průchodu jsou neudržované, kromě graffiti jeví i známky deteriorace a podchod s okolím je taktéž nedostatečně osvětlený. Díky tomuto a faktu, že je vzhledem ke své poloze více využívaný, je potenciální strach spojovaný s tímto místem ospravedlnitelný. Jako náprava se nabízí výměna osvětlení, odstranění graffiti a jiných známek vandalizmu, odstranění sloupů po stranách průchodu pro jeho zpřehlednění, jak je vidět na příkladu přes ulici. Pro absenci věcného břemena a osobní vlastnictví bytového domu je však těžko uskutečnitelné veřejnou silou.

Obrázek 46: Přízemí domu Masarykova 56 a podchod jím procházející

Druhým významně strachem opředeným místem v oblasti č. 35 je supermarket na tř. Kosmonautů a jeho okolí, které je vidět na obrázku níže. Místo je jednotlivých záznamech strachu nejčastěji spojováno s velkým výskytem lidí bez domova, často pod vlivem alkoholu. Nádvoří, které spadá pod prodejnu, je sledováno kamerovým systémem a je v dobrém stavu z pohledu vandalizmu, nepořádku i graffiti. Mezi možné fyzické změny vedoucí ke zmírnění strachu by pravděpodobně mohlo vést omezení přístupu na nádvoří, případně jeho jiné využívání. Jiné inovace fyzické stránky výrazně nezlepší vjemy z daného místa.

Obrázek 47: Prostor před vstupem do supermarketu na ulici Kosmonautů

Nejvýznamnější ohnisko hexagonů je v přednádražním prostoru, na autobusových zastávkách, v prostorách vlakového nádraží, na nástupištích, náměstí před Krajským úřadem a v místech, kde pod celým prostorem prochází podchod ústící na ulici Tábořské v městské části Hodolany. Oblast je velice variabilní a všechna místa provází spojitost s hlavním nádražím, jakožto ve městě nejvýznamnějším dopravním centrem.

V přednádražních prostorách (obr. 48) dominuje z hlediska „incivilities“ graffiti. Některé části vybavení vykazují určité známky poškození, které je pochopitelné po přihlédnutí k množství lidí proudících těmito místy. Stejně je tomu s odpadky, jejichž přítomnost fluktuuje v průběhu času, ale není nijak závratná. Z hlediska dostupnosti veřejného osvětlení je přednádražní prostor vyřešen smysluplně, jako nefunkční se jeví pouze méně exponované prostory před jižní částí hlavní budovy, kde (jak lze vidět na obr. 49) se i navzdory instalovanému kamerovému systému projevuje vandalizmus spojený s lidmi bez domova nebo pod vlivem alkoholu. Viditelnost je zde i díky proskleným panelům velmi dobrá.

Vzhledem ke kvalitně navrženému prostoru přednádraží se zde řešení strachu ze zločinu generovaného fyzickým prostředím odvíjí především od jeho pravidelné a kvalitní údržby. Nejlépe nastavené by byly takové mechanismy, které by vedly k odstranění odpadků v den vzniku a odstranění graffiti v jednotkách dnů. Poškozené vybavení je zapotřebí opravit, případně nahradit s důrazem na odolnost. Prostory před jižní částí budovy je na místě alespoň lépe osvětlit a úklid důsledně provozovat i zde. Ač jsou nízké, keře, které jsou součástí výklenku a častým cílem odpadků, lze pro lepší údržbu nahradit stromy malého vzrůstu a dlažbou stejně jako ve zbytku přednádražních prostor.

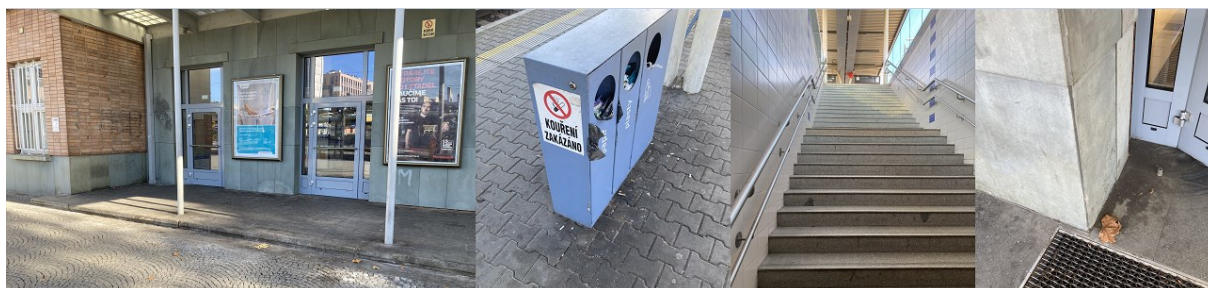

Obrázek 48: Poničené vybavení přednádražního prostoru

Obrázek 49: Méně využívané prostory před jižní budovou hlavního nádraží

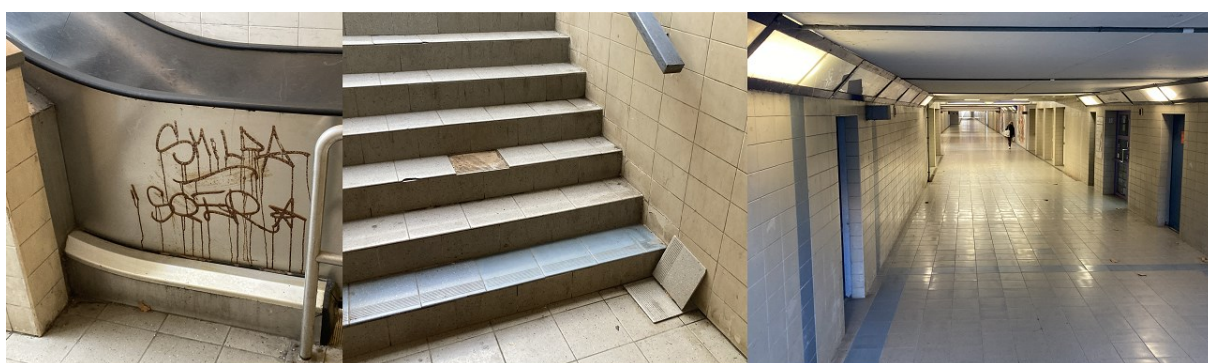
V prostorách samotného nádraží a jeho nástupišť je situace ještě přívetivější. Osvětlení je ve všech prostorách bezproblémové, graffiti i jiné znehodnocování majetku je přítomné v minimální míře, a tak to nejhorší, s čím se tato místa musí z hlediska nedostatků fyzického prostředí potýkat, jsou odpadky a nedopalky (viz obr. 50).

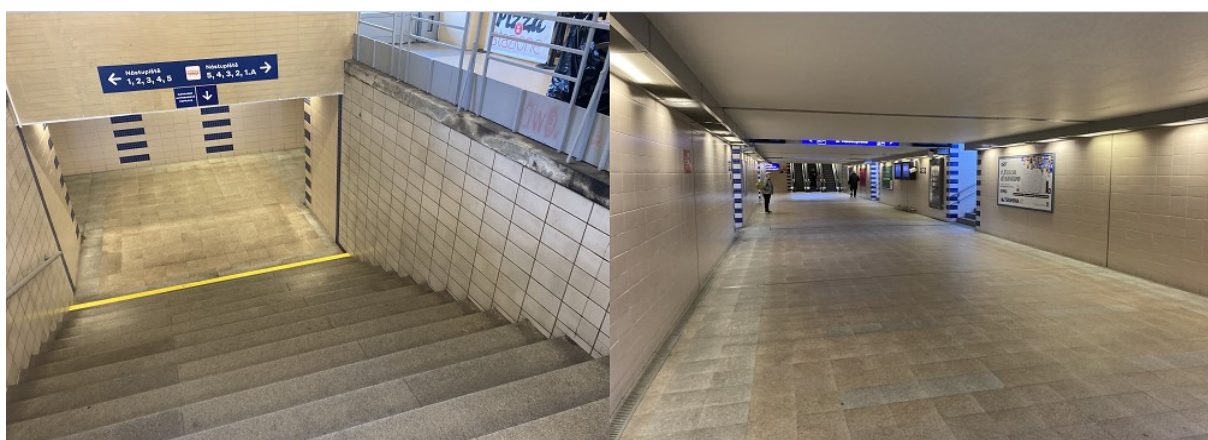
Obrázek 50: Prostory hlavního nádraží a nástupišť

Výrazně problematičtější je dvojice propojených podchodů. Hlavní tunel spojující nádražní vestibul a nástupiště je vytížený množstvím cestujících a udržovaný v dobrém a čistém stavu. Jižní tunel, zmíněný již u představování oblasti, je užší a delší. Přestože je i tento tunel kontrolován kamerovým systémem, nachází se ve výrazně horším stavu. Osvětlení tunelu je dostatečné, nicméně problematické je množství graffiti, porušených obkladů a jiných známek vandalismu, dlouhodobě nevyužívané komerční prostory. Problematické jsou dále odpadky, mimo jiné exkrementy, servisní vstupy a jiné výklenky poskytující úkryt případnému útočníkovi. Stejně jako u přednádražního prostoru by mohla ke zlepšení strachu vést lepší údržba a úklid daných prostor. Dále také pronajmutí nebo odstranění komerčních prostor v jižním tunelu. Je však třeba zopakovat poznatky z teoretické části práce, které ukazují, že v daných situacích je pro pocit bezpečí výrazně komfortnější nadchod nežli podchod.

Obrázek 51: Prostory jižního tunelu pod hlavním nádražím

Obrázek 52: Prostory severního tunelu pod hlavním nádražím

Oblast č. 27

Nejbližší rizikovou oblastí je č. 27, v níž podíl hexagonů zaujímá 14 % z celkové plochy. Jak je vidět v tabulce 4, ohniska strachu minula obytnou část na severu a soustředila se na okolí řeky Moravy, Mlýnského potoka, park Pod Dómem a okolí Žižkova náměstí se shluky tvořící se kolem posledních tří zmiňovaných.

Další shluk se nachází na ulici Komenského, konkrétně v její střední části, kde zasahuje i do pásu vegetace obklopujícího Mlýnský potok. Tato místa v sobě spojují nepřehlednost ve vegetaci v okolí mostu a důsledky vandalismu v zástavbě, jak můžeme vidět na obrázcích 53 a 54. Vandalismus zde

může být spojován také s požíváním alkoholu, neboť se v ulici nachází velké množství provozů nabízejících pouze alkohol primárně v nočních hodinách.

Obrázek 53: Projevy vandalismu v ulici Komenského

Obrázek 54: Projevy vandalismu na ulicích Jiřího z Poděbrad a nábř. Přemyslovců

Dále do ohnisek spadají obě části parku Pod Dómem spolu s areálem letního kina Olomouc. Do kina z parku vedoucí branka v Cikánském výpadu byla zprovozněna až v roce 2022, tudíž brána není brána v potaz. Přes důslednou údržbu zeleně park trpí svou odlehlostí – je málo frekventovaný, prostory, které spojuje, jsou přístupnější po kratších a v noci lépe osvětlených trasách, na kterých se nevyskytují v takové míře lidé bez domova, případně lidé pod vlivem alkoholu. V důsledku výše zmíněného a absence cest v západní části parku dochází ke vzniku bivačů lidí bez domova (k vidění na obr. 53) a znečištění odpadky a exkrementy. Západní část není pro absenci cest osvětlená. S výjimkou lidí venčících psy je využívána prakticky pouze lidmi bez domova, ve východní části jsou podél cest k dispozici lavice, odpadkové koše, světla a dětské hřiště. V obou oblastech však chybí „eyes on the street“, neboť jsou stejně jako Bezručovy sady z jedné strany ohraničené kamennou zdí a ze strany druhé hustou vegetací podél Mlýnského potoka. Jednoduché řešení se zde nenabízí, jako možnost se jeví pravděpodobně pouze odstraňování známek dlouhodobého pobytu lidí bez domova a případných známek vandalismu.

Obrázek 55: Bivaky lidí bez domova a projevy vandalismu v prostorách parku Pod Dómem

Žižkovo náměstí a na něj navazující část ulice 17. listopadu obsahují menší množství prvků podněcujících strach. S výjimkou jedné hospody a občasné přítomnosti lidí bez domova je Žižkovo náměstí prototypem místa, u kterého není důvod pro pocit strachu. Přítomnost stanice Policie ČR, dostatek zeleně, která však nenarušuje dohlednost, velké (avšak ne enormní) množství lidí jak ve dne, tak i v noci, která je dostatečně osvětlená veřejným osvětlením. To vše nahrává spíše pocitům bezpečí. Světelná křižovatka s množstvím přechodů pro chodce doplňuje pocit bezpečí, který by mohl být spojený s ohrožením pěších motorovými vozidly.

Na základě teorií o strachu ze zločinu není v tomto shluku hexagonů podstatný důvod pro pocity strachu z kriminality a není proto důvod pro nápravu fyzického prostředí. Výjimkou mohou být mohutné keře u jihovýchodního vchodu Pedagogické fakulty UP, ve kterých se zdržovali lidé bez domova, ty byly však v roce 2022 nahrazeny travnatým porostem s okrasnými květinami.

Oblast č. 28

Dominantou vedlejší oblasti, v níž hexagony zaobírají necelých 22 % plochy, jsou dva shluky: blok domů mezi ulicemi 1. máje a Biskupským náměstím a poté východní část Bezručových sadů. První zmíněný je z poloviny tvořen zastavěnou plochou, druhou polovinu tvoří Biskupské náměstí se zelení a parkovacími místy. Strach z místa je nejčastěji spojován s lidmi bez domova využívajícími služby nízkopražského denní centra Charity Olomouc ve Wurmově ulici. Jeho záslužná činnost vede ke koncentraci osob bez domova v okolí, z nichž část přespává v nepřehledných křovinách na Biskupském náměstí nebo v okolí tramvajové zastávky U Dómu. To spolu se zanedbaným stavem některých budov a nepořádkem může vést k podněcování strachu u kolemjdoucích. Stav tamních prostor je k vidění na obrázcích 56 a 57.

Možná východiska jsou výrazně komplikována vlastnickými vztahy jednotlivých parcel a také faktem, že se pohybuje v městské památkové rezervaci. Výrazný posun by zapříčinily rekonstrukce některých fasád (či celých domů) a lepší správa těchto lokalit (přetékající koše, nedopalky na ulicích). V prostorách parku na Biskupském náměstí, který je ve vlastnictví Arcibiskupství olomouckého, by bylo možné nahradit křoviny jiným typem zeleně a ve všech přilehlých ulicích omezit místa k sezení (např. na přízemních parapetech) ve veřejném prostoru. Strach je zde totiž často spojován s lidmi bez domova, s jejichž koncentrací by daná opatření mohla vypomoci.

Obrázek 56: Degradované domy v ulici Akademické

Obrázek 57: Prostory Biskupského náměstí a tramvajové zastávky na ulici I. máje

V prostorách parku Bezručovy sady se shluk hexagonů táhne od východního cípu až po památník Petra Bezruče. Z hlediska fyzických podnětů pro strach ze zločinu však jednoznačně vítězí východní část shluku, ve které se nachází velké množství nepřehledných křovin a zanedbaného vybavení parku využívané pro přespávání lidí bez domova, což je spojeno i s odpadky a dalším nepořádkem (viz obr. 58 a 59). Hustá zeleň se táhne také pod hradbami, kde mívá další problematické místo – Jakubský výpad (viz obr. 60). Ten je na rozdíl od ostatních vstupů z parku na hradby ve velmi dobrém stavu, zdi hyzdí pouze malé množství graffiti, pravděpodobně i díky faktu, že se na noc zavírá, ale i přesto se jedná o prostory, u nichž jedinec nemá přehled o svém okolí a spolu se stísněným prostorem u něj mohou vzbuzovat strach.

K nastavení lepších podmínek pro občany využívající park mohou vést mimo jiné nahrazení křovin zamezujících výhledu alternativní formou vegetace, alespoň v okolí hlavní cesty vedoucí parkem. Dále může zlepšení podmínek přispět monitoring prostor Jakubského výpadu a častější správa vybavení parku.

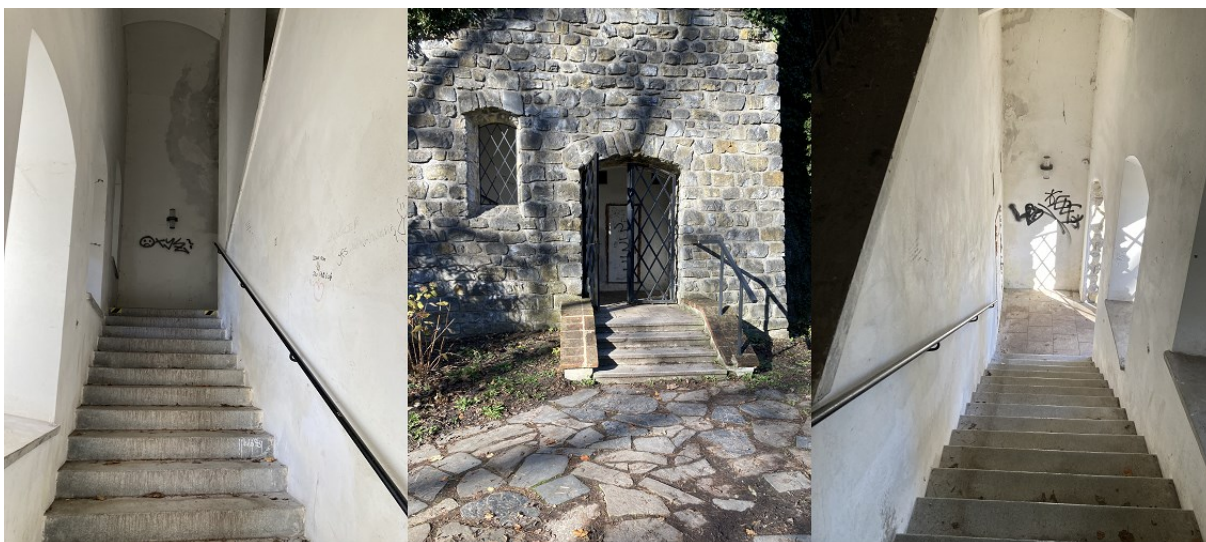

Obrázek 58: Poškozené a znečištěné vybavení parku Bezručovy sady

Obrázek 59: Husté a nepřehledné křoviny pod hradbami v Bezručových sadech

Obrázek 60: Prostory Jakubského výpady

Oblast č. 23

Přes 17 % celkové rozlohy této oblasti tvoří hexagony ohnisek strachu, což je dáno především velkou rozlohou oblasti tvořenou čistě obytnými domy. Větší shluky hexagonů se v této oblasti projevují převážně v jižní části, konkrétně opět v Bezručových sadech, v prostorách náměstí Republiky s pokračováním na ulici 1. máje a v okolí křižovatky ulic Denisova a Univerzitní.

Dominantou shluku v Bezručových sadech je jednoznačně Jihoslovanské mauzoleum a celé jeho okolí. Celá oblast však i přes rozsáhlou rekonstrukci, která v letech 2016–2020 vyřešila přespávání lidí bez domova, graffiti a odpadky, stále vykazuje velkou míru strachu ze zločinu, stejně jako v případě kontroly záznamů strachu v předchozí kapitole. Ten je však z pohledu fyzického prostředí neopodstatněný. Okolní prostory jsou přehledné, pěší stezka vedoucí za mauzoleem je osvětlená a nedaleký altán nejeví známky vandalismu, ani toho, že by byl využíván k přespávání. Určité znaky podněcující strach ze zločinu se dají najít v celé oblasti – pod hradbami vede území na které není z hlavní cesty vidět a dále je okolí cesty v zatáčce před mauzoleem další množství nepřehledných křovisek, které významně omezují viditelnost.

V západní části shluku leží Michalský výpad, který skrývá další schodiště spojující park s prostorem nad hradbami. Tento na noc také zamykaný průchod disponuje výrazně většími známkami fyzické deteriorace než výše zmíněný Jakubský výpad. Jak lze vidět na obr. 61, převládá graffiti spolu se zdívkem poničeným zatékající vodou. Vzhledem k podobnosti s Jakubským výpadem z předešlé oblasti se nabízí srovnání, které ústí v tato navrhovaná řešení: vyřešit zatékání do prostor, obnovit krycí vrstvy zdiva a výmalbu, vybavit kamerovým systémem obdobně jako v některých olomouckých podchodech, zajistit zamykání odolné proti zničení zámků, k čemuž pravidelně dochází.

Obrázek 61: Michalský výpad

Obdobný průchod, který se nachází o sto metrů jižněji, se nazývá Katovská branka. Výraznou výhodou je absence zastřešení, díky čemuž je zde přirozený dohled na prostory schodů z parku, jak lze vidět na obrázku 62. Vstup z ulice Hrnčířská je na rozdíl od zbylé části branky poznamenán graffiti a lehce zanedbaným okolím.

Obrázek 62: Katovská branka

Severněji ležící shluk pokrývají ulice Univerzitní, Kačení a úsek Denisovy mezi nimi. Historické budovy zde ve velkém nesou známky graffiti a obecně nedostatečné údržby. Na obrázcích 63 a 64 vidíme zanedbané fyzické prostředí, které je spolu s alkohol podávajícími podniky podnětné pro vznik strachu ze zločinu.

Obrázek 63: Prostory spodní části ulice Univerzitní

Obrázek 64: Prostory ulice Kačení

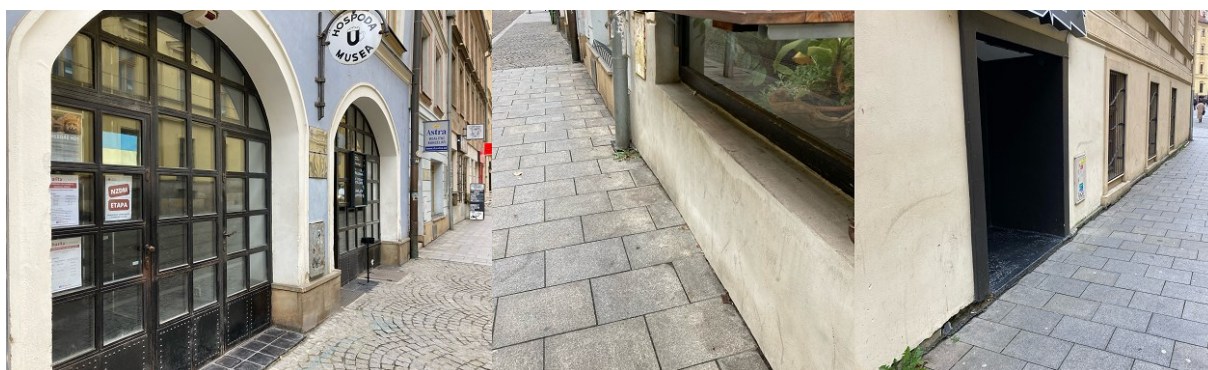
Osvětlení lokality je rozporuplné, ulice Denisova je osvětlena dostatečně, špatná viditelnost v nočních hodinách se však projevuje v ulicích Univerzitní, Kačení a také v prostorách Lomené Galerie – průchodu v přízemí domu ležícího na rozhraní ulic Univerzitní a Denisova (viz obr. 65).

Osvětlení, stejně jako údržba fasád (a chodníků) přilehlých domů, je limitováno památkovou rezervací, v níž se celá oblast nachází a také osobním vlastnictvím mnohých budov. Obojí by jednoznačně vylepšilo noční dojem z daných míst s potenciálním přínosem také pro cestovní ruch vzhledem k poloze oblasti.

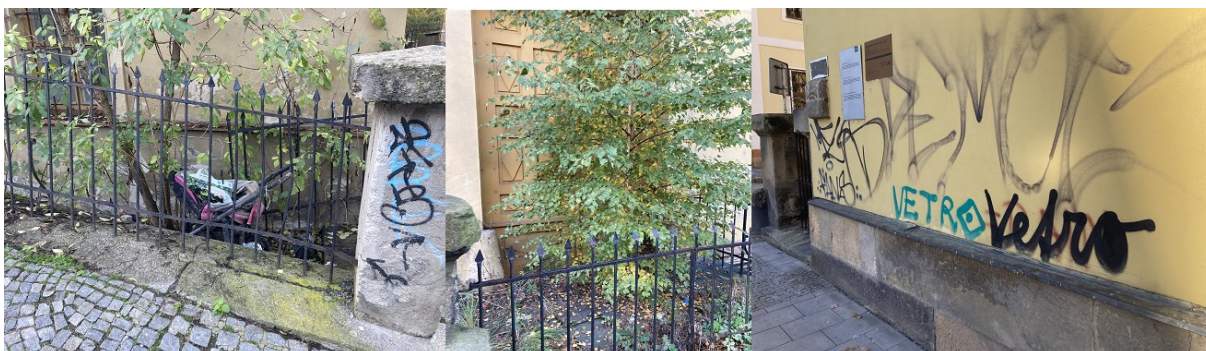
Obrázek 65: Lomená galerie

Východněji leží v prostorách nám. Republiky a ulici 1. máje další shluk strachu. Ten je pravděpodobně spojený s větší koncentrací lidí bez domova, zanedbaným okolím budovy Hanáckých kasáren a protilehlých podniků prodávajících alkohol. Prostory (viz obr. 66) jeví výrazně menší míru fyzické deteriorace, pravděpodobně i díky rekonstrukci v průběhu roku 2017. Výjimkou je již zmiňované nejbližší okolí kasáren (viz obr. 67). Osvětlení i přehlednost prostoru jsou dostatečné, stejně jako množství lidí, které je po většinu dne dostatečné pro podporování pocitu bezpečí.

Obrázek 66: Prostory ulice 1. máje naproti budovy Hanáckých kasáren

Obrázek 67: Zarostlé a neudržované těsné okolí Hanáckých kasáren

Oblast č. 22

Necelých 32 % z této poměrně malé oblasti je „zakryto“ hexagony strachu, z nichž většina tvoří jeden ze tří shluků. První a nejmenší je okrajová část Smetanových sadů spolu se vstupem z ulice Vídeňská. Ač jsou na obrázku 68 vidět projevy vandalismu, nejsou v těchto místech pravidlem a prostory parku působí upraveným dojmem. Problémem mohou být nedostatečné osvětlení spolu s omezenou přehledností okolí díky vegetaci. Ani vegetace zde však není přebujelá a s výjimkou samotného vstupu z Vídeňské ulice neomezuje viditelnost v okolí stezek.

Obrázek 68: Znamky vandalismu ve Smetanových sadech

Výrazně větší shluk tvoří hexagony v prostorách jižní a východní strany Dolního náměstí, Lafayettevy ulice, ulic Mlýnská, Uhelňá a tř. Svobody. Velká část těchto prostor má společného jmenovatele – místa prodávající alkohol, ať už se jedná o hospody, restaurace, bary nebo kluby (viz obr. 69). Do označeného prostoru patří mimo jiné pasáž Masné krámy, která spojuje Dolní náměstí u ulici Uhelňou a která také hostí velké množství barů a podobných zařízení.

Obrázek 69: Podniky prodávající alkohol v prostorách ulice Uhelná

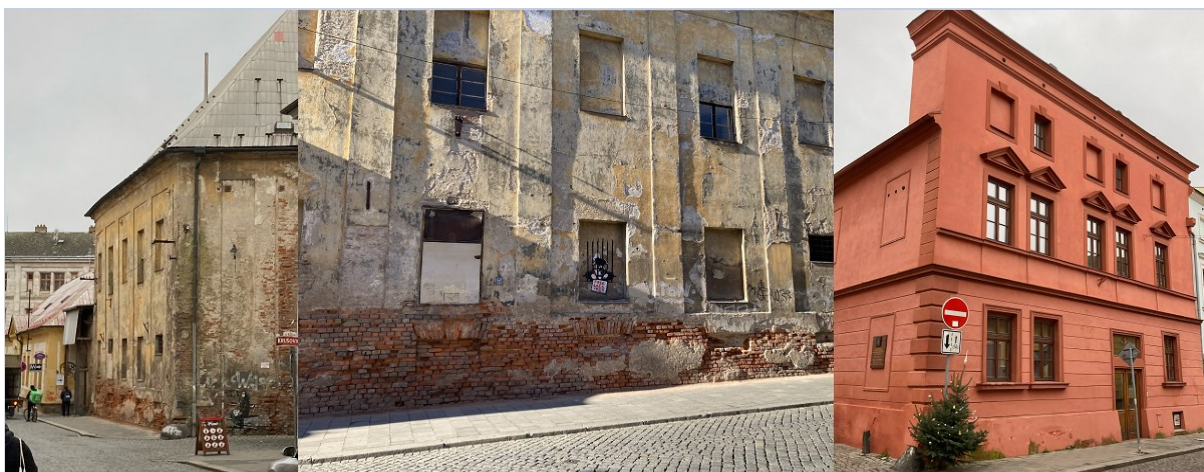
Osvětlení je v těchto prostorách většinou dostatečné, na Dolním náměstí a v prostorách Lafayettevy ulice bez výhrad, stejně tak na tř. Svobody. Ulice Uhelná a Mlýnská tímto neduhem mohou trpět, jako větší problém se zde však jeví malá přehlednost způsobená úzkými a relativně krátkými prostory spolu s atypickými rozměry a půdorysy historických budov, jak lze vidět na obrázku 70.

Obrázek 70: Ulice Uhelná a Mlýnská

Stav fyzického prostředí je zde velmi variabilní. Díky rozdílným vlastnickým právům a nekoordinovaným rekonstrukcím jsou zde v těsné blízkosti chátrající nevyužívané domy i decentně opravené historické budovy bez známek vandalismu, jak lze vidět na obr. 71.

Obrázek 71: Kontrast starých a nových budov v prostorách ulice Lafayettova

Noční klub na tř. Svobody je velmi specifickým generátorem strachu ze zločinu, neboť je otevřený pouze v době nočního klidu čtyři dny v týdnu a okolní prostředí je problematické spíše v důsledku agresivnějších intoxikovaných jedinců.

Velmi blízko se nachází poslední shluk v této oblasti, který zahrnuje ulici Křivou a prostor v okolí jejího vyústění na tř. Svobody. Prostory celé ulice vykazují vážné známky deteriorace spolu s nedostatečným osvětlením, jak dokazuje obr. č. 72. Stejně jako v případě zdi podél tř. Svobody (od ulice Křivá po ulici Aksamitova) by výrazně pomohlo obnovení celistvé struktury zdiva a nové nátěry, neboť více než cokoli je zde problémem graffiti. V prostorách ulice tř. Svobody je poté větší množství keřů, které svým vzrůstem narušují přehlednost okolí a zároveň poskytují spolu s přítomnými lavičkami místo pro přespávání lidí bez domova. Situaci by tak zde kromě již zmíněných úprav fasád mohlo výrazně vylepšit zintenzivnění osvětlení v prostorách Křivé a zredukování hustších keřů v prostorách tř. Svobody.

Obrázek 72: Ulice Křivá

Oblast č. 18

Podíl hexagonů je v této oblasti 23 %. Většina z nich se nachází v parcích, jelikož má tato oblast největší podíl parků ze všech rizikových, z čehož dva jsou v Čechových sadech a jeden ve Smetanových. Ten začíná u vstupu z Havlíčkovy ulice a pokračuje jižně kolem Rudolfova dubu, přes středovou alej jižním

směrem. V dotčených místech se mísí přehledná a dobře osvětlená místa s vysokými a hustými křovinami, které znesnadňují výhled a poskytují úkryt případnému útočníkovi. Je obtížné hodnotit celou oblast jednotně, mezi společné znaky však patří malý výskyt graffiti (což je dáno především malým množstvím vybavení parku, které je často celé pokryté graffiti), ucházející osvětlení na hlavních cestách protínajících park (u kterých se předpokládá pohyb v nočních hodinách) a s výjimkou graffiti také vybavení parku nepoznamenané vandalismem.

Problematická je z pohledu strachu ze zločinu legální plocha pro graffiti v jižní části shluku a k přilehlé dětské hřiště, které je udržované a oplocené. Kolem plotů je však hustý a vysoký porost tvořený jehličnatými keři. Jak je vidět na obrázku níže, plocha street artu působí v zeleni parku rušivým dojmem a vzhledem k celospolečenskému názoru na graffiti se dá předpokládat, že si lidé zařadí i toto graffiti mezi fyzické „incivilities“ a vyvolá u nich strach s tímto fenoménem spojený. Literatura na téma legálního graffiti a strachu ze zločinu nebyla k současnému datu k nalezení.

Obrázek 73: Dětské hřiště a legální plocha pro graffiti ve Smetanových sadech

Nejbližší okolí dětského hřiště je tak se severním okrajem shluku pravděpodobně jediným místem pro jednoduché zlepšení prostředí generujícího strach ze zločinu. Rozsáhlejší porosty zde mohou pomáhat akusticky, ale s jejich přítomností je prokazatelně spojována větší míra strachu a obzvláště

v blízkosti stezek nepatří mezi nejvhodnější typ vegetace. Jejich omezení či nahrazení je v místních podmínkách pravděpodobně nejlepším možným krokem.

Obdobným problémům čelí druhý a třetí shluk v oblasti, které se nachází v Čechových sadech. Tyto na sebe téměř navazující shluky pokrývají východní polovinu zmíněného parku, ve které leží jedna ze dvou cest spojující ulice Palackého a Havlíčkovu. Dotčené území je z pravé strany kryto soukromými pozemky vil na tř. Spojenců, mezi nimiž jsou tři vstupy do parku, na straně levé volně přechází do západní poloviny parku, která je vzhledově velmi podobná, není však uzavřena ploty, naopak je otevřena do komunikace. Zajímavým zjištěním je, že z hlediska graffiti a stavu fasády nejhorší dům, který leží u jednoho ze tří vstupů do parku se nachází právě v již zmíněné mezeře mezi dvěma shluky, tedy prostoru bez strachu ze zločinu. Pokud tedy přejdeme graffiti, vandalismem zdejší vybavení parku v nijak velké míře není postiženo.

Jediným potenciálním problémem fyzického prostředí je tedy opět vegetace. Ta je ve většině případů dobře udržovaná, výjimkou jsou občasné křoviny, které brání viditelnosti a tím omezují přehled o okolí. Dá se však předpokládat, že jejich vliv, a tedy i vliv fyzického prostředí na s místem spojený strach bude v těchto místech nepříliš významný, protože v západní polovině parku se stejné křoviny vyskytují, ale obdobný strach s tamními prostory spojený není. Možným vysvětlením je nepřesnost záznamů strachu do pocitové mapy, kdy lidé mohli celý park vnímat jako celek, v důsledku čehož mohlo dojít ke kumulaci bodů na západní straně, která je blíže centru města, které se, jak bylo vidět v předchozích kapitolách, vyznačuje výrazně větší mírou strachu než okrajové části města.

Obrázek 74: Krytý prostor u vstupu a zázemí supermarketu na tř. Svobody

Posledním významnějším shlukem je v této rizikové oblasti dvojice ulic Švédská a Divadelní spolu s budovou bývalé jednoty na tř. Svobody mezi touto dvojicí. Budova bývalé Jednoty dlouhodobě chátrá, krytý prostor je využíván lidmi bez domova, kteří navštěvují také místní supermarket, jehož nevhledné zázemí je přístupné (a viditelné) z ulice Divadelní. Tyto skutečnosti spolu s tím, že domy

v obou ulicích jsou také neudržované a ulice velmi úzké (viz obr. 75), v důsledku čehož je omezen přehled okolí, mohou významně posilovat strach v dané lokalitě. Zlepšení by mohla nabídnout plánovaná rekonstrukce bývalého domu Jednoty, která odstraní krytý prostor před vstupem a zvýší využitelnost budovy. Dále by mohl přispět pravidelný úklid veřejných prostor spojený s potřebnými opravami alespoň veřejného vybavení. Užší části ulic by mohly být také lépe osvětlené a vzhledem k povaze místa by mohl pomoci také kamerový systém, o kterém by byli procházející občané dostatečně informováni.

Obrázek 75: Úzké prostory ulic Divadelní a Švédská

Oblast č. 24

14% podíl mají hexagony strachu na rizikové oblasti č. 24. Ta obsahuje dva větší shluky hexagonů. Prvním je ulice Aksamitova od Kateřinské až po samý vstup do Bezručových sadů. Následuje část Blažejského náměstí a schody je spojující. Okraj parku je v těchto místech upravený, oblast netrpí nadprůměrným výskytem graffiti (v porovnání s dalšími hodnotami pro Olomouc), ani jiné typy vandalismu nebo odpadky zde nejsou nijak rozšířené a přehledu o okolí nic nebrání. Přes den jsou tyto prostory živě využívány, problém se strachem by mohl při sledování fyzického prostředí pocházet z nočních hodin z důvodu nedostatečného veřejného osvětlení. Přes 65 metrů ulice Aksamitovy osvětluje pouze jedna pouliční lampa nacházející se na jihovýchodě na fasádě domu, tudíž druhá strana ulice je zcela neosvětlená. Spolu s neosvětlenými schody (které prošly poslední rekonstrukcí v roce 2017) tvoří zvláštní ostrůvek tmy v jinak osvětleném okolí Blažejského náměstí, Bezručových sadů i ulice Kateřinská. Tento podstatný detail je i přes svou potenciální závažnost jediným nedostatkem fyzického prostředí tohoto shluku hexagonů.

Druhým shlukem je plocha Městské tržnice v okolí její bývalé budovy. Ta je dlouhodobě nevyužívaná, jak je vidět na obr. 76. Okolní plochy jsou tvořeny betonovými stoly pro prodej sezónního zboží, do roku 2022 zde byly také boudy a dřevěné stánky s rychlým občerstvením spolu s dřevěnou budovou určenou pro prodej oděvů a dalšího spotřebního zboží. Mezi rokem 2016 a 2018 byly odstraněny na ni navázané tři totožné budovy, které dohromady tvořily celek vietnamské tržnice. Jediným aktuálně využívaným prostorem jsou tak betonové stoly, u kterých se sezónně prodávají

farmářské produkty. Zbylé prostory (s výjimkou budovy tržnice) čeká v příštím roce změna užívání spojená s novými prvky, která by mohla být zlepšujícím faktorem.

Obrázek 76: Opuštěná budova bývalé Městské tržnice

Strach z kriminality by na území tohoto shluku mohl být spojený s nepořádkem, zanedbaným stavem plochy a budovy bývalé tržnice. V průběhu zkoumaných let také s dočasnými dřevěnými budovami, které v průběhu svého fungování neprošly žádnou významnější rekonstrukcí. Vzhledem k poloze v centru města a s ní spojenou intenzitou využívání daných prostor byla míra opotřebení zajisté velká. U dřevěných stánků rychlého občerstvení (kde se prodávaly mimo jiné i alkoholické nápoje) se koncentrovali také lidé bez domova, kteří dotvářeli charakter zanedbaného místa, které také z důvodu nedostatečného osvětlení mohlo v nočních hodinách generovat strach.

Je obtížné navrhnout řešení pro již neexistující vybavení i pro dynamicky se utvářející novou tvář lokality. Mezi výzvy při nápravě (nejen fyzických atributů) dané oblasti však patří udržování ploch a případného vybavení či staveb čistých a bez známek vandalizmu, dostatečné osvětlení (možné spojit s přilehlou Aksamitovou ulicí – viz výše) a revitalizace již existujících veřejných toalet.

Závěr

Tato práce se zabývala třemi základními tématy. První tvořil strach z kriminality, druhé téma se zabývalo vztahem mezi strachem a kriminalitou v prostoru a čase. Posledním tématem byly rizikové oblasti na území města Olomouce, se kterými si jedinci asociují strach. Kriminalita a její jednotlivé typy zde byly definovány a představeny se zaměřením na specifika České republiky a Olomouce. U strachu se poté práce zaměřila na jeho vliv na kvalitu života a jednotlivé faktory ovlivňující jeho vznik. Mezi tyto faktory čítáme věk, etnicitu, kriminalitu a také fyzické prostředí. Jeho působení bylo prozkoumáno detailně, jelikož konkrétně fyzické prostředí bylo rozpracováno i v rámci závěrečné části této práce. Navzdory velkému vlivu faktorů, které znesnadňují jejich zkoumání, se za více než století podařilo akademické sféře určit, které faktory fyzického prostředí ovlivňují strach či pocit bezpečí u jedince, který se zde nachází. Jejich vliv se napříč lokalitami i vzhledem k individuálnímu vnímání strachu mění, ale je měřitelný.

Z jednotlivých míst v městském prostředí se strachem nejvíce souvisí parky, dopravní uzly, bary, hospody a nákupní střediska, a to zejména pro velkou či naopak nedostatečnou koncentraci lidí, výskyt osob pod vlivem alkoholu či drog nebo nedostatečné osvětlení. Nejen v dalších městských prostorech mají vliv také fyzický vzhled související s vandalismem (graffiti a jiné poškozování majetku) a odpadky, kamerový systém, izolovanost a přehlednost prostředí umožňující vyhnout se kontaktu nebo útěk před potenciálním pachatelem.

Výzkumná část práce představovala kriminalitu a strach z ní na území města, zkoumala vztah mezi nimi pomocí korelačních analýz. Následně se snažila najít z pohledu strachu a kriminality rizikové oblasti nebo přímo místa, pro něž byly na základě teoretické části vypracovány návrhy na zlepšení. K tomuto bylo využito dat pro kriminalitu z webové aplikace Policie ČR, zatímco strach ze zločinu byl součástí pocitového mapování proběhnuvšího na území města v období 2016–2021. Zde je zapotřebí zmínit, že objem dat z tohoto mapování nebyl v průběhu let konzistentní. Dále také, že 85 polygonů (do nichž Policie ČR zařadila data o trestné činnosti z důvodu anonymizace a pro toto omezení s nimi bylo pracováno jako s nejpřesnějšími možnými rozlišovacími prvky) se liší ve velikosti i objemu zastavěné plochy, k čemuž je zapotřebí přihlídnout při interpretaci výsledků.

Data byla zbavena nevhodných záznamů a v prostředí geografického informačního systému QGIS zatřížena do jednotlivých oblastí a let. Jejich zobrazení v kapitole 7.2.3 a 7.2.4 představuje čtenáři rozložení obou zkoumaných oblastí na území města. V těchto i další kapitole se ukazuje, že dochází ke kumulaci strachu ze zločinu v centru města, primárně v oblastech s hlavním nádražím, historickým centrem města a parky. Kriminalita se v centru hromadí taktéž, ale nedosahuje takových koncentrací v jednotlivých oblastech a je tedy ve větší míře přítomná i v širším intravilánu.

Spearmanův korelační koeficient prokázal, že na úrovni jednotlivých let existuje mezi zastoupením trestné činnosti a strachu z ní v jednotlivých oblastech silná až velmi silná míra

korelace (0,64–0,89). Prostorová autokorelace počítaná s pomocí Moranova I vyšla v jednotlivých letech se slabým pozitivním efektem (0,14–0,46). S pomocí lokálního Moranova I byly vytvořeny také shlukové mapy (tab. 3), které zobrazují na mapě města shluky polygonů s nadprůměrnou či podprůměrnou mírou strachu ze zločinu. Ukázalo se však, že tento typ analýzy není pro zkoumání strachu ze zločinu v polygonech této velikosti vhodný, neboť mezi jednotlivými lety došlo ve výsledcích k neopodstatněně výrazným rozdílům a extrémně zasažené oblasti se pro nedostatečnou statistickou signifikanci do výsledků nepropsaly.

Závěrečná část práce lokalizovala s pomocí výsledků jiného výzkumu proběhnuvšího v roce 2021 v rizikových oblastech jednotlivá místa se zvýšeným strachem ze zločinu (v podobě hexagonů o straně 25 m). Tato byla poté osobně prozkoumána a s pomocí obrazové dokumentace v práci představena spolu s předpokládaným zdrojem strachu. Konečně byla na základě teoretické části navržena možná řešení předpokládaných problémů. Tyto postřehy mohou spolu s vytvořenou příběhovou mapou posloužit místní samosprávě při práci s danou tematikou či při snaze o nápravu.

Seznam literatury:

- ADAMS, Richard E. a Richard T. SERPE, 2000. Social integration, fear of crime, and life satisfaction. *Sociological Perspectives* [online]. **43**(4), 605–629. ISSN 07311214. Dostupné z: doi:10.2307/1389550
- BADIORA, Adewumi Israel a Bashir O ODUFUWA, 2019. Fear dynamics in public places: a case study of urban shopping centers. *Journal of Place Management and Development* [online]. Dostupné z: doi:10.1108/JPMD-11-2018-0084
- BEČKA, Ondřej, 2020. *Pocitové mapy a jejich aplikace v dopravě*. B.m. ČVUT.
- BEJBL, Martin, 2009. *Struktura a vývoj kriminality v České republice*. B.m. b.n.
- BENEŠOVÁ, Eliška, 2021. *Kriminalita a obavy ze zločinu v České republice v roce 2020*. B.m. Masarykova univerzita.
- BLÖBAUM, Anke a Marcel HUNECKE, 2005. Perceived danger in urban public space: The impacts of physical features and personal factors. *Environment and Behavior* [online]. **37**(4), 465–486. ISSN 00139165. Dostupné z: doi:10.1177/0013916504269643
- BOESSEN, Adam, John R HIPPE, Carter T BUTTS, Nicholas N NAGLE a Emily J SMITH, 2017. Social fabric and fear of crime: Considering spatial location and time of day. *Social Networks* [online]. B.m.: Elsevier B.V., **51**, 60–72. ISSN 0378-8733. Dostupné z: doi:10.1016/j.socnet.2016.12.001
- BRANDS, Jelle, Tim SCHWANEN a Irina Van AALST, 2015. Fear of crime and affective ambiguities in the night-time economy. *Urban Studies* [online]. **52**(February), 439–455. Dostupné z: doi:10.1177/0042098013505652
- CASHMORE, Jordan, 2014. The ' Fear of Crime-Media Feedback ' Cycle. *Internet Journal of Criminology*. 20.
- CECCATO, Vania a Mahesh K. NALLA, 2020. *Crime and fear in public places* [online]. B.m.: Routledge. ISBN 9780367371289. Dostupné z: doi:10.4324/9780429352775-29
- CECCATO, Vania, Pouriya PARSANEZHAD, Orjan FALK a Vaino TARANDI, 2018. Crime in a Scandinavian Shopping Centre. In: *Retail crime* [online]. s. 179–213. ISBN 9783319730653. Dostupné z: doi:10.1007/978-3-319-73065-3
- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2022. *Města a obce* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xm/mesta_a_obce
- CHOI, Jaeyong a Alida V. MERLO, 2021. Gender Identification and the Fear of Crime: Do Masculinity and Femininity Matter in Reporting Fear of Crime? *Victims and Offenders* [online]. **16**(1), 126–147. ISSN 15564991. Dostupné z: doi:10.1080/15564886.2020.1787282
- COLLINS, Rachael E., 2016. Addressing the inconsistencies in fear of crime research: A meta-analytic

review. *Journal of Criminal Justice* [online]. B.m.: Elsevier B.V., **47**, 21–31. ISSN 00472352. Dostupné z: doi:10.1016/j.jcrimjus.2016.06.004

COZENS, Paul a Terence LOVE, 2015. A Review and Current Status of Crime Prevention through Environmental Design (CPTED). *Journal of Planning Literature* [online]. **30**(4), 393–412. ISSN 15526593. Dostupné z: doi:10.1177/0885412215595440

COZENS, Paul Michael, 2011. Urban planning and environmental criminology: Towards a new perspective for safer cities. *Planning Practice and Research* [online]. **26**(4), 481–508. ISSN 02697459. Dostupné z: doi:10.1080/02697459.2011.582357

COZENS, Paul Michael, G SAVILLE a D HILLIER, 2005. Crime Prevention Through Environmental Design (CPTED): A Review and Modern Bibliography. *Journal of Property Management*. **23**(5), 328–356.

DASKALOPOULOU, Irene, Athanasia KARAKITSIOU a Christina MALLIOU, 2022. Fear of crime and Roma integration. *Journal of Policy Modeling* [online]. B.m.: Elsevier, **44**(2), 344–360. ISSN 01618938. Dostupné z: doi:10.1016/j.jpolmod.2022.03.005

DORAN, Bruce J. a Brian G. LEES, 2005. Investigating the spatiotemporal links between disorder, crime, and the fear of crime. *Professional Geographer* [online]. **57**(1), 1–12. ISSN 14679272. Dostupné z: doi:10.1111/j.0033-0124.2005.00454.x

ETOPIO, Aubrey L. a Emily R. BERTHELOT, 2022. Defining and Measuring Fear of Crime: A New Validated Scale Created from Emotion Theory, Qualitative Interviews, and Factor Analyses. *Criminology, Criminal Justice, Law and Society* [online]. **23**(1), 46–67. ISSN 2332886X. Dostupné z: doi:10.54555/ccjls.4234.34104

EVENSON, Kelly R., Richard BLOCK, Ana V.D. ROUX, Aileen P. MCGINN, Fang WEN a Daniel A. RODRÍGUEZ, 2012. Associations of adult physical activity with perceived safety and police-recorded crime: The Multi-ethnic Study of Atherosclerosis. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity* [online]. **9**, 1–12. ISSN 14795868. Dostupné z: doi:10.1186/1479-5868-9-146

FOSTER, Sarah, Matthew KNUIMAN, Paula HOOPER, Hayley CHRISTIAN a Billie GILES-CORTI, 2014. Do changes in residents' fear of crime impact their walking? Longitudinal results from RESIDE. *Preventive Medicine* [online]. B.m.: Elsevier Inc., **62**, 161–166. ISSN 10960260. Dostupné z: doi:10.1016/j.ypmed.2014.02.011

FOX, Kathleen A., Matt R. NOBLES a Alex R. PIQUERO, 2009. Gender, crime victimization and fear of crime. *Security Journal* [online]. **22**(1), 24–39. ISSN 09551662. Dostupné z: doi:10.1057/sj.2008.13

FRITSCHEROVÁ, Jarmila, 2020. *Koncepce prevence kriminality města Olomouce na období let 2016–2020* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné

z: https://www.olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/20_/20031/olomouc-koncepce-pre-krimi-2016-2020.cs.pdf

GABRIEL, Ute a Werner GREVE, 2003. The Psychology of Fear of Crime: Conceptual and Methodological Perspectives. *British Journal of Criminology* [online]. **43**(3), 600–614. ISSN 00070955. Dostupné z: doi:10.1093/bjc/azg600

GIMOND, Manuel, 2022. Spatial Autocorrelation. In: *Intro to GIS and Spatial Analysis* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://mgimond.github.io/Spatial/spatial-autocorrelation.html>

GREVE, Werner, Bernhard LEIPOLD a Cathleen KAPPES, 2018. Fear of crime in old age: A sample case of resilience? *Journals of Gerontology - Series B Psychological Sciences and Social Sciences* [online]. **73**(7), 1224–1232. ISSN 10795014. Dostupné z: doi:10.1093/geronb/gbw169

HALÁS, Marián, Pavel ROUBÍNEK a Petr KLADIVO, 2012. Urbánní a suburbánní prostor olomouce: Teoretické přístupy, vymezení, typologie. *Geograficky Casopis*. **64**(4), 289–310. ISSN 00167193.

HEDHLI, El Kamel, Jean-charles CHEBAT a M Joseph SIRGY, 2013. Shopping well-being at the mall: Construct, antecedents, and consequences. *Journal of Business Research* [online]. B.m.: Elsevier Inc., **66**(7), 856–863. ISSN 0148-2963. Dostupné z: doi:10.1016/j.jbusres.2011.06.011

HENSON, Billy a Bradford W. REYNS, 2015. The only thing we have to fear is fear itself... and crime: The current state of the fear of crime literature and where it should go next. *Sociology Compass* [online]. **9**(2), 91–103. ISSN 17519020. Dostupné z: doi:10.1111/soc4.12240

HLADÍK, Tomáš, 2014. *Návrh optimalizace řízení prevence kriminality ve statutárním městě Olomouc*. B.m. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

HOLCR, Květoň, 2009. *Kriminologie*. Praha: Student (Leges). ISBN 978-80-87212-23-3.

IQBAL, Asifa a Vania CECCATO, 2016. Is CPTED Useful to Guide the Inventory of Safety in Parks? A Study Case in Stockholm, Sweden. *International Criminal Justice Review* [online]. **26**(2), 150–168. ISSN 15563855. Dostupné z: doi:10.1177/1057567716639353

IVAN, Igor, Lucie ORLÍKOVÁ, Jiří PÁNEK a Lucie MACKOVÁ, 2020. *Metodika identifikace a hodnocení bezpečnostně rizikových lokalit ve městě*. 2020.

JACKSON, J. a E. GRAY, 2010. Functional Fear and Public Insecurities About Crime. *British Journal of Criminology* [online]. **50**(1), 1–22. ISSN 0007-0955. Dostupné z: doi:10.1093/bjc/azp059

JÍCHOVÁ, Jana, 2009. *Vnímaní strachu na Žižkově a Jarově*. B.m. Univerzita Karlova.

JÍCHOVÁ, Jana, 2013. *Kriminalita a její percepce v městském prostředí*. B.m. Univerzita Karlova v Praze.

JÍCHOVÁ, Jana a Jana TEMELOVÁ, 2011. Kriminalita ve městě. *Geografické rozhledy*. **20**(3), 10–11.

- JÍCHOVÁ, Jana a Jana TEMELOVÁ, 2012. Kriminalita a její percepce ve vnitřním městě: případová studie pražského Žižkova a Jarova. *Geografie*. **3**(117), 329–348.
- KAHILA, Maarit a Marketta KYTTÄ, 2008. 19 SoftGIS as a bridge-builder in collaborative urban planning. In: *Planning Support Systems: Best Practices and New Methods* [online]. B.m.: Springer, s. 29. ISBN 9781402089527. Dostupné z: doi:10.1007/978-1-4020-8952-7
- KAPPES, Cathleen, Werner GREVE a Sabine HELLMERS, 2013. Fear of crime in old age: Precautious behaviour and its relation to situational fear. *European Journal of Ageing* [online]. **10**(2), 111–125. ISSN 16139380. Dostupné z: doi:10.1007/s10433-012-0255-3
- KLADIVO, Petr a Marián HALÁS, 2012. Quality of life in an urban environment: A typology of urban units of Olomouc. *Quaestiones Geographicae* [online]. **31**(2), 49–60. ISSN 0137477X. Dostupné z: doi:10.2478/v10117-012-0018-4
- KLADIVO, Petr a Petr ŠIMÁČEK, 2011. Vývoj a prostorové rozložení bytového fondu Olomouce. *Urbanismus a územní rozvoj*. **2**(April), 8.
- KOLESÁROVÁ, Veronika, 2015. *Prichystalova jako špatná adresa? Bývalo, teď je jedna z neklidnějších* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: https://olomoucky.denik.cz/zpravy_region/prichystalova-jako-spatna-adresa-byvavalo-ted-je-jednou-z-neklidnejsich-2015020.html
- KONEČNÝ, Karel, 2019. *Jihoslovanské mauzoleum se vrátilo do původní podoby* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/aktualni-informace/aktuality/24258>
- KOSOVÁ, Daniela, 2016. *Lokality strachu z kriminality na území města Jihlavy*. B.m. Univerzita Palackého.
- KRAUSOVÁ, Laura, 2022. *Odvrácená tvář Olomouce*. B.m. Univerzita Palackého v Olomouci.
- KYTTÄ, Marketta a Maarit KAHILA, 2011. *SoftGIS Methodology* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://www.gim-international.com/content/article/softgis-methodology>
- LORENC, Theo, Stephen CLAYTON, David NEARY, Margaret WHITEHEAD, Mark PETTICREW, Hilary THOMSON, Steven CUMMINS, Amanda SOWDEN a Adrian RENTON, 2012. Crime, fear of crime, environment, and mental health and wellbeing: Mapping review of theories and causal pathways. *Health and Place* [online]. B.m.: Elsevier, **18**(4), 757–765. ISSN 18732054. Dostupné z: doi:10.1016/j.healthplace.2012.04.001
- LORENC, Theo, Mark PETTICREW, Margaret WHITEHEAD, David NEARY, Stephen CLAYTON, Kath WRIGHT, Hilary THOMSON, Steven CUMMINS, Amanda SOWDEN a Adrian RENTON, 2013a. Environmental interventions to reduce fear of crime: systematic review of effectiveness. *Systematic Reviews*. **2**(30), 1–10.

LORENC, Theo, Mark PETTICREW, Margaret WHITEHEAD, David NEARY, Stephen CLAYTON, Kath WRIGHT, Hilary THOMSON, Steven CUMMINS, Amanda SOWDEN a Adrian RENTON, 2013b. Fear of crime and the environment: Systematic review of UK qualitative evidence. *BMC Public Health* [online]. **13**(1). ISSN 14712458. Dostupné z: doi:10.1186/1471-2458-13-496

LORENC, Theo, Mark PETTICREW, Margaret WHITEHEAD, David NEARY, Stephen CLAYTON, Kath WRIGHT, Hilary THOMSON, Steven CUMMINS, Amanda SOWDEN a Adrian RENTON, 2014. Crime, fear of crime and mental health: synthesis of theory and systematic reviews of interventions and qualitative evidence. *Public Health Research* [online]. **2**(2), 1–398. ISSN 2050-4381. Dostupné z: doi:10.3310/phr02020

LOUKAITOU-SIDERIS, Anastasia a John E. ECK, 2007. Crime prevention and active living. *American Journal of Health Promotion* [online]. **21**(4 SUPPL.), 380–389. ISSN 08901171. Dostupné z: doi:10.4278/0890-1171-21.4s.380

LUPTON, Deborah, 1999. Dangerous Places and the Unpredictable Stranger : Constructions of Fear of Crime. *The Australian and New Zealand Journal of Criminology*. **32**(I), 1–15.

MAREŠOVÁ, Alena, Vladimír BALOUN, Martin CEJP, Milada MARTINKOVÁ a Petr ZEMAN, 2006. *Kriminalita v roce 2005*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci. ISBN 807338051X.

MARQUET, Oriol, S Scott OGLETREE, J Aaron HIPPEL, Luis J SUAU, Candice B HORVATH, Alexander SINYKIN a Myron F FLOYD, 2020. Effects of Crime Type and Location on Park Use Behavior. *Preventing chronic disease* [online]. **17**, 1–11. Dostupné z: doi:https://doi.org/10.5888/pcd17.190434

MCCORMICK, Joel G. a Stephen M. HOLLAND, 2013. Strategies in use to reduce incivilities, provide security and reduce crime in urban parks. *Security Journal* [online]. B.m.: Nature Publishing Group, **28**(4), 374–391. ISSN 17434645. Dostupné z: doi:10.1057/sj.2012.54

MIKYSKOVÁ, Aneta, 2021. *Latentní kriminalita*. B.m. Univerzita Karlova.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2022. *Jak využít chytrá řešení ve vašem městě?* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/microsites/sc/smart-cities>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2011. *Tabulková a grafická část (tabulky, grafy, mapy)* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/priloha-vnitri-bezpecnost-pdf.aspx>

MORAVČÍK, Ondřej, 2022. *Vývoj registrované kriminality v roce 2021* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2021.aspx>

NAZMFAR, Hossein, Saeideh ALAVI, Bakhtiar FEIZIZADEH a Mir Abolfazl MOSTAFAVI, 2020. Analysis of Spatial Distribution of Crimes in Urban Public Spaces. *Journal of Urban Planning and*

- Development* [online]. **146**(3). ISSN 0733-9488. Dostupné z: doi:10.1061/(asce)up.1943-5444.0000549
- NEMEŠKAL, Jiří a Jana JÍCHOVÁ, 2018. Prostorový vzorec kriminality v Česku. *Demografie* [online]. **60**(2), 124–139. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/61449040/D+2_2018_web_clanek+Nemeskal+Jichova.pdf/156123f7-f0b6-46e5-a823-dbab51421a5b?version=1.0
- NEWTON, Andrew D. a Vania CECCATO, 2015. Theoretical Perspectives of safety and security in transit environments. In: *Safety and Security in Transit Environments: An Interdisciplinary Approach* [online]. [cit. 2022-12-09] s. 23–39. ISBN 9781137457646. Dostupné z: <http://eprints.hud.ac.uk/id/eprint/25470/>
- OLOMOUCKÝ KRAJ, 2021. *Strategie prevence kriminality Olomouckého kraje* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/download.html?id=89923>
- PALMER, Emma J., Clive R. HOLLIN a Laura S. CAULFIELD, 2005. Surveying Fear: Crime, buses and new paint. *Crime Prevention and Community Safety* [online]. **7**(4), 47–58. ISSN 14603780. Dostupné z: doi:10.1057/palgrave.cpcs.8140230
- PÁNEK, Jiří, 2017. Pocitové mapy jako nástroj zefektivnění procesu strategického řízení ve městě Olomouci. *Contemporary European Studies*. **2**, 15–26.
- PÁNEK, Jiří, 2021. *Revoluce ve sdílení dat od policie, aneb nová aplikace Mapa kriminality pro veřejnost* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://gisportal.cz/revoluce-ve-sdileni-dat-od-policie-aneb-nova-aplikace-mapa-kriminality-pro-verejnost/>
- PÁNEK, Jiří a Vít PÁSZTO, 2016. Pocitové mapy v plánování měst a regionů. *Regionální rozvoj mezi teorií a praxí*. **4**, 15.
- POLICIE ČR, 2022. *Mapa kriminality* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://kriminalita.policie.cz/>
- PUTRIK, Polina, Ludovic VAN AMELSVOORT, Suhreta MUJAKOVIC, Anton E. KUNST, Hans VAN OERS, IJmert KANT, Maria W. JANSEN a Nanne K. DE VRIES, 2019. Assessing the role of criminality in neighbourhood safety feelings and self-reported health: Results from a cross-sectional study in a Dutch municipality. *BMC Public Health* [online]. B.m.: BMC Public Health, **19**(1), 1–12. ISSN 14712458. Dostupné z: doi:10.1186/s12889-019-7197-z
- QGIS, 2022. *QGIS* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: qgis.org
- REES-PUNIA, Erika, Elizabeth D. HATHAWAY a Jennifer L. GAY, 2018. Crime, perceived safety, and physical activity: A meta-analysis. *Preventive Medicine* [online]. B.m.: Elsevier, **111**(June), 307–313. ISSN 10960260. Dostupné z: doi:10.1016/j.ypmed.2017.11.017
- ROLLWAGEN, Heather, 2016. The Relationship Between Dwelling Type and Fear of Crime.

Environment and Behavior [online]. **48**(2), 365–387. ISSN 1552390X. Dostupné z: doi:10.1177/0013916514540459

ROUBALÍKOVÁ, Hana, 2009. *Geografie času: Přístupy, metody, techniky*. B.m. Univerzita Palackého v Olomouci.

ROUBALOVÁ, Michaela, Jakub HOLAS, Zuzana KOSTELNÍKOVÁ a Martina PEŠKOVÁ, 2019. *Oběti kriminality: Poznatky z viktimizační studie*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci. ISBN 9788073381745.

SACCO, Vincent F., 1990. Gender, fear, and victimization: A preliminary application of power-control theory. *Sociological Spectrum* [online]. **10**(4), 485–506. ISSN 0273-2173. Dostupné z: doi:10.1080/02732173.1990.9981942

SAKIP, Siti Rasidah Md, Noraini JOHARI a Mohd Najib Mohd SALLEH, 2012. The Relationship between Crime Prevention through Environmental Design and Fear of Crime. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* [online]. B.m.: Elsevier B.V., **68**, 628–636. ISSN 18770428. Dostupné z: doi:10.1016/j.sbspro.2012.12.254

SCARBOROUGH, Brittney K., Toya Z. LIKE-HAISLIP, Kenneth J. NOVAK, Wayne L. LUCAS a Leanne F. ALARID, 2010. Assessing the relationship between individual characteristics, neighborhood context, and fear of crime. *Journal of Criminal Justice* [online]. B.m.: Elsevier Ltd, **38**(4), 819–826. ISSN 00472352. Dostupné z: doi:10.1016/j.jcrimjus.2010.05.010

SCHEINOST, Miroslav, Simona DIBLÍKOVÁ, Jakub FRYDRYCH, Jakub HOLAS, Jana HULMÁKOVÁ, Zdeněk KASAL, Kateřina KUDRLOVÁ, Lukáš KUTIL, Petr ŠEREDA, Zdeněk ŠTĚPÁNEK, Kazimír VEČERKA a Jiří VLACH, 2021. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2020* [online]. [cit. 2022-12-09] B.m.: Institut pro kriminologii a sociální prevenci. ISBN 9788073381967. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/470_Analyza_trendu_kriminality_v_Ceske_republice_v_roce_2020.pdf

SCHNEIDER, Richard H. a Ted KITCHEN, 2002. *Planning for Crime Prevention* [online]. B.m.: Routledge. ISBN 9780415241366. Dostupné z: doi:10.2148/benv.39.1.114

SCHROEDER, Herbert W. a L. M. ANDERSON, 1984. Perception of Personal Safety in Urban Recreation Sites. *Journal of Leisure Research* [online]. **16**(2), 178–194. ISSN 0022-2216. Dostupné z: doi:10.1080/00222216.1984.11969584

ŠENKERÍKOVÁ, Martina, 2018. *Analýza turistických dominant Zlínského kraje vyjádřená pomocí map*. B.m. Univerzita Palackého v Olomouci.

SHIBATA, Seiji, Kazunori HANYU, Tomoko DOI HATA a Yoshiko YAMAOKA, 2014. Expectation and perception of crime and disorder events in railway stations in Tokyo. *Security Journal* [online]. **27**(2), 210–225. ISSN 17434645. Dostupné z: doi:10.1057/sj.2014.7

SHIPPEE, Nathan D., 2012. Victimization, fear of crime, and perceived risk: Testing a vulnerability model of personal control. *Sociological Perspectives* [online]. **55**(1), 117–140. ISSN 07311214. Dostupné z: doi:10.1525/sop.2012.55.1.117

ŠIMÁČEK, Petr, Miloslav ŠERÝ, David FIEDOR a Lucia BRISUDOVÁ, 2020. To fear or not to fear? Exploring the temporality of topophobia in urban environments. *Moravian Geographical Reports* [online]. **28**(4), 308–321. Dostupné z: doi:10.2478/mgr-2020-0023

ŠIMON, Martin a Jana JÍCHOVÁ, 2018. Zveřejnění dat o kriminalitě na úrovni ulic – návrh na řešení pro města v Česku. In: Filip ŠČERBA, ed. *Kriminologické dny 2018* [online]. [cit. 2022-12-09] s. 186–204. Dostupné z: [http://www.czkrim.cz/cs/soubory-ke-stazeni/sbornik-z-konference-vi-kriminologicke-dny-](http://www.czkrim.cz/cs/soubory-ke-stazeni/sbornik-z-konference-vi-kriminologicke-dny-2018#%5B%7B%22num%22%3A1238%2C%22gen%22%3A0%7D%2C%7B%22name%22%3A%22XYZ%22%7D%2C68%2C771%2Cnull%5D)

[2018#%5B%7B%22num%22%3A1238%2C%22gen%22%3A0%7D%2C%7B%22name%22%3A%22XYZ%22%7D%2C68%2C771%2Cnull%5D](http://www.czkrim.cz/cs/soubory-ke-stazeni/sbornik-z-konference-vi-kriminologicke-dny-2018#%5B%7B%22num%22%3A1238%2C%22gen%22%3A0%7D%2C%7B%22name%22%3A%22XYZ%22%7D%2C68%2C771%2Cnull%5D)

SINGER, Alexa J., Cecilia CHOUHY, Peter S. LEHMANN, Jessica N. WALZAK, Marc GERTZ a Sophia BIGLIN, 2019. Victimization, Fear of Crime, and Trust in Criminal Justice Institutions: A Cross-National Analysis. *Crime and Delinquency* [online]. **65**(6), 822–844. ISSN 1552387X. Dostupné z: doi:10.1177/0011128718787513

SOCIOFACTOR S.R.O., 2011. *Situační analýza sociálně vyloučené lokality Přichystalova - Holická* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: https://kpss.olomouc.eu/uploaded/download/local/situacni_analyza_olomouc.pdf

SOLYMOSI, Reka, Kate BOWERS a Taku FUJIYAMA, 2015. Mapping fear of crime as a context-dependent everyday experience that varies in space and time. *Legal and Criminological Psychology* [online]. **20**(2), 193–211. ISSN 20448333. Dostupné z: doi:10.1111/lcrp.12076

STÁRKOVÁ, Jitka, 2012. *Viktimize a možnosti viktimologické prevence* [online]. [cit. 2022-12-09] B.m. Univerzita Karlova v Praze. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/58827/DPTX_2011_1_11220_0_197478_0_117866.pdf?sequence=1

STASÍKOVÁ, Linda, 2011. Relevantnosť výskumu strachu z kriminality v urbánnej geografii. *Geograficky Casopis*. **63**(4), 325–343. ISSN 00167193.

STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, 2022. *Komise městských částí* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/samosprava/komise-mestskych-casti>

STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC, nedatováno. *O městě* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: [olomouc.eu/o-meste](https://www.olomouc.eu/o-meste)

STILES, Beverly L., Shaheem HALIM a Howard B. KAPLAN, 2003. Fear of Crime among Individuals with Physical Limitations. *Criminal Justice Review* [online]. **28**(2), 232–253. ISSN 0734-0168.

Dostupné z: doi:10.1177/073401680302800203

STOLZENBERG, Lisa, Stewart J. D'ALESSIO a Jamie L. FLEXON, 2017. A Hunter's Moon: the Effect of Moon Illumination on Outdoor Crime. *American Journal of Criminal Justice* [online]. B.m.: American Journal of Criminal Justice, **42**(1), 188–197. ISSN 19361351. Dostupné z: doi:10.1007/s12103-016-9351-9

SYPION-DUTKOWSKA, Natalia a Michael LEITNER, 2017. Land use influencing the spatial distribution of urban crime: A case study of Szczecin, Poland. *ISPRS International Journal of Geo-Information* [online]. **6**(3). ISSN 22209964. Dostupné z: doi:10.3390/ijgi6030074

TAJOVSKÁ, Martina, 2020. *Latentní kriminalita*. B.m. Univerzita Karlova.

THE WORLD BANK GROUP, 2022. *Urban population (% of total population)* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS>

TOBLER, Waldo R., 1970. A computer movie simulating urban growth in the Detroit region. *Economic Geography* [online]. **46**, 233–241. ISSN 0036-8075. Dostupné z: doi:10.1126/science.ns-13.332.462

TOMÁŠEK, Jan, 2010. *Úvod do kriminologie: Jak studovat zločin*. B.m.: Grada. ISBN 978-80-247-2982-4.

TRNKOVÁ, Michaela, 2019. *Vývoj a struktura kriminality v ČR*. B.m. Univerzita Karlova.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI, 2022. *Základní informace* [online]. [cit. 2022-12-09] Dostupné z: <https://www.upol.cz/univerzita/zakladni-informace/>

UZZELL, David a Jennifer BROWN, 2007. Conceptual progress in understanding fear of crime in railway stations Heritage and the Psychology of the Past View project Psychology and Sustainable Development View project [online]. [cit. 2022-12-09] **XXI**(2), 119–137. Dostupné z: <https://www.researchgate.net/publication/234167087>

VELIKOVSKÁ, Martina, 2010. *Psychologická problematika viktimizace* [online]. [cit. 2022-12-09] B.m. Univerzita Karlova v Praze. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/21418/DPTX_2009_2_11210_ASZK10001_129614_0_85347.pdf?sequence=1

VILALTA, Carlos J., 2011. Fear of crime in gated communities and apartment buildings: A comparison of housing types and a test of theories. *Journal of Housing and the Built Environment* [online]. **26**(2), 107–121. ISSN 15664910. Dostupné z: doi:10.1007/s10901-011-9211-3

WEINBORN, Cristobal, Barak ARIEL, Lawrence W. SHERMAN a Emma O' DWYER, 2017. Hotspots vs. harmspots: Shifting the focus from counts to harm in the criminology of place. *Applied Geography* [online]. B.m.: Elsevier Ltd, **86**, 226–244. ISSN 01436228. Dostupné z: doi:10.1016/j.apgeog.2017.06.009

WEISBURD, David, Joshua C HINKLE, Christine FAMEGA a Justin READY, 2010. Legitimacy, Fear and Collective Efficacy in Crime Hot Spots: Assessing the Impacts of Broken Windows Policing Strategies on Citizen Attitudes [online]. [cit. 2022-12-09] 209. Dostupné z: <https://www.ojp.gov/pdffiles1/nij/grants/239971.pdf>

WHITZMAN, Carolyn, 2007. Stuck at the front door: Gender, fear of crime and the challenge of creating safer space. *Environment and Planning A* [online]. **39**(11), 2715–2732. ISSN 0308518X. Dostupné z: doi:10.1068/a38449

WILLITS, Dale, Lisa BROIDY, Ashley GONZALES a Kristine DENMAN, 2011. Place and Neighborhood Crime : Examining the Relationship between Schools, Churches and Alcohol Related Establishments and Crime. *Justice Research and Policy* [online]. [cit. 2022-12-09] (March), 1–44. Dostupné z: http://www.jrsa.org/ibrcc/background-status/New_Mexico/NM_PlaceCrime.pdf

Přílohy

Příloha č. 1

Seznam typů trestné činnosti u dostupných dat, podtržené jsou skutky vybrané k další analýze

{ "id":1,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"NÁSILNÁ TRESTNÁ ČINNOST" },
{ "id":2,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"vražda" },
{ "id":3,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"loupež" },
{ "id":4,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"vydírání" },
{ "id":5,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"Výtržnictví (bez mravnostního charakteru)" },
{ "id":6,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"Nebezpečné vyhrožování" },
{ "id":7,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"Rvačka" },
{ "id":8,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"Úmyslné ublížení na zdraví" },
{ "id":9,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"Útok proti výkonu pravomoci státního orgánu a úřední osoby" },
{ "id":10,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"Omezování osobní svobody (bez mravnostního charakteru)" },
{ "id":11,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"Únos" },
{ "id":12,"parent_id":1,"name":"Násilná","label":"Obchod s lidmi a lidskými orgány" },
{ "id":13,"parent_id":13,"name":"Požáry výbuchy","label":"POŽÁRY VÝBUCHY ŽIVELNÉ POHROMY" },
{ "id":14,"parent_id":13,"name":"Požáry výbuchy","label":"Požár" },
{ "id":15,"parent_id":13,"name":"Požáry výbuchy","label":"Výbuch" },
{ "id":16,"parent_id":13,"name":"Požáry výbuchy","label":"Provozní havárie" },
{ "id":17,"parent_id":13,"name":"Požáry výbuchy","label":"Živelné pohromy nebezpečné zamoření" },
{ "id":18,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"KRÁDEŽE VLOUPÁNÍM" },
{ "id":19,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Byt" },
{ "id":20,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Rodinný domek" },
{ "id":21,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Zemědělský objekt" },
{ "id":22,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Prodejna" },
{ "id":23,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Restaurace a jiná pohostinská zařízení" },
{ "id":24,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Ubytovací objekt" },
{ "id":25,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Rekreační objekt" },
{ "id":26,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Kulturní objekt" },
{ "id":27,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Sportovní objekt" },
{ "id":28,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Úřad" },
{ "id":29,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Podnik výrobní objekt" },
{ "id":30,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Zdravotnický objekt" },
{ "id":31,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Školský objekt" },
{ "id":32,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Církevní objekt" },
{ "id":33,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Peněžní ústav" },
{ "id":34,"parent_id":18,"name":"Krádeže vloupáním","label":"Jiný objekt" },
{ "id":35,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"KRÁDEŽE" },
{ "id":36,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"krádeže SPZ" },
{ "id":37,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže motorových vozidel - dvoustopých" },
{ "id":38,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže motorových vozidel - jednostopých" },
{ "id":39,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Přívěsy" },
{ "id":40,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Ostatní dopravní prostředky" },
{ "id":41,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže součástí a věcí (nebo PHM) z motorových vozidel včetně vloupání" },
{ "id":42,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže jízdních kol" },
{ "id":43,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže na osobách" },
{ "id":44,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže prodejních hracích a telefonních automatů jako celku" },
{ "id":45,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže obchodního majetku zaměstnancem" },
{ "id":46,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže uměleckých děl" },
{ "id":47,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže starožitností" },
{ "id":48,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže věcí v objektech (bez vloupání)" },
{ "id":49,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže věcí ve volném terénu" },
{ "id":50,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže přepravovaných zásilek" },
{ "id":51,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Pytláctví polní pých" },

{"id":52,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Ostatní krádeže (bez vloupání)"},
 {"id":53,"parent_id":35,"name":"Krádeže","label":"Krádeže se vztahem k železniční přepravě osob"},
 {"id":54,"parent_id":54,"name":"Podvody","label":"PODVODY"},
 {"id":55,"parent_id":55,"name":"Jiná majetková","label":"OSTATNÍ MAJETKOVÁ TRESTNÁ ČINNOST"},
 {"id":56,"parent_id":55,"name":"Jiná majetková","label":"NEOPRÁVNĚNÉ PROVOZOVÁNÍ (VÝDĚLEČNÉ) ČINNOSTI"},
 {"id":57,"parent_id":55,"name":"Jiná majetková","label":"PORUŠOVÁNÍ PRAVIDEL HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE A KÁZNĚ"},
 {"id":58,"parent_id":55,"name":"Jiná majetková","label":"TRESTNÁ ČINNOST PROTI MĚNĚ"},
 {"id":59,"parent_id":55,"name":"Jiná majetková","label":"DAŇOVÁ TRESTNÁ ČINNOST"},
 {"id":60,"parent_id":55,"name":"Jiná majetková","label":"CELNÍ TRESTNÁ ČINNOST"},
 {"id":61,"parent_id":55,"name":"Jiná majetková","label":"PORUŠOVÁNÍ NEHMOTNÝCH PRÁV A NEKALÁ SOUTĚŽ"},
 {"id":62,"parent_id":55,"name":"Jiná majetková","label":"TRESTNÉ ČINY PROTI VEŘEJNÉMU ZÁJMU"},
 {"id":63,"parent_id":63,"name":"Obecně nebezpečná","label":"OBECNĚ NEBEZPEČNÁ TRESTNÁ ČINNOST"},
 {"id":64,"parent_id":63,"name":"Obecně nebezpečná","label":"Nelegální nakládání s odpady"},
 {"id":65,"parent_id":63,"name":"Obecně nebezpečná","label":"Nelegální nakládání s chráněnými druhy živočichů nebo rostlin"},
 {"id":66,"parent_id":63,"name":"Obecně nebezpečná","label":"Ohrožení životního prostředí"},
 {"id":67,"parent_id":63,"name":"Obecně nebezpečná","label":"Šíření poplašné zprávy (včetně přestupku)"},
 {"id":68,"parent_id":63,"name":"Obecně nebezpečná","label":"Ohrožování zdraví závadovým zbožím"},
 {"id":69,"parent_id":63,"name":"Obecně nebezpečná","label":"Nedovolené ozbrojování"},
 {"id":70,"parent_id":63,"name":"Obecně nebezpečná","label":"Ostatní"},
 {"id":71,"parent_id":63,"name":"Obecně nebezpečná","label":"Obecné ohrožení"},
 {"id":72,"parent_id":63,"name":"Obecně nebezpečná","label":"Porušování domovní svobody"},
 {"id":73,"parent_id":63,"name":"Obecně nebezpečná","label":"Oslňování laserem"},
 {"id":74,"parent_id":97,"name":"PŘ – BESIP","label":"Na úseku BESIP a silničního hospodářství"},
 {"id":75,"parent_id":97,"name":"PŘ – alkohol a toxik", "label":"Na úseku ochrany před alkoholismem toxikomanií"},
 {"id":76,"parent_id":97,"name":"PŘ – veřejný pořádek","label":"Proti veřejnému pořádku a občanskému soužití"},
 {"id":77,"parent_id":97,"name":"PŘ – majetek","label":"Proti majetku"},
 {"id":78,"parent_id":97,"name":"PŘ – ostatní","label":"Ostatní přestupky"},
 {"id":79,"parent_id":79,"name":"Dopravní nehody","label":"DOPRAVNÍ NEHODY"},
 {"id":80,"parent_id":80,"name":"Toxikománie","label":"TOXIKOMÁNIE"},
 {"id":81,"parent_id":80,"name":"Toxikománie","label":"Nedovolená výroba držení a prodej omamných látek a jedů"},
 {"id":82,"parent_id":80,"name":"Toxikománie","label":"Šíření toxikomanie"},
 {"id":83,"parent_id":80,"name":"Toxikománie","label":"Ostatní formy toxikomanie včetně přestupků"},
 {"id":84,"parent_id":84,"name":"Zbraně","label":"TRESTNÁ ČINNOST SE ZBRANÍ"},
 {"id":85,"parent_id":84,"name":"Zbraně","label":"střelná zbraň (palná plynová nebo mechanická)"},
 {"id":86,"parent_id":84,"name":"Zbraně","label":"chladná zbraň (bodná sečná úderná)"},
 {"id":87,"parent_id":84,"name":"Zbraně","label":"Výbušnina"},
 {"id":88,"parent_id":96,"name":"Extremismus","label":"Násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci"},
 {"id":89,"parent_id":96,"name":"Extremismus","label":"Hanobení národa rasy a přesvědčení"},
 {"id":90,"parent_id":96,"name":"Extremismus","label":"Podněcování k národnostní a rasové nenávisti"},
 {"id":91,"parent_id":96,"name":"Extremismus","label":"Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod občanů"},
 {"id":92,"parent_id":96,"name":"Extremismus","label":"Omezování svobody vyznání"},
 {"id":93,"parent_id":96,"name":"Extremismus","label":"Divácké násilí"},
 {"id":94,"parent_id":96,"name":"Extremismus","label":"Ostatní projevy extremismu včetně přestupků"},
 {"id":95,"parent_id":96,"name":"Extremismus","label":"Sprayerství"},
 {"id":96,"parent_id":96,"name":"Extremismus","label":"EXTREMISMUS"},
 {"id":97,"parent_id":97,"name":"Přestupky","label":"Přestupky"},
 {"id":98,"parent_id":1,"name":"násilná bez podtřídy","label":"bez podtřídy"},
 {"id":99,"parent_id":13,"name":"požáry bez podtřídy","label":"bez podtřídy"},
 {"id":100,"parent_id":18,"name":"vloupání bez podtřídy","label":"bez podtřídy"},
 {"id":101,"parent_id":35,"name":"krádeže bez podtřídy","label":"bez podtřídy"},
 {"id":102,"parent_id":55,"name":"jiná majetková bez podtřídy","label":"bez podtřídy"},

```
{"id":103,"parent_id":63,"name":"obecně nebezpečná bez podtřídy","label":"bez podtřídy"},  
{"id":104,"parent_id":80,"name":"toxikománie bez podtřídy","label":"bez podtřídy"},  
{"id":105,"parent_id":84,"name":"zbraně bez podtřídy","label":"bez podtřídy"},  
{"id":106,"parent_id":96,"name":"extrémismus bez podtřídy","label":"bez podtřídy"}]
```